

**İSTANBUL BEYKENT
ÜNİVERSİTESİ**

*Istanbul Beykent Üniversitesi / Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü (İngilizce)*

Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi:
Kent, Kültür ve Bellek

ÖZET KİTABI

*Istanbul Beykent University / Faculty of Arts-Science
Department of Sociology (EN)*

Sociology and Anthropology Congress:
City, Culture, and Memory

ABSTRACT BOOK

Editörler / Editors

*Doç. Dr./ Assoc. Prof. Dr. Abdurrahman Yılmaz
Prof. Dr. / Prof. Dr. Nihan Bozok
Doç. Dr./ Assoc. Prof. Dr. Alim Koray Cengiz
Doç. Dr./ Assoc. Prof. Dr. Ebru Bingöl*

2025

İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ

eISBN : 978-625-5950-05-5

Yayın no : 198

YAYIN HAKLARI

Bu kitabın tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında yayınevinden izin alınmadan çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.

Kongre Kurulları

Kongre Düzenleme Kurulu (Alfabetik sıraya göre) :

Abdurrahman YILMAZ, *Doç. Dr. Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü*

Alim Koray CENGİZ, *Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Antropoloji Bölümü*

Burak KESGİN, *Doç. Dr. Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü*

Ebru BİNGÖL, *Doç. Dr. İskenderun Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü*

Nihan BOZOK, *Doç. Dr. Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü*

Kongre Bilim Kurulu Üyeleri (Alfabetik sıraya göre):

Abdurrahman YILMAZ, *Doç. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Ahmet Erkan KOCA, *Prof. Dr. Zonguldak B. Ecevit Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Ahmet YAŞAR, *Doç. Dr. Beykent Üniv. Tarih Bölümü*

Akile GÜRSOY, *Prof. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Ali ŞEYLAN, *Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniv. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü*

Alim Koray CENGİZ, *Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniv. Antropoloji Bölümü*

Aslı TELSEREN ÖMEROĞLU, *Doç. Dr. Doğuş Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Aylin ERASLAN, *Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniv. Antropoloji Bölümü*

Burak KESGİN, *Doç. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (TR) Bölümü*

Burcu TEKAÜT ÇAL, *Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniv. Sosyoloji (TR) Bölümü*

Cem Doğan YAŞAT, *Doç. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Derya AVCI DURSUN, *Dr. Araştırma Görevlisi, Beykent Üniv. Sosyoloji (TR) Bölümü*

Ebru BİNGÖL, *Doç. Dr. İskenderun Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü*

Eda YİĞİT, *Dr. Bağımsız Küratör ve Araştırmacı,*

Ercan GEÇGİN, *Doç. Dr. Niğde Ömer Halis Demir Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Halime Ünal REŞİTOĞLU, *Prof. Dr. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniv. Sosyoloji*

Hatice Yaprak CİVELEK, *Prof. Dr. Anadolu Üniv. Sosyoloji Bölümü*

İnci USER, *Prof. Dr. Acıbadem Üniv. Sosyoloji Bölümü*

Mehmet BOZOK, *Doç. Dr. Maltepe Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Melis OĞUZ ÇEVİK, *Doç. Dr. Gebze Teknik Üniv. Şehir ve Bölge Planlama Bölümü*

Metin Ayıışığı, *Prof. Dr. Beykent Üniv. Tarih Bölümü*

Mustafa ÇAPAR, *Prof. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniv. Antropoloji Bölümü*

Nihan BOZOK, *Doç. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Nur ÖZER, *Dr. Araştırma Görevlisi, Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Oğuz MAKAL, *Prof. Dr. Beykent Üniv. Radyo, Tel. ve Sinema (Türkçe) Bölümü*
Özer ÖZBOZDAĞLI, *Doç. Dr. Hatay Mustafa Kemal Üniv. Tarihi Bölümü*
Pınar KARABABA DEMİRCAN, *Doç. Dr. İstanbul Topkapı Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*
Rabia Ebrar AKINCI, *Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Üniv. Antropoloji Bölümü*
Savaş ARSLAN, *Prof. Dr. Dokuz Eylül Üniv. Film Tasarımı ve Yönetmenliği Bölümü*
Uğur KÖMEÇOĞLU, *Prof. Dr. Beykent Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*
Yüksel KIRIMLI, *Prof. Dr. İstanbul Üniv. Antropoloji Bölümü*
Zeynep BAYKAL, *Dr. İstanbul Topkapı Üniv. Sosyoloji (EN) Bölümü*

Kongre için Önemli Notlar

Önemli Tarihler :

Sempozyum Tarih ve Saati : 08-09 Mayıs 2025
Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi : 14 Şubat 2025
Değerlendirme Sonuçlarının İlanı : 10 Mart 2025
Sempozyum Programının İlanı : 28 Mart 2025

Kongreyi Düzenleyen :

İstanbul Beykent Üniversitesi / Sosyoloji (EN) Bölümü

Bildiri Gönderimi ve İletişim (Kongre Sekreteryası):

Gönül KARABOLU, *Araştırma Görevlisi*, gonulkarabolu@beykent.edu.tr
Nur ÖZER, *Doktor. Araştırma Görevlisi*, nurkucukdogan@beykent.edu.tr

İÇİNDEKİLER

Kongre Kurulları	3
Kongre için Önemli Notlar	4
Ön Söz	10
Kongre Çağrı Metni	11
Kongre Programı	14
Bildiri Özetleri (Alfabetik Sırayla)	18
Abstracts (in Alphabetical Order)	18
Hemşehrilik Kimliğinin Kentsel Bütünleşmeye Etkisi Üzerine Bir Araştırma: İstanbul'da Bingöllü Hemşehri Dernekleri Örneği	19
<i>Adil Öger ve Ercan Geçgin</i>	19
<i>A Research on the Effect of Identity of Citizenship on Urban Integration: The Case of Bingöllü Citizenship Associations in Istanbul</i>	20
Ankara'da Geçen Filmler Aracılığıyla Sinema ve Toplumsal Bellek İlişkisi Üzerine Bir Analiz	21
<i>Ali Gençoğlu</i>	21
<i>An Analysis on the Relationship between Cinema and Social Memory Through the Films Set in Ankara</i>	22
Şehir Sosyolojisi Bağlamında Fyodor Mihayloviç Dostoyevski'nin Suç ve Ceza Eserinde Peterburg	23
<i>Alphan Şatır</i>	23
<i>Petersburg in Fyodor Mikhailovich Dostoyevsky's Crime and Punishment in the Context of Urban Sociology</i>	24
Örgütlemeyen Kentten Metropolleşmeye: Küresel Kapitalizme Eklemlenme Sürecinde İzmir'in Mekânsal Dönüşümü ve Toplumsal Hafıza	25
<i>Ayça Yılmaz Deniz</i>	25
<i>From Unorganized City to Metropolis: İzmir's Spatial Transformation and Collective Memory in the Process of Global Capitalist Integration</i>	26
Ressam Vasıf'ın Gizli Aşklar Tarihi Romanında Paris'ten İstanbul'a Modern Sanatın Hafıza Mekânları	28
<i>Bahanur Garan Gökşen</i>	28
<i>Memory Spaces of Modern Art from Paris to Istanbul in Ressam Vasıf'ın Gizli Aşklar Tarihi (The Secret Love History of Painter Vasıf)</i>	29
Ekstraktivizm, Doğa ve Kentleşme: Türkiye'de Mekânsal Dönüşüme Eleştirel Bir Bakış .	30
<i>Baran Barkın Öztürk</i>	30
<i>Extractivism, Nature and Urbanization: A Critical Perspective on Spatial Transformation in Turkey</i>	31

Dönüşen Kent, Dönüştürülen Bellek: Mekânsal Müdahaleler.....	32
<i>Bengi Bezirgan-Tanış.....</i>	32
<i>Transforming City, Transformed Memory: Spatial Interventions.....</i>	33
Sınırsız Kentleşmenin Gıda Adaletine Etkisi: Sorunlar, Riskler ve Çözümler.....	34
<i>Betül Kızıltepe Ceylan.....</i>	34
<i>The Impact of Uncontrolled Urbanization on Food Justice: Problems, Risks and Solutions.....</i>	35
Osmanlı Toplumsal Belleğinde Yerin Değişen Anlamı: Sinop'un Tersane Kentinden Sürgün ve Hapishane Kentine Dönüşümü	36
<i>Cem Bayındır.....</i>	36
<i>The Changing Meaning of Place in Ottoman Collective Memory: Sinop's Transformation from a Naval Shipyard to a City of Exile and Imprisonment .....</i>	37
Arka Sokaklar: Madde Kullanımı, Suç ve Güvensizlik Bağlamında Dezavantajlı Mahallelerin İncelenmesi Üzerine Sistemik Bir Derleme.....	38
<i>Demet Havaçeliği Atlam ve Hale Nur Uyanık.....</i>	38
<i>Back Streets: A Systematic Review on the Examination of Disadvantaged Neighborhoods in the Context of Substance Use, Crime and Insecurity.....</i>	39
Kentten Kırsala Göç Edenler: “Yeni Öncüler”.....	40
<i>Ebru Güzel.....</i>	40
<i>People Migrating from Urban to Rural: “New Pioneers” .....</i>	41
Güvenlik-Özgürlük İkileminde Kentler: Distopik Eserler Üzerine Bir İnceleme.....	42
<i>Ece Bengi Tüfekçioğlu ve Eray Kara.....</i>	42
<i>Cities in the Security-Freedom Dilemma: A Study on Dystopian Works.....</i>	43
Mekânsal Temsiliyetler Üzerinden Toplumsal Belleğin Şekillendirilmesi: İstanbul'da Kentsel Metnin Politik İnşası.....	44
<i>Ece Yoltay.....</i>	44
<i>Forming Social Memory Through Spatial Representations: The Political Construction of Urban Text in Istanbul .....</i>	45
Kamusal Bir Sanat Alanı Örneği Olarak Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi Deneyimi	46
<i>Elif Umut .....</i>	46
<i>The Experience of Luleburgaz Yıldızları Art Academy as an Example of a Public Art Space .....</i>	47
Lévi-Strauss'un Yapısal Antropolojisi Işığında Antroposen Çağ ve İnsan-Doğa İlişkisi ...	48
<i>Emre Öztürk ve Cem Koray Olgun .....</i>	48
<i>Anthropocene Age and Human-Nature Relations in the Light of Lévi-Strauss' Structural Anthropology .....</i>	49

“İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın”: <i>Bilecik Kent İmgesinin Oluşumunda Dini Anlatının Rolü</i>	50
<i>F. Güzin Ağca-Varoğlu</i>	50
<i>“Sustain the Human So That the State May Live”:</i> <i>The Role of Religious Narrative in the Construction of Bilecik’s Cityscape</i>	51
Çocuk Suçluluğu Konusunda Hazırlanmış Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Değerlendirme 52	
<i>Ferhat Altuntaş ve Ercan Geçgin</i>	52
<i>An Evaluation of Graduate Theses on Juvenile Delinquency</i>	53
Osmanlı-Alman Diplomatik İlişkilerinin Berlin Kent Hafızasındaki Yansımaları	54
<i>Galip Varoğlu</i>	54
<i>Reflections of Ottoman-German Diplomatic Relations in Berlin's Urban Memory</i>	55
Kent Sanatı Olarak Yeni Medya Sanatı	56
<i>Gülçin Kubat</i>	56
<i>New Media Art as Urban Art</i>	57
Karaköy Günlükleri: Neo-liberal Kent Ekonomi-Politiğinde Sanat ve Sermayenin Ayrıl(a)maz Bağı ve Küresel Bir Şehirde Koku Hafızasının Kaybı	58
<i>Gülşah Görücü</i>	58
<i>Karakoy Chronicles: The Inseparable Nexus of Art and Capital in the Neo-liberal Urban Economy-Politics and the Erasure of Olfactory Memory in a World City</i>	59
Kentin Bekleyenleri: Hopa’da Tır Şoförleri	60
<i>Gülşen Çakal-Dinçer ve Esin Hamdi Dinçer</i>	60
<i>Waiting People of the City: Truck Drivers in Hopa</i>	61
Tarih, İnanç, Kültürel Bellek: Antakya’nın Kolektif Kimliğinin İnşası	62
<i>Hatice Aycan Aydoğan</i>	62
<i>History, Faith, Cultural Memory: The Construction of Antakya's Collective Identity</i>	63
Kent Kültürü Bağlamında Mahalle Yazgısı Kavramı ve Sosyal Sermaye Biçimi Olarak Hemşericilik	64
<i>Hatice Şeker</i>	64
<i>The Concept of Neighborhood Fate in the Context of Urban Culture and Hometown Solidarity as a Form of Social Capital</i>	65
Bir Toplumsal Bellek Mekânı Olarak Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi	66
<i>Hıdır Tok</i>	66
<i>Ankara University Faculty of Political Sciences as a Site of Collective Memory</i>	66
Rize’de Çeyrek Asırlık Bir Edebiyat Oluşumu: Mavi Yeşil Dergisi	68
<i>İlker Aslan</i>	68
<i>A Quarter Century Literary Formation in Rize: Mavi Yeşil Journal</i>	68

Deprem Sonrası İstanbul'a Göç, "Kayıp Şehir"e Tutunma ve Sağaltım.....	70
İlkyaz İncediken, Oya Topdemir Koçyiğit.....	70
Post-Earthquake Migration to Istanbul, Clinging on to the "Lost City" and Healing	71
Sanat Ekseninde Soylulaştırma: Dolapdere'nin Sosyal ve Mekânsal Dönüşümünde Sanatın Etkisi.....	72
İlsu Oynar.....	72
Gentrification on the Axis of Art: The Impact of Art on the Social and Spatial Transformation of Dolapdere	73
İstanbul'da Suç Korkusu ve Yabancı Korkusu: Genç Kadın Katılımcılarla Niteliksel Bir Araştırma.....	74
İnci User.....	74
Fear of Crime and Xenophobia in Istanbul: A Qualitative Study on Young Women	75
Edirne'nin Akarsularının Korunmasının Kentin Geleceği İçin Önemi ve Sağlıklaştırma Stratejileri.....	76
Kerem İşcanoğlu.....	76
The Importance of the Protection of Edirne's Streams for the Future of the City and Sanitization Strategies.....	77
Trakya Üniversitesi Plastik Sanatlar Topluluğu Üzerine Bir İnceleme.....	78
Kerem İşcanoğlu ve Enes Çamlıbel.....	78
A Study on Trakya University Plastic Arts Community	79
Taşra ve Kent Arasında Sıkışan Aydın: Kış Uykusu Filmine Sosyolojik Bir Bakış.....	80
Mahmut Çeliker.....	80
The Intellectual Trapped Between the Rural and the Urban: A Sociological Perspective on the Film Winter Sleep.....	81
Nâbî Divanı Örneğinde Şehir Hafızasının Somut Belgeleri Olan Mimari Yapılara Düşülen Tarihler.....	82
Mahmut Kaplan.....	82
Chronograms in Architectural Structures That are Concrete Documents of City Memory in the Example of Divan of Nâbî.....	83
Epistemik Şiddeti Hatırlama Mekanı Olarak Kent: İstanbul Atık Toplayıcılar Örneği.....	84
Melisa Yılmaz.....	84
The City as a Space of Remembrance for Epistemic Violence: The Case of Waste Pickers in Istanbul.....	85
İkametgâh İlmühaberinde "Mezarlık" Yazanlar: Yaşam-Ölüm Dikotomisini Kent Üzerinden Okumak.....	86
Mertcan Sakiyan.....	86
Those Who Write "Cemetery" in the Residence Certificate: Reading the Life-Death Dichotomy Through the City.....	87

Gözetleme ve Kent Güvensizliği: Suçun Önlenmesi mi, Toplumsal Kontrol mü?.....	88
Nadir Ateşoğlu.....	88
<i>Surveillance and Urban Insecurity: Crime Prevention or Social Control?.....</i>	89
V.G. Rasputin'in Matyora'ya Veda Adlı Eserinde Ekolojik Tahribat ve Yas.....	90
Nergis Çağlayan.....	90
<i>Ecological Destruction and Mourning in V.G. Rasputin's Farewell to Matyora.....</i>	91
Kenti Deneyimleme Biçimi Olarak Sinema: Hafıza, Mekân ve Yürüyüş.....	92
Nurşah Ferah.....	92
<i>Cinema as a Way of Experiencing the City: Memory, Space, and Walking.....</i>	92
Kentsel Bellekte Sinema Salonları Örneği.....	94
Oğuz Makal.....	94
<i>The Example of Cinema Theatres in Urban Memory.....</i>	95
Konstantin Simonov'un Günlüklerinde Stalingrad.....	96
Özgenur Turan.....	96
<i>Stalingrad in the Diaries of Konstantin Simonov.....</i>	97
Kentsel Dönüşüm Süreçlerinin Sokak Aralarındaki Otopark Sorununa Etkisi.....	98
Ramazan Çınar ve Bahar Türk.....	98
<i>The Impact of Urban Transformation Processes on the On-Street Parking Problem.....</i>	99
Kentte Gece Hayatı, Müzik ve Eğlence Halleri: 'Yolumuz Gurbete Düştü'.....	100
Süheyb Kurt.....	100
<i>Forms of Nightlife, Music, and Entertainment in the City: 'Yolumuz Gurbete Düştü'.....</i>	101
Kent Hakkı ve Mikro-Mekânsal Bir Müdahale Olarak Sokak Sanatı.....	102
Şefika Aydın.....	102
<i>The Right to the City and Street Art as a Micro-Spatial Intervention.....</i>	102
Niğde Kent Hafızası: Sosyal Medya Aracılığıyla Kentsel Bellek Oluşturmak.....	104
Yavuz Yıldırım.....	104
<i>Niğde City Memory: Creating Urban Memory Through Social Media.....</i>	105
İki Çelebi, İki Batı: Evliya Çelebi'nin Viyana'sı, Yirmisekiz Çelebi Mehmed'in Paris'i...106	106
Yunus Emre Varol.....	106
<i>Two Çelebis, Two Wests: Evliya Çelebi's Vienna, Yirmisekiz Çelebi Mehmed's Paris....</i>	107
Anton Çehov'un Sahalin Adası: Sürgünün Başkenti Üzerine Bir İnceleme.....	108
Zümürüt Zeren.....	108
<i>Anton Chekhov's Sakhalin Island: An Examination of the Capital of Exile.....</i>	109

Ön Söz

İstanbul Beykent Üniversitesi Sosyoloji (İngilizce) Bölümü'nün ev sahipliğinde 8-9 Mayıs 2025 tarihleri arasında İstanbul Taksim'de gerçekleştirilen “Kent, Kültür ve Bellek” temalı “Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi”, bölümümüzün önceki yıllarda düzenlediği bilimsel etkinliklerin devamı niteliğindedir. 2019'da “Çevre, Orman ve Sosyal Bilimler Sempozyumu”, 2021'de “Antroposen Çağda Sağlık, Ekoloji ve Gıda Sempozyumu” ve 2022'de “Sosyolojinin Gözünden İstanbul Sempozyumu”nun ardından gerçekleştirilen bu kongre, sosyoloji ve antropoloji disiplinlerinin güncel tartışmalarını bir araya getiren önemli bir akademik buluşma olmuştur.

Kongre için yapılan çağrıya Türkiye'nin farklı üniversitelerinden sosyoloji, antropoloji, tarih, edebiyat, mimarlık, şehir planlama ve güzel sanatlar gibi çeşitli disiplinlerden akademisyenler yoğun ilgi göstermiştir. Gelen bildiri özetleri, sosyoloji ve antropoloji alanlarında uzman akademisyenlerden oluşan bilim kurulu tarafından çift taraflı kör hakemlik sistemiyle değerlendirilmiştir. Bu titiz değerlendirme sürecinin ardından kabul edilen bildiriler kongre programına dahil edilmiştir.

Toplumsal ve bireysel belleklerdeki devingen ve çok katmanlı bir yer olarak kent, bireylerin değişim ve dönüşüme uğradığı zengin bir biriktirme alanı olarak sosyoloji ve antropoloji disiplinleri için son derece önemli bir araştırma konusudur. Kentler, yalnızca fiziksel mekânlar değil, aynı zamanda toplumsal ilişkilerin üretildiği, kültürel kimliklerin şekillendiği ve kolektif hafızanın inşa edildiği dinamik alanlardır. Bu bağlamda kentsel mekân, hem bireysel deneyimlerin hem de toplumsal süreçlerin kesiştiği, geçmişin izlerini taşıırken geleceğin inşa edildiği kritik bir alan olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüz kentlerini ve kentlilerini sosyoloji ve antropoloji disiplinlerinin perspektiflerinden anlamayı amaçlayan “Kent, Kültür ve Bellek” temalı kongrede kente dair geniş tartışmalar; kent ve toplumsal bellek, kentte güven(siz)lik ve suç, kent, afetler ve toplumsal dirençlilik, kent, doğa ve çevresel sorunlar ile kent ve sanat ana başlıklarında ele alınmıştır.

İki gün süren ve eş zamanlı iki ayrı salonda devam eden kongrede toplam 46 bildiri sunulmuştur. Kongre boyunca sunulan bildiriler, kentsel dönüşüm süreçleri, göç ve uyum dinamikleri, kentsel bellek ve kimlik inşası, soylulaştırma ve mekânsal adalet, çevre sorunları ve sürdürülebilirlik, sanat ve kentsel yaşam gibi güncel konuları ele almıştır. Özellikle İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerin yanı sıra Niğde, Rize, Edirne, Antakya gibi farklı kentlere odaklanan çalışmalar, Türkiye'nin kentsel çeşitliliğini yansıtan zengin bir içerik sunmuştur.

Bu kitap, kongrede sunulan bildiri özetlerini bir araya getirerek, kent çalışmaları alanında yürütülen güncel araştırmaların kapsamlı bir çerçevesini sunmaktadır. Farklı disiplinlerden gelen bu katkılar, kentlerin karmaşık yapısını anlamamız için interdisipliner bir yaklaşımın önemini ortaya koymaktadır.

Kongre Çağrı Metni

Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi

Kent, Kültür ve Bellek

08-09 Mayıs 2025 / İstanbul

İstanbul Beykent Üniversitesi Sosyoloji (İngilizce) Bölümü'nün ev sahipliğinde yapılacak olan *Kent, Kültür ve Bellek* temalı *Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi* bölümümüz tarafından önceki yıllarda yapılmış olan bir dizi bilimsel etkinliğin devamı niteliğini taşıyor. 2019 yılında gerçekleştirilen (Ulusal) *Çevre, Orman ve Sosyal Bilimler Sempozyumu*'nda bölüm öğretim üyesi Prof. Dr. Akile Gürsoy'un yürütücülüğünde orman köyleri üzerine yapılan TÜBİTAK destekli araştırmanın sonuçları tartışılmıştı. Pandemi dönemine denk gelmesi nedeniyle çevrim içi düzenlenen diğer iki sempozyumdan 2021 yılındaki (Uluslararası) *Antroposen Çağda Sağlık, Ekoloji ve Gıda Sempozyumu*'nda evlere kapanılan bir dönemde değerini daha çok anlamamız beklenen sağlık, çevre ve gıda konuları sosyal bilimler perspektifinden ele alındı. 2022 yılındaki (Uluslararası) *Sosyolojinin Gözünden İstanbul Sempozyumu*'nda ise tarihi katmanları, doğası, coğrafi yerleşimi, küresel konumu ve barındırdığı yaşam imkânlarıyla eş benzeri olmayan bir kent olan İstanbul disiplinler arası bir bakışla çok yönlü olarak tartışıldı.

Beykent Üniversitesi Sosyoloji (İngilizce) Bölümü'nün bilimsel etkinlikler dizisinin dördüncüsü olan *Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi* günümüz kentlerini ve kentlilerini sosyoloji ve antropoloji disiplinlerinin perspektiflerinden anlamayı amaçlamaktadır. Kentlerdeki toplumsal ilişkilere, bireysel etkileşimlere, yapılar, planlamalara, yabancılaşmaya, anonim olmaya, topluluk dinamiklerine, yerleşim örüntülerine, akışlara, kültürlere, uyuma, uyumsuzluğa, suça, sağlığa, inanışlara, trafiğe, nüfuslara ve bir çırpıda onlarcasını sayabileceğimiz birçok başka kavrama dair çalışmalar sosyoloji ve antropoloji literatürünün önemli kısmını oluştururlar. Kentlere dair bu tartışmalar içinde, toplumsal ve bireysel belleklerdeki devingen ve çok katmanlı bir yer olarak kent uzamı, bireylerin değişim ve dönüşüme uğradığı zengin bir biriktirme alanı olarak önemli bir araştırma konusudur. **Kent, Kültür ve Bellek** temalı **Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi'nde**, kente dair geniş tartışmaları aşağıda içeriklerini tanıttığımız *Kent ve Toplumsal Bellek*, *Kentte Güven(siz)lik ve Suç*, *Kent, Afetler ve Toplumsal Dirençlilik*, *Kent, Doğa ve Çevresel Sorunlar* ve *Kent ve Sanat* başlıklarında ele almayı planlıyoruz.

Kent ve Toplumsal Bellek

Kentler günümüzde dinamik, çok katmanlı ve devingen yapılarıyla sadece yaşam ve iş alanı olmalarının ötesinde mukimleri için hafıza mekânlarıdır. Gün içinde kentin farklı alanlarında hareket eden, yeni karşılaşmalar, farklı deneyimler yaşayan bireyler buldukları uzama bağlı olarak anılar, hatırlamalar biriktirirler. Bu anılar, deneyimler, tahayyüllere bağlı imgelemler kentin bireyleri arasında paylaşılar ve paylaşılan deneyimler yeniden dolaşıma girerler. Bu anlamıyla kent bireysel hatırlamanın olduğu kadar kolektif hatırlamaların da alanıdır. Benzer ve ortak hatırlamalar, yaşayanları için kenti zamanla kolektif bir tasavvurun uzamına dönüştürür. Bu perspektiften bakıldığında, hatırlamaların bireyin kimliğine etkisi, mekânlara ve deneyimlere bağlı kolektif hafızanın inşa süreçleri ve inşası ve bu süreçlerin tartışılması antropoloji ve sosyoloji disiplinleri için de önemlidir.

Hafıza mekânları olarak kabul edebileceğimiz binalar, parklar, müzeler, anıtlar, meydanlar, eğlence mekânları, sanatsal öğeler kimi zaman karşılaşmaların tanığı, kimi zaman aracısı ve

bazen de sahnesidir. Bu mekânlar, kentte hareket eden bireylerin anılar üretmesine ve bu anıları saklamalarına katkı sağlarlar. Bu çok katmanlı yapıda göstergeler de ikamet edenler için zengin bir deneyim ortamı sunarlar. Değiş tokuş edilenler sadece emtialar değildir. Fikirler de müzakere edilir. Aynı zamanda anılar, arzular ve hayaller de değiş tokuş edilirler. Karşılaşmalara dayalı değiş tokuşlarda her seferinde yeniden üretilir ve müzakereler sonucunda değişime uğrarlar. Böylece hem kentin hafızası birikir hem de bireylerin hafızasında kentler anımsamalar ve unutmalarla yaşamını sürdürür. Kongre kentin hafızası ve bireylerin, toplulukların anılarında kent odaklı çalışmalara yer vermeyi amaçlamaktadır.

Kentte Güven(siz)lik ve Suç

Avrupa Kentli Hakları Deklarasyonu'nda da belirtildiği üzere, “mümkün olduğunca suç, şiddet ve yasa dışı olaylardan arındırılmış bir kent” bir kentli hakkıdır. Kentin tarihsel arka planı ile de uyumlu olan bu hak kentin kentlilere sunduğu en önemli vaatler arasında yer almaktadır. Günümüz Türkiye'sinde taşra ıssızlaşırken sağladığı iş olanakları ve rant, yarattığı modernlik ve refah imkânı sayesinde bir çekim alanı olarak kentler aynı zamanda güvenlik, güvensizlik, yasadışı ve suç tartışmalarının da odağında yer alıyor. Kendini güvensiz hissetme halinin dezavantajlılar başta olmak üzere sosyal gruplar arasında farklılaşması ise toplumsal hayata etkin bir şekilde katılmaya engel olurken zaten var olan eşitsizlikleri de derinleştirme potansiyelini barındırıyor. Kongre güven(siz)lik ve suç kavramlarını özellikle kadına yönelik şiddet, çocuğun istismarı, yaşlılar ve kentte kadın mobilitesi ekseninde anlamaya çalışan sosyal bilim çalışmalarına yer vermek istemektedir.

Kent, Afetler ve Toplumsal Dirençlilik

Kentler mekân kullanımının düzenlenmesi, kamusal alanların dizayn edilmesi, konut yerleşimlerinin, yolların, bahçelerin, kaldırımların, geçitlerin planlanması bakımından mühendislikten, mimarlıktan, kent plancılığından, beşerî coğrafyaya değin uzanan multidisipliner ve transdisipliner uygulamaların konusudur. Fakat doğanın dengelerini umursamadan ve afetlere hazırlıksız biçimde kontrolsüzce büyüyen kentler için afetler çok uzakta değildir. Yakın geçmişte afetler genellikle fen ve mühendislik bilimleri tarafından ele alınıp değerlendirilirken insanın tutum ve davranışlarını anlamaya yönelik içeriden bakış sağlayan antropoloji ve sosyoloji disiplinlerinin de bu araştırma alanının içinde yer alması gerekliliği artık daha belirgin bir şekilde görülmektedir. İklim değişikliği ile birlikte sıklaşan ve şiddeti artan afetlere hazır olmak, afetlerin etkilerini hafifletebilmek ve afetlerden en az hasarla çıkabilmek, toplumun temel yapılarını koruyabilmek, kentlerde canlı refahını devam ettirebilmek, farklı grupların afetlerdeki ihtiyaçlarını bilebilmek, afet sonrası iyileşme süreçlerini yönetebilmek konularında yapılan çalışmalar kentlerin güçlenmesi ve afete dirençli olabilmesi için çok önemlidir. Kongre kentlerin afete toplumsal dirençlilik geliştirmesine katkı sağlayacak tartışmalara yer vermeyi amaçlamaktadır.

Kent, Doğa ve Çevresel Sorunlar

İnsanın doğayla kurduğu ilişkiler bugün Antroposen dediğimiz bir dönemece geldi. Uzun süredir doğayı tahakkümü altına alabileceğini düşünerek yaşayan insan, bugün doğaya müdahale etmesinin sonucu olan çevresel krizleri tecrübe ediyor. Sosyal bilim alanları bir yandan çevresel yıkımdan sorumlu olanları işaret ediyor diğer yandan ormanlar, nehirler, hayvanlar ya da mantarlar vb. insan-olmayanları da toplumsal aktörler olarak tanımlayarak toplum tanımını daha kalabalık bir türler arası eşitlik bütününe doğru genişletiyor. Kentlerde yaşayan hayvanlar ve bitkilerin nüfusları, ilişki ağları, refahları toplumsal ve kültürel rolleri

çalışmalara konu oluyor. Öte yandan, yoğunlaşan kent nüfusları sadece Türkiye’de değil dünyada da toplumların duygudurumlarını ve yaşam kalitesini etkilemeye devam ediyor. Sosyoloji ve antropoloji için klasik anlamda araştırma alanlarını düşündüğümüzde iklim krizi, fosil yakıt tüketimi, enerji kullanımı gibi konular bu disiplinlerin uzağında değil. Tam tersine kalbine doğru ilerliyor. Küresel anlamda yaşanan iklim krizi sorunu yakın gelecekte toplumların yaşam şekillerini de etkileyeceğinden dolayı her iki disiplinin de merceğinde. Kongre sürdürülebilir bir gelecek ve sürdürülebilir kentler hakkındaki antropoloji ve sosyoloji çalışmalarını ele almayı amaçlamaktadır.

Kent ve Sanat

Kentler sanatçıların, sanatçı gruplarının ve sanat akımlarının mekânıdır. Müzik, heykel, resim, tiyatro, sinema, mimari dallarda sanat eserlerinin sahnesi, konusu ve esinleyicisidir. “Yüksek” sanattan popüler olana değin üretimlerin ve tüketimlerin yeridir. Sokak müziğinden, bahçelere, duvar ve sokak resimlerinden, performanslara birçok sanat biçimi kent dokusunun parçasıdır. Ayrıca kentler, müzeler, sanat galerileri, bienaller, sergiler, festivaller ve alternatif kamusal sanat alanlarına ev sahipliği yaparlar. Kentteki sanat, sanat seyircisi, severi, tüketicisi tarafından yeniden ve yeniden yorumlanır. Kongre, kentte sanat ürünleri, sanat mekânları ve sanatsal üretimleri alanlarına odaklanan çalışmalara yer vermeyi amaçlamaktadır.

Kongremiz kenti tartışırken sosyoloji ve antropoloji çalışmalarını merkezine almakla birlikte, şehir ve bölge planlamadan, mimarlığa, güzel sanatlardan, beşerî coğrafyaya dek kentle ilgilenen diğer disiplinlerden araştırmalara da açıktır.

Sosyoloji ve Antropoloji Kongresi: Kent, Kültür ve Bellek başlıklı toplantımızın sosyal bilimciler ve kentle ilgilenen diğer çalışma alanlarından bilim insanları için heyecan verici ve verimli bir buluşma olmasını diliyoruz.

Özet Gönderme ve Önemli Tarihler

Kongre’de kabul edilen ve sunulan bildirilerin özetleri bildiri özet kitapçığında yayımlanacaktır. Kongre’den seçilen bildirilerin bir kitap olarak basılması da ayrıca değerlendirilmektedir. Bildiri özetlerinin 250-300 kelime aralığında olması ve çağrı metni ekinde yer alan [Başvuru Formu](#) ile **14 Şubat 2025 tarihine** kadar kongre sekreteriyasına gönderilmesi gerekmektedir. Katılımcıların bildirilerini 20 dakikayı geçmeyecek süre ile sözlü olarak sunmaları beklenmektedir. Kongre’nin dili Türkçedir ve yüz yüze yapılacaktır. Kongre’ye katılım ücretsizdir.

Bildiri Değerlendirme Süreci

Bildiriler sekreterya tarafından şekil anlamında kontrol edildikten sonra düzenleme kurulu tarafından Bilim Kurulu’ndan konuyla ilgili iki hakeme gönderilir. Hakemler, kendilerine gelen bildirileri, bildiri özeti değerlendirme formuna göre, çift taraflı kör hakemlik ilkesi gereğince yazar ve kurum isimlerini görmeksizin değerlendirirler. Hakemler tarafından hazırlanan rapora göre ret ya da kabul kararı verilir.

Not: Kongre ÜAK Doçentlik kriterlerini karşılamaktadır.

Kongre Programı

SOSYOLOJİ VE ANTROPOLOJİ KONGRESİ

Kent, Kültür ve Bellek

8-9 Mayıs 2025 / Taksim-İstanbul

İstanbul Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi

Sosyoloji (İngilizce) Bölümü

08 Mayıs 2025 Perşembe / Birinci Gün

Açılış Programı

10.00 12.00	Adem Çelik Amfisi	<p>Volkan Öngel, Prof. Dr., Beykent Üniversitesi Rektörü</p> <p>Metin Ayışığı, Prof. Dr., Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı</p> <p>Abdurrahman Yılmaz, Doç. Dr., Beykent Üniversitesi Sosyoloji (İng) Bölümü, Düzenleme Kurulu Adına</p> <p>Alim Koray Cengiz, Doç. Dr., Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Antropoloji Bölümü, TÜBİTAK 1001 Bellek Antakya Proje Yürütücüsü</p> <p>Açış Konuşması Prof. Dr. Akile Gürsoy “Kentler, Değişim ve Bellek”</p>
13.00 15.00	Âdem Çelik Amfisi Zemin Kat (1)	<p>Kent Fragmanlarında Bellek ve Deneyim Oturum Başkanı: Doç. Dr. Alim Koray Cengiz</p> <p><i>Deprem Sonrası İstanbul'a Göç, “Kayıp Şehir”e Tutunma ve Sağaltım – İlkyaz İncediken, Yüksek Lisans Öğrencisi ve Oya Topdemir Koçyiğit, Doç. Dr.</i></p> <p><i>Karaköy Günlükleri: Neo-liberal Kent Ekonomi-Politiğinde Sanat ve Sermayenin Ayrıl(a)maz Bağı ve Küresel Bir Şehirde Koku Hafızasının Kaybı– Gülşah Görücü, Doktora Öğrencisi</i></p> <p><i>Kentte Gece Hayatı, Müzik ve Eğlence Halleri: ‘Yolumuz Gurbete Düştü’– Süheyb Kurt, Öğr. Gör.</i></p> <p><i>Mekânsal Temsiliyetler Üzerinden Toplumsal Belleğin Şekillendirilmesi: İstanbul’da Kentsel Metnin Politik İnşası – Ece Yoltay, Dr. Öğr. Üyesi</i></p>
	Amfi-1 1.Kat (2)	<p>Kent ve Edebiyat Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Ali Şeylan</p> <p><i>İki Çelebi, İki Batı: Evliya Çelebi’nin Viyana’sı, Yirmisekiz Çelebi Mehmed’in Paris’i –Yunus Emre Varol, Arş. Gör. Dr.</i></p> <p><i>Nâbî Divanı Örneğinde Şehir Hafızasının Somut Belgeleri Olan Mimari Yapılara Düşülen Tarihler – Mahmut Kaplan, Prof. Dr.</i></p> <p><i>Ressam Vasıf’ın Gizli Aşk Tarihi Romanında Paris’ten İstanbul’a Modern Sanatın Hafıza Mekânları – Bahanur Garan Gökşen, Doç. Dr.</i></p>

15.00 17.00	<p>Âdem Çelik Amfisi Zemin Kat (3)</p>	<p>Kentleşme, Göç ve Yerel Dinamikler Oturum Başkanı: Doç. Dr. Abdurrahman Yılmaz</p> <p><i>Kentten Kırsala Göç Edenler: “Yeni Öncüler” – Ebru Güzel, Prof. Dr.</i> <i>Örgütlemeyen Kentten Metropolleşmeye: Küresel Kapitalizme Eklemlenme Sürecinde İzmir’in Mekânsal Dönüşümü ve Toplumsal Hafıza– Ayça Yılmaz Deniz, Dr. Öğr. Üyesi</i> <i>Kentin Bekleyenleri: Hopa’da Tır Şoförleri – Gülşen Çakıl-Dinçer, Dr. ve Esin Hamdi Dinçer, Doç. Dr.</i> <i>Hemşehrilik Kimliğinin Kentsel Bütünleşmeye Etkisi Üzerine Bir Araştırma: İstanbul’da Bingöllü Hemşehri Dernekleri Örneği– Adil Öger, Doktora Öğrencisi ve Ercan Geçgin, Doç. Dr.</i></p>
	<p>Amfi-1 1.Kat (4)</p>	<p>Rus Edebiyatında Kent, Sürgün ve Mekân Temsilleri Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mahmut Kaplan</p> <p><i>Anton Çehov’un Sahalin Adası: Sürgünün Başkenti Üzerine Bir İnceleme – Zümrüt Zeren, Doktora Öğrencisi</i> <i>Şehir Sosyolojisi Bağlamında Fyodor Mihayloviç Dostoyevski’nin Suç ve Ceza Eserinde Peterburg – Alphan Şatır, Doktora Öğrencisi</i> <i>Konstantin Simonov’un Günlüklerinde Stalingrad – Özgenur Turan, Doktora Öğrencisi</i> <i>V.G. Rasputin’in “Matyora’ya Veda” Adlı Eserinde Ekolojik Tahribat ve Yas – Nergis Çağlayan, Doktora Öğrencisi</i></p>
17.00 19.30	<p>Âdem Çelik Amfisi Zemin Kat (5)</p>	<p>Kentte Sanat, Yeni Medya ve Direnç Pratikleri Oturum Başkanı: Prof. Dr. Oğuz Makal</p> <p><i>Kent Sanatı Olarak Yeni Medya Sanatı – Gülçin Kubat, Öğr. Gör.</i> <i>Kamusal Bir Sanat Alanı Örneği Olarak Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi Deneyimi – Elif Umut, Yüksek Lisans Öğrencisi</i> <i>Kamusal Sanat ve Yerel Dinamikler: Trakya Üniversitesi Plastik Sanatlar Topluluğu Üzerine Bir İnceleme – Kerem. İşcanoğlu, Prof. Dr. ve Enes Çamlıbel, Yüksek Lisans Öğrencisi</i> <i>Kent Hakkı ve Mikro-Mekânsal Bir Müdahale Olarak Sokak Sanatı – Şefika Aydın, Dr.</i></p>
	<p>Amfi-1 1.Kat (6)</p>	<p>Kentsel Dönüşüm, Soylulaştırma ve Mekânsal Bellek Oturum Başkanı: Doç. Dr. Bahanur Garan Gökşen</p> <p><i>Dönüşen Kent, Dönüştürülen Bellek: Mekânsal Müdahaleler – Bengi Bezirgan-Taniş, Dr. Öğr. Üyesi</i> <i>Sanat Ekseninde Soylulaştırma: Dolapdere’nin Sosyal ve Mekânsal Dönüşümünde Sanatın Etkisi – İlsu Oynar, Doktora Öğrencisi</i> <i>Kentsel Dönüşüm Süreçlerinin Sokak Aralarındaki Otopark Sorununa Etkisi – Ramazan Çınar, Dr. Öğr. Üyesi ve Bahar Türk, Dr. Öğr. Üyesi</i> <i>Kent Kültürü Bağlamında Mahalle Yazgısı Kavramı ve Sosyal Sermaye Biçimi Olarak Hemşehrilik – Hatice Şeker, Dr.</i></p>

09 Mayıs 2025 Cuma / İkinci Gün

10.00 12.30	Adem Çelik Amfisi Zemin Kat (7)	Güvenlik – Özgürlük İkilemi ve Kentte Gözetim Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ercan Geçgin <i>Güvenlik-Özgürlük İkileminde Kentler: Distopik Eserler Üzerine İnceleme – Ece Bengi Tüfekçioğlu, Arş. Gör. ve Eray Kara Arş. Gör.</i> <i>Gözetleme ve Kent Güvensizliği: Suçun Önlenmesi mi Toplumsal Kontrol mü? – Nadir Ateşoğlu, Dr. Öğr. Üyesi</i> <i>İstanbul'da Suç Korkusu ve Yabancı Korkusu. Genç Kadın Katılımcılarla Niteliksel Bir Araştırma – İnci User, Prof. Dr.</i>
	Amfi-1 1.Kat (8)	Edebiyat, Toplumsal Bellek ve Kent Sosyolojisi Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Burcu Tekait Çal <i>Rize'de Çeyrek Asırlık Bir Edebiyat Oluşumu: Mavi Yeşil Dergisi- İlker Aslan, Arş. Gör. Dr.</i> <i>İkametgâh İlmühaberinde “Mezarlık” Yazarlar: Yaşam-Ölüm Dikotomisini Kent Üzerinden Okumak – Mertcan Sakıyan, Dr. Öğr. Üyesi</i>
13.00 15.00	Adem Çelik Amfisi Zemin Kat (9)	Suç, Güvensizlik ve Kent Oturum Başkanı: Prof. Dr. İnci User <i>Arka Sokaklar: Madde Kullanımı, Suç ve Güvensizlik Bağlamında Dezavantajlı Mahallelerin İncelenmesi Üzerine Sistemik Bir Derleme – Demet Havaçeliği Atlam, Arş. Gör. Dr. ve Hale Nur Uyanık, Dr. Öğr. Üyesi</i> <i>Çocuk Suçluluğu Konusunda Hazırlanmış Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Değerlendirme – Ferhat Altuntaş, Y. Lisans Öğrencisi ve Ercan Geçgin, Doç. Dr.</i>
	Amfi-1 1.Kat (10)	Sinema, Mekân ve Kentsel Bellek Oturum Başkanı: Prof. Dr. Akile Gürsoy <i>Kentsel Bellekte Sinema Salonları Örneği – Oğuz Makal, Prof. Dr.</i> <i>Kenti Deneyimleme Biçimi Olarak Sinema: Hafıza, Mekân ve Yürüyüş – Nurşah Ferah, Doktora Öğrencisi</i> <i>Ankara'da Geçen Filmler Aracılığıyla Sinema ve Toplumsal Bellek İlişkisi Üzerine Bir Analiz – Ali Gençoğlu, Arş. Gör. Dr.</i>

15.00 17.00	<p>Adem Çelik Amfisi Zemin Kat (11)</p>	<p>Kent, Doğa ve Sürdürülebilirlik Oturum Başkanı: Doç. Dr. Pınar Karababa Demircan</p> <p><i>Edirne'nin Akarsularının Korunmasının Kentin Geleceği İçin Önemi ve Sağlıklaştırma Stratejileri – Kerem İşcanoğlu, Prof. Dr.</i></p> <p><i>Lévi-Strauss'un Yapısal Antropolojisi Işığında Antroposen Çağ ve İnsan-Doğa İlişkisi – Emre Öztürk, Doç. Dr. ve Cem Koray Olgun, Doç. Dr.</i></p> <p><i>Ekstraktivizm, Doğa ve Kentleşme: Türkiye'de Mekânsal Dönüşüme Eleştirel Bakış – Baran Barkın Öztürk, Lisans Öğrencisi</i></p> <p><i>Sınırsız Kentleşmenin Gıda Adaletine Etkisi: Sorunlar, Riskler ve Çözümler – Betül Kızıltepe Ceylan, Dr. Öğr. Üyesi</i></p>
	<p>Amfi-1 1.Kat (12)</p>	<p>Kentte Hafıza Mekânları ve Dönüşüm Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Baykal</p> <p><i>Osmanlı Toplumsal Belleğinde Yerin Değişen Anlamı: Sinop'un Tersane Kentinden Sürgün ve Hapishane Kentine Dönüşümü – Cem Bayındır, Arş. Gör. Dr.</i></p> <p><i>Taşra ve Kent Arasında Sıkışan Aydın: "Kış Uykusu" Filmine Sosyolojik Bakış – Mahmut Çeliker, Öğretmen</i></p>
17.00 19.00	<p>Adem Çelik Amfisi Zemin Kat (13)</p>	<p>Kent Kimliğinin İnşası Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ahmet Yaşar</p> <p><i>Tarih, İnanç, Kültürel Bellek: Antakya'nın Kolektif Kimliğinin İnşası – Hatice Aycan Aydoğan, Dr. Öğr. Üyesi</i></p> <p><i>Bir Toplumsal Bellek Mekânı Olarak Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi – Hıdır Tok, Dr. Öğr. Üyesi</i></p> <p><i>"İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın": Bilecik Kent İmgesinin Oluşumunda Dini Anlatının Rolü – F. Güzin Ağca-Varoğlu, Dr. Öğr. Üyesi</i></p> <p><i>Osmanlı-Alman Diplomatik İlişkilerinin Berlin Kent Hafızasındaki Yansımaları – Galip Varoğlu, Arş. Gör. Dr.</i></p>
	<p>Amfi-1 1.Kat (14)</p>	<p>Kent ve Kültürel Çeşitlilik Oturum Başkanı: Arş. Gör. Dr. Nur Özer</p> <p><i>Epistemik Şiddeti Hatırlama Mekânı Olarak Kent: İstanbul Atık Toplayıcılar Örneği – Melisa Yılmaz, Yüksek Lisans</i></p> <p><i>Niğde Kent Hafızası: Sosyal Medya Aracılığıyla Kentsel Bellek Oluşturmak– Yavuz Yıldırım, Doç. Dr.</i></p>

Bildiri Özetleri (Alfabetik Sırayla)

Abstracts (in Alphabetical Order)

Hemşehrilik Kimliğinin Kentsel Bütünleşmeye Etkisi Üzerine Bir Araştırma: İstanbul'da Bingöllü Hemşehri Dernekleri Örneği

Adil Öger¹ ve Ercan Geçgin²

Hemşehri dernekleri, kente göç eden bireylerin sosyal dayanışmasını güçlendiren sivil toplum örgütleri olup kentte uyarlanma stratejilerinde birtakım işlevler üstlenmektedirler. Ayrıca hemşehri dernekleri, hemşehri aidiyetini ve kimliğini güçlendiren faaliyetlerde bulunarak, göç eden bireylerin kolektif belleklerinin inşasında da rol alabilmektedirler. Kültürel farklılaşma açısından heterojenliğiyle öne çıkan İstanbul, farklı etnik kimliklerin buluşma mekânıdır. Bazı kültürel kimlikler daha fazla kentsel kimlikle bütünleşme eğiliminde olurken bazıları daha fazla sosyal kapanma eğilimine girerek alt-kültür dokusunu yeniden üretebilmektedir. Bu çalışma, İstanbul'a göç eden Bingöl kökenli bireylerin kurmuş olduğu derneklerin faaliyetlerini ve toplumsal bellek ve kültürel kimliğe ilişkin pratiklerini saha araştırması temelinde keşfederek, kentsel bütünleşmeye ilişkin eğilimlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bireysel bellekten farklı olarak kolektif belleğin birtakım toplumsal çerçeveler yoluyla inşa edildiği gerçeğinden hareketle derneklerin toplumsal bağ ve aidiyetlik ilişkilerindeki rolü araştırmada açığa çıkartılmak istenmiştir. Başta dil olmak üzere diğer paylaşılan sembolik değerlerin temsil ettiği kültürel pratiklerin yeniden üretilmesinde derneklerin rolü ve işlevi yakından incelenmiştir. Bu amaçlar doğrultusunda nitel araştırma yöntemlerinden durum desenine göre saha araştırması yapılmış ve Şubat 2025 ayı içerisinde dernek yöneticileri ve üyelerle derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, derneklerin topluluğun değer ve kültürünü korumak ile sosyal yardımlaşma ve dayanışma sağlamak olmak üzere iki temel amaçla kurulduğu görülmüştür. Çoğunlukla İstanbul'un Anadolu yakasında kurulmuş olan Bingöl hemşehri dernek sayısının 95 civarında olduğu ve çoğunluğunun 2000'den sonra kurulduğu tespit edilmiştir. Köy, ilçe ve il bazında kurulan derneklerden özellikle köy derneklerinin yerel kültürü korumaya yönelik daha fazla faaliyetler bulunduğu, dolayısıyla kültürel bellek pratiklerinin de daha güçlü olduğu keşfedilmiştir. Bu faaliyetler arasında köyde ev yapmak, yazın çocuklarını köye götürmek veya göndermek ve İstanbul'da, kendi kültürleriyle ilgili aktivitelerde bulunmak vardır. Diğer taraftan sonraki kuşakların kültürel kimliklerinde çözülme eğilimine dair bulgular da elde edilmiştir. Ümraniye, Sultanbeyli ve Esenyurt ilçelerindeki dernekler üyelerinin ifadelerinde yeni kuşağın daha fazla kent belleğine (İstanbul) sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kolektif Bellek, Hemşehri Dernekleri, Dayanışma, Kentsel Bütünleşme, Kimlik, İstanbul.

---

¹ Doktora Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, adiloger71@gmail.com ORCID 0000-0003-2588-5362

² Doç Dr. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Niğde, Türkiyeyercangcn@gmail.com ORCID 0000-0001-9896-119X

A Research on the Effect of Identity of Citizenship on Urban Integration: The Case of Bingöllü Citizenship Associations in Istanbul

Civic associations are non-governmental organisations that strengthen the social solidarity of individuals migrating to the city and play certain roles in urban adaptation strategies. In addition, by engaging in activities that strengthen the sense of belonging and identity of fellow citizens, associations can also play a role in the construction of the collective memory of migrant individuals. Istanbul, with its heterogeneity in terms of cultural differentiation, is a meeting place for different ethnic identities. While some cultural identities tend to be more integrated into the urban identity, others tend to be more socially closed and reproduce the subcultural texture. This study aims to explore, through field research, the activities of associations founded by people from Bingöl who migrated to Istanbul and their practices related to social memory and cultural identity and to reveal their tendencies towards urban integration. Based on the fact that collective memory, as opposed to individual memory, is constructed through certain social frameworks, the research aims to reveal the role of associations in social bonding and belonging relations. The role and function of associations in the reproduction of cultural practices, represented by language and other shared symbolic values, will be closely examined. In line with these objectives, field research was carried out using a case design, one of the qualitative research methods, and in-depth interviews were conducted with association managers and members in February 2025. The research revealed that the associations were formed for two main purposes: to protect the values and culture of the community and to provide social assistance and solidarity. It was found that the number of Bingöl Citizens' Associations, mostly established on the Anatolian side of Istanbul, is around 95 and that most of them were established after 2000. Among the associations established in villages, districts, and provinces, it was found that village associations, in particular, are more involved in activities aimed at preserving local culture and therefore have stronger cultural memory practices. These activities include building houses in the village, taking or sending their children to the village in the summer, and participating in activities related to their culture in Istanbul. On the other hand, there is also evidence of a tendency for the cultural identities of later generations to dissolve. In the statements made by members of associations in the districts of Ümraniye, Sultanbeyli and Esenyurt, it was observed that the new generation possesses a more urban (Istanbul) memory.

Key Words: Collective Memory, Associations, Solidarity, Urban Integration, Identity, Istanbul.

Ankara’da Geçen Filmler Aracılığıyla Sinema ve Toplumsal Bellek İlişkisi Üzerine Bir Analiz

Ali Gençoğlu³

Bu çalışma Türk sinemasında Ankara’yı mekân olarak kullanan, ilki 1966 yapımı “Meydan Köpeği” filmi, sonuncusu da 2012 yapımı “Yeraltı” filmi olmak üzere toplamda 11 filmdeki anlatılar, karakterler ve kamera politikasından yola çıkarak kentin 1960’larından 2010’larına kadar olan dönemdeki sosyolojik yapısını sinema ve toplumsal bellek ilişkisi üzerinden incelemeyi hedefler. Bu inceleme hem film ve toplumsal bellek ilişkisi açısından, hem ele aldığı dönem ve ele aldığı filmler açısından hem de ele aldığı kent açısından belli varsayımlar üzerine oturur. Birincisi, filmler, hikâye anlatma ve gerçek imajları kullanma ve yeniden üretme kapasiteleriyle toplumsal belleği kurma ve yeniden üretme imkanına sahiptirler. Ele aldığım zaman dilimi ve ele aldığım filmler, sinema filmlerinin en yaygın popüler kültür ürünlerinden birisi olduğu 1960’lardan başlayarak sinema filmlerinin hala daha popüler kültür açısından önemli bir yerde durduğu 2010’lara kadar olan dönemi kapsar. Dolayısıyla Ankara’nın toplumsal bellekteki konumunun oluşması ve yeniden üretilmesi açısından sinema filmlerinin popüler etkiye sahip olduğu bir zaman kesitine odaklanır. İkincisi, ele aldığım filmler, 1966 yapımı *Meydan Köpeği* filmiyle başlar, *Tuzsuz Deli Bekir* (1972), *Mahcup Delikanlı* (1974), *Köyden İndim Şehre* (1974), *Sürü* (1979), *Dört Köşe Dünya* (1988), *Düştürü Dünya* (1988), *İtiraf* (2001), *Siyah Beyaz* (2010), *Bizim Büyük Çaresizliğimiz* (2011) ile devam eder ve *Yeraltı* (2012) filmi ile son bulur. Bu filmler Ankara’ya dair toplumsal bellek açısından bir takım devamlılık ve kopuşları işaret eder. Ankara bu dönemde belli bir süre için, belli bir nedenden dolayı uğranılan yerden yaşanılan yere doğru bir dönüşüm geçirir. Ankara, çelişkisiz ve yalnızca devletle ilişkilenen bir kentten, farklı mahallelerinde farklı yaşamların olduğu bir kent olarak da temsil edilmeye başlanır. Anlatılar ve çekimler devletten sıradan insanlara, kent kimliğinin altının çizildiği sembolik mekanlardan sıradan mahallelere doğru genişler. Öte yandan, Türk insanının onun bir modern başkent olarak anlamlandırma süreçlerine dair bazı temalar ise varlığını korur; geniş yollar, yüksek binalar, ulusal anıtlar gibi. Sonuç olarak bu inceleme, Ankara’nın elli senelik bir zaman dilimi içerisindeki dönemine dair toplumsal bellekteki unsurların devamlılık ve kopuşlarını, Ankara’yı mekan olarak kullanan filmler aracılığıyla analiz etmeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Ankara, Türk Sineması, Toplumsal Bellek, Kent Sosyolojisi.

---

³ Arş. Gör. Dr., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İletişim Fakültesi, ali.gencoglu@hbv.edu.tr

An Analysis on the Relationship between Cinema and Social Memory Through the Films Set in Ankara

This study aims to examine the sociological structure of the city from the 1960s to the 2010s through the relationship between cinema and social memory based on the narratives, characters and camera politics in a total of 11 films that use Ankara as a location in Turkish cinema, the first of which is “Meydan Köpeği”, made in 1966, and the last of which is “Yeraltı”, made in 2012. This examination is based on some assumptions in terms of the relationship between film and social memory, the period and the films it deals with, and the city it deals with. Firstly, films have the capacity to construct and reproduce social memory through their capacity to tell stories and use and reproduce the real images. The period of time and the films I consider cover the period from the 1960s, when cinema films were one of the most widespread popular culture products, to the 2010s, when the films still occupied an important place in popular culture. Therefore, it focuses on a period of time when cinema films had a popular impact in terms of the formation and reproduction of Ankara's position in social memory. Secondly, the films I have discussed start with the 1966 film *Meydan Köpeği*, continue with *Tuzsuz Deli Bekir* (1972), *Mahcup Delikanlı* (1974), *Köyden İndim Şehre* (1974), *Sürü* (1979), *Dört Köşe Dünya* (1988), *Düdüdü Dünyası* (1988), *İtiraf* (2001), *Siyah Beyaz* (2010), *Bizim Büyük Çaresizliğimiz* (2011) and end with *Yeraltı* (2012). These films denote some continuities and discontinuities in terms of the social memory about Ankara. In this period, Ankara is transformed from a city visited for a certain period of time and for a certain reason to a place of living. Ankara starts to be represented as a city that has different lifestyles in its different neighbourhoods, rather than a city that has no inner contradictions and related only to the government. The narratives and the shots expand from the state images to the ordinary people, from symbolic places that the city identity is strongly underlined, to the ordinary neighbourhoods. On the other hand, some themes, which Turkish people's signifying processes about Ankara as a modern capital city are remained, such as wide avenues, huge buildings and the national monuments. In conclusion, this study aims to analyse the continuities and discontinuities of the elements in the social memory about Ankara over a period of fifty years through the films that use Ankara as a location.

Key Words: Ankara, Turkish Cinema, Social Memory, Urban Sociology

Şehir Sosyolojisi Bağlamında Fyodor Mihayloviç Dostoyevski'nin *Suç ve Ceza* Eserinde Peterburg

Alphan Şatır⁴

Rus edebiyatının en gözde yazarlarından Fyodor Mihayloviç Dostoyevski'nin en çok tartışılan eseri *Suç ve Ceza* (Prestupleniye i nakazaniye, 1866) eseri taşıdığı psikolojik portrelerin yanında kurgunun geçtiği Peterburg şehrinden çeşitli kareler de sunmaktadır. Bu kareler şehrin değişen çehresini ve bu değişimin toplum üzerindeki etkilerini de yansıtmaktadır.

Peterburg bu dönemde yeni bir sınıfın ve sistemin doğuşuna şahitlik etmektedir. 1861 reformu sonrasında taşradan şehre göçler artmıştır; bunun sebebi şehirde sanayinin gelişmesidir. Bu göç dalgası sonucu da şehirde bir işçi sınıfı ortaya çıkmıştır. Geçim sıkıntısı işçileri alkolizme, alkolizm ise yine geçim sıkıntısının artmasına sebep olmuştur. Bu bağlamda kısa zamanda gelir elde etme amacıyla soygun, cinayet ve fuhuş yaygın bir durum haline gelmiştir.

Bu çerçevede yeni düzenle birlikte yeni problemler ortaya çıktığı gibi eski problemlerin de etki alanı büyümüştür. Şehirdeki en büyük üç problem eserde alkolizm, fuhuş ve artan suç oranları olarak karşımıza çıkmaktadır. Hırsızlık, soygun ve cinayet gibi suçlar da bu dönemde artış göstermiştir. Şehrin bu güncel problemleri de eserde birçok noktada karşımıza çıkmaktadır. Eserin başkahramanlarının karakterleri de bahsedilen suçlar üzerinden şekillendirilmiştir. Eserin başkahramanı Raskolnikov katil, eserde önemli kahramanlardan olan Sonya hayat kadını, Marmeladov ise alkoliktir. Şehir sosyolojisi ve dönemin atmosferi ile doğrudan şekillenen romanda Peterburg aynı baş kahramanlar gibi incelemeye tabii tutulması gereken ve eserin konusunun anlaşılmasına yardımcı olacak kilit bir edebi fenomendir. Şehir ve şehirde olayların taşıyıcısı olarak kusursuz bir zemin oluşturur.

Bu çalışmada amaç, tarihsel ve politik sürecin bir şehrin toplumsal yapısını değiştirmesi sonucu ortaya çıkan problemleri eser üzerinden saptanmaya çalışılacaktır. Zira eser ve dönem paralel biçimde incelendiğinde; eserin belge niteliğinde bir yapıt olduğu anlaşılmaktadır. Bu saptamalar eserin konusunu ve serimini doğrudan etkileyen unsurlardır.

Anahtar Kelimeler: F. M. Dostoyevski, *Suç ve Ceza*, Şehir Sosyolojisi, Suç

---

⁴ Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Slav Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Rus Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, alphansatir@gmail.com ORCID: 0000-0002-0770-3775

Petersburg in Fyodor Mikhailovich Dostoyevsky's Crime and Punishment in the Context of Urban Sociology

Crime and Punishment (Prestupleniye i nakazaniye, 1866), the most discussed work of Fyodor Mikhailovich Dostoyevsky, one of the most popular writers of Russian literature, offers various frames from the city of Petersburg, where the plot takes place, in addition to the psychological portraits it carries. These frames also reflect the changing face of the city and the effects of this change on society.

Petersburg witnessed the emergence of a new class and system during this period. After the 1861 reform, migration from the countryside to the city increased; the reason for this was the development of industry in the city. As a result of this wave of migration, a working class emerged in the city. The economic hardship caused workers to turn to alcoholism, and alcoholism caused economic hardship to increase. In this context, robbery, murder and prostitution became common in order to earn income in a short time.

Within this framework, new problems emerged with the new order, and the area of influence of old problems also grew. The three biggest problems in the city appear in the novel as alcoholism, prostitution and increasing crime rates. Crimes such as theft, robbery and murder also increased during this period. These current problems of the city also appear in many points in the novel. The characters of the protagonists of the novel are also shaped through the crimes mentioned. The protagonist of the novel, Raskolnikov, is a murderer, Sonya, one of the important characters in the novel, is a prostitute, and Marmeladov is an alcoholic. In the novel, which is directly shaped by the sociology of the city and the atmosphere of the period, Petersburg is a key literary phenomenon that should be examined just like the protagonists and will help understand the subject of the novel. The city and the carrier of events in the city form a perfect ground. The aim of this study is to try to determine the problems that arise as a result of the historical and political process changing the social structure of a city through the novel. Because when the novel and the period are examined in parallel; it is obvious that the novel has a documentary quality. These determinations are the elements that directly affect the subject and presentation of the work.

Key Words: F. M. Dostoyevsky, Crime and Punishment, Urban Sociology, Crime.

Örgütlemeyen Kentten Metropolleşmeye: Küresel Kapitalizme Eklemlenme Sürecinde İzmir'in Mekânsal Dönüşümü ve Toplumsal Hafıza

Ayça Yılmaz Deniz⁵

Kıray (1972), sanayileşme düzeyi bakımından İzmir'i "örgütlemeyen kent" olarak tanımlamıştı. 19. yüzyılda Avrupalı tüccarların faaliyetleriyle gelişen ticaret ile ekonomik, toplumsal ve kentsel mekânın örgütlenmesi açısından dönüşen kent, 1970'li yılların başına gelindiğinde de bir sanayi kenti değildi. Kentin toplumsal ve mekansal örgütlenmesini belirleyen temel ekonomik unsur, liman ve demiryolları ile gelişen ticaret faaliyetleriydi. Bu sebeple kentsel mekân ve mekansal ayrışma, ticaret faaliyetlerin gerekliliklerine göre şekillenmişti. Tarihsel olarak bir tüccarlar ve esnafılar şehri olarak örgütlenen İzmir, hiçbir zaman tam anlamıyla bir sanayi kenti olmadı.

Ancak kentin hafızasını oluşturmuş olan bu mekansal örgütlenme, 2000'li yıllarla birlikte Türkiye'nin küresel finans kapitalizmine eklemlenme sürecindeki hızlanma ile dönüşmeye başlamıştır. 2012 verilerine göre İzmir, dünyanın en hızlı büyüyen dördüncü metropolü olmuştur.

Emek piyasasındaki dönüşümü sembolize eden bu eklemlenme, kentsel mekânın dönüşümünü de beraberinde getirmiştir. İzmir'de de ticaret faaliyetini temel alan toplumsal ve mekansal örgütlenmenin yerini küresel finans kapitalizminin kentsel mekanı yeniden örgütleme girişimlerine bıraktığı görülmektedir. Bu girişimlerinin en belirgin örneğini küçük sanayi işletmelerinin ve antik Smyrna kentinin kalıntılarının bulunduğu Bayraklı'daki Salhane-Turan ve Alsancak Limanı bölgesinin, 2003 yılında "yeni şehir merkezi" ilan edilmesiyle birlikte gökdelenler yoluyla kentin dikeyleşmesi (Tutar ve Bal, 2019; Filiz, 2023) oluşturmaktadır. Bu proje, Basmane-Çankaya-Kemeraltı gibi kentin ticaret merkezi olan bölgelerinin merkez özelliklerini kaybetmesi sonucunda bir tür kültürel miras olarak yeniden düzenlenerek finansal faaliyetlere göre örgütlenen yeni bir kent merkezi oluşturma girişimidir. Bunun yanında yine ticaretin sembolü niteliğinde olan ve kent merkezinde bulunan Uluslararası İzmir Fuarı ve bünyesindeki Kültürpark, önce kendisinin sonra da çevresinin dikeyleşmesi tehdidi altında kalarak kent hafızası ve kamusal mekânın dönüşmesi bağlamında tartışma yaratmıştır.

İzmir'in küresel finans kapitalizmine eklemlenmesi ve kentin bu amaçla yeniden örgütlenmesi bir yandan merkezi İstanbul'da bulunan bazı şirketlerin merkezlerini İzmir'e taşımaları, diğer

---

⁵ Dr. Öğr. Üyesi, Türk-Alman Üniversitesi Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyoloji, ayca.deniz@tau.edut.tr ORCID: 0000-0002-4332-9805

yandan ise pandemi, deprem riski ve esnek çalışmayı mümkün kılan düzenlemeler sonucunda yüksek nitelikli çalışanların İstanbul'dan İzmir'e göçünü de beraberinde getirmiştir.

Bu bağlamda bu bildiri, İzmir'in küresel kapitalizme eklenme sürecinin yüksek nitelikli emek, kentsel mekan, toplumsal hafıza ve kamusal alanın dönüşümü kesişiminde ne anlama geldiğini sorgulayacak ve bu dönüşümü diyalektik bir süreç olarak inceleyecektir.

Anahtar Kelimeler: İzmir, Kentsel Mekân, Kent Hafızası, Metropolleşme.

From Unorganized City to Metropolis: İzmir's Spatial Transformation and Collective Memory in the Process of Global Capitalist Integration

Kıray (1972) defines İzmir as an "unorganized city" in terms of its level of industrialization. With trade developing through the activities of European merchants in the 19th century, the city transformed in terms of economic, social, and urban space organization; however, by the early 1970s, it was still not an industrial city. The primary economic factor shaping the city's social and spatial organization was trade activities developed through the port and railways. For this reason, urban space and spatial segregation were shaped in line with the requirements of trade activities. Historically organized as a city of merchants and tradespeople, İzmir never fully became an industrial city. However, this spatial organization, which shaped the city's memory, began to transform with the acceleration of Turkey's integration into global financial capitalism in the 2000s. According to data from 2012, İzmir became the world's fourth fastest-growing metropolis. This integration, symbolizing the transformation of the labor market, also brought about the transformation of urban space. In İzmir, it is observed that the social and spatial organization based on trade activities has been replaced by efforts of global financial capitalism to reorganize urban space. The most striking example of these efforts is the verticalization of the city through skyscrapers, following the declaration of the Salhane-Turan area in Bayraklı, where small industrial enterprises and the remnants of ancient Smyrna are located, along with the Alsancak Port area, as the "new city center" in 2003 (Tutar & Bal, 2019; Filiz, 2023). This project represents an attempt to create a new city center organized around financial activities by restructuring areas such as Basmane, Çankaya, and Kemeraltı—previously the commercial center of the city—as a form of cultural heritage following their loss of centrality. Additionally, the International İzmir Fair and the associated Kültürpark, which symbolized trade and were located in the city center, faced the threat of verticalization—

first of themselves and then of their surroundings—sparking debates about the transformation of urban memory and public space.

İzmir's integration into global financial capitalism and its reorganization for this purpose have led to two significant developments: first, the relocation of some companies' headquarters from Istanbul to İzmir, and second, the migration of highly qualified employees from Istanbul to İzmir due to factors such as the pandemic, earthquake risks, and regulatory changes enabling flexible work arrangements.

In this context, this paper interrogates what İzmir's integration into global capitalism means at the intersection of highly skilled labor, urban space, collective memory, and public space transformation, while analyzing this transformation as a dialectical process.

Key Words: İzmir, Urban Space, Urban Memory, Metropolitanization

Ressam Vasıf'ın Gizli Aşklar Tarihi Romanında Paris'ten İstanbul'a Modern Sanatın Hafıza Mekânları

Bahanur Garan Gökşen⁶

Murat Gülsoy'un 2023 yılında yayımladığı *Ressam Vasıf'ın Gizli Aşklar Tarihi* adlı romanı sanatsal yaratıcılığı ve sanatçı kimliğinin oluşumunu odağına alması sebebiyle Künstlerroman özelliği göstererek Türkiye'nin yüzyıllık sanat tarihini okuma fırsatı sunar. Vasıf Ekrem'in hayatını merkeze alan romanda; dönemin önemli sanat olayları, yenilik arayışlarıyla dikkat çeken sanat topluluklarının icraatları, kişisel veya kolektif çabalarla şekillenen sanat mekânlarının çalışmaları Vasıf'ın röportajları eşliğinde aktarılır.

Romanda, Vasıf gibi kurmaca sanatçı karakterlerin dışında Bedri Rahmi, İbrahim Çallı, Aliye Berger, Fikret Mualla gibi Türkiye'nin sanat tarihinde iz bırakmış sanatçılara yer verilerek Batı menşeli bir sanat olan resmin Geç Osmanlı döneminden Erken Cumhuriyet'e ve 1930'lardan 1960'lara gelişimi ve temsil biçimleri anlatılır. Dolayısıyla romanda; dönemin ünlü sanatçıları bir araya getiren sergilerin ve galerilerin yanı sıra gençlere resim sevgisini aşılayan Mekteb-i Sultani, Sanayi-i Nefise Mektebi gibi okul, enstitü niteliğindeki kurumlar, 10'lar Grubu gibi sanat topluluklarının çalışma mekânları ile bağımsız atölyeler, Montmartre ve Taksim gibi sanat merkezlerinde bulunarak sanatsal yönelimleri şekillendiren kafeler, sanatçı evleri, müzeler, sanat eserlerini tanıtan gazete ve dergiler birer "hafıza mekânı" özelliği taşımaktadır.

Pierre Nora, *Hafıza Mekânları* adlı çalışmasında; bir toplumun kolektif hafızasını oluşturarak kimliğini şekillendiren sembolik yerleri, anıtları, ritüelleri ve kurumları "hafıza mekânları" olarak tanımlar. Bildirimizde de *Ressam Vasıf'ın Gizli Aşklar Tarihi*, Nora'nın *Hafıza Mekânları* çalışmasıyla okunacak ve Türkiye'nin kültürel hafızasını biçimlendirerek sanatsal üretim ve tüketim süreçlerini oluşturan mekânlar, etkinlikler ve olgular ele alınacaktır. Nora'nın "hafıza mekânı" kavramı çerçevesinde geliştirdiği "kuşaklar", "anma törenleri", "arşivler" başlıkları altında romanın hafıza mekânları da sıralanacaktır. "Kuşaklar" başlığında eserde öne çıkan ressamların bağlı oldukları sanat grupları irdelenecek, "anma törenleri" başlığında ise sanatçıların cenaze törenlerinin hafıza mekânına dönüşmesi incelenecektir. Roman boyunca Vasıf'ın röportajlar vererek kendi hafıza mekânını oluşturabilmesi hususunda "arşivler" konusu da tartışılacak, sanatçıların özel arşivlerinin toplumsal hafızaya katkısı değerlendirilecektir. Dolayısıyla *Ressam Vasıf'ın Gizli Aşklar Tarihi* sanatın üretildiği, tartışıldığı, unutulduğu ve hatırlandığı hafıza mekânları üzerinden yorumlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hafıza Mekânı, Kültürel Hafıza, Sanat, Sanatçı, Türk Edebiyatı.

⁶ Doç. Dr., İstanbul Beykent Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı, bahanurgoksen@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0001-5852-8113.

*Memory Spaces of Modern Art from Paris to Istanbul in Ressam Vasıf'ın Gizli Aşkılar Tarihi
(The Secret Love History of Painter Vasıf)*

Murat Gülsoy's 2023 novel, *Ressam Vasıf'ın Gizli Aşkılar Tarihi* (The Secret Love History of Painter Vasıf), offers the opportunity to read Turkey's century-long art history by showing the characteristics of *Künstlerroman* because it focuses on artistic creativity and the formation of the artist's identity. In the novel, which centers on the life of Vasıf Ekrem, the important artistic events of the period, the activities of art groups notable for their pursuit of innovation, and the work of art spaces shaped by personal or collective efforts are conveyed through Vasıf's interviews.

In the novel, alongside fictional artist characters like Vasıf, prominent figures from Turkey's art history -such as Bedri Rahmi, İbrahim Çallı, Aliye Berger, and Fikret Mualla- are featured, illustrating the development and representation of painting, a Western-originated art form, from the Late Ottoman period to the Early Republican era, and from the 1930s to the 1960s. Therefore, in the novel, in addition to the exhibitions and galleries that brought together the famous artists of the period, institutions such as Mekteb-i Sultani (Galatasaray High School) and Sanayi-i Nefise Mektebi (Academy of Fine Arts), which instilled a love of painting in young people, the working spaces of art groups such as the Group of 10, and independent studios, cafes, artists' houses, museums in art centers like Montmartre and Taksim, and newspapers and magazines that promoted works of art, all function as "memory spaces".

In his work *Lieux de Mémoire* (Realms of Memory), Pierre Nora defines the symbolic places, monuments, rituals, and institutions that shape the collective memory and identity of a society as "memory spaces". In this paper, *Ressam Vasıf'ın Gizli Aşkılar Tarihi* will be read through Nora's work on *Lieux de Mémoire*, and the spaces, events, and phenomena that shape Turkey's cultural memory and constitute the processes of artistic production and consumption will be discussed. The novel's memory spaces will also be categorized under the headings of "generations," "commemorations," and "archives," which Nora developed within the framework of his concept of "memory space." Under the heading of "generations," the art groups to which the prominent painters in the work belong will be examined, and under the heading of "commemorations," the transformation of artists' funerals into memory spaces will be analyzed. The issue of "archives" will also be discussed in the context of Vasıf's ability to create his own memory space by giving interviews throughout the novel, and the contribution of artists' private archives to collective memory will be evaluated. Therefore, *Ressam Vasıf'ın Gizli Aşkılar Tarihi* will be interpreted through the memory spaces where art is produced, discussed, forgotten, and remembered.

Key Words: Memory Space, Cultural Memory, Art, Artist, Turkish Literature.

Ekstraktivizm, Doğa ve Kentleşme: Türkiye’de Mekânsal Dönüşüme Eleştirel Bir Bakış

Baran Barkın Öztürk⁷

Ekstraktivizm, doğadan kaynak çıkarmaya dayanan faaliyetleri kapsayan ve onları tartışan şemsiye bir terimdir. Kökeni Latin Amerika’ya dayanan bu kavram, günümüz koşullarında geçerliliği ve görünürlüğü bakımından oldukça önemli bir hale gelmiştir. Doğal kaynakların çıkarılması ve buna bağlı olarak ortaya çıkan durumların toplumsal etkisi oldukça fazladır. Bu çalışmanın incelemeyi amaçladığı araştırma sorusu, doğadan kaynak çıkarmaya dayalı faaliyetlerin kırsal ve kentsel alanlar arasındaki sınırları nasıl etkilediğidir. Bu bağlamda, bu çalışma, ekstraktivist faaliyetlerin kırsal ve kentsel alanlar arasındaki ayrımı giderek belirsizleştirdiğini göstermeyi amaçlamaktadır. Bunu yaparken gezegensel kentleşme kavramından yararlanacaktır. Brenner ve Schmid’in (2015) epistemolojik bir çerçeve olarak sunduğu gezegensel kentleşme mefhumu, gelenekselleşmiş kent kavramını sorgularken doğa diye nitelendirilebilecek alanların da kentleşme sürecine dahil olduklarını, dolayısıyla kentleşme sürecinin gezegensel bir hale geldiğini iddia etmektedir. Doğanın ve kentlerin sürdürülebilir bir gelecek vaat etmesine yönelik fikirlerin kavramsal bir düzlemde eleştirilmesine olanak tanıyan bu epistemolojik çerçeve, kent nosyonunun güncel durumuna ışık tutmaktadır. Türkiye’deki ekstraktivist faaliyetler fosil yakıt tüketiminin ve yapılı çevrenin artmasına neden olur. Bu bağlamda bu tür faaliyetlerin doğaya olan etkileri göz önünde bulundurularak, kentleşme mefhumunun güncel durumuna yönelik eleştirel bir tartışmanın yürütülmesi amaçlanmaktadır. Çalışmanın yöntemi, kaynak taramasına dayanmaktadır. Teorik ve pratik düzlem arasındaki diyalektik ilişki ve bu ilişkinin sosyolojik tahayyülü doğrudan etkilediği göz önünde bulundurularak, eleştirel kent teorisi literatüründeki kavramsallaştırmalar Türkiye’deki vakalarla ilişkilendirilecektir. Bu çalışmanın önemi, literatürdeki bu tür bir ilişkilendirmenin eksikliğine dayanmaktadır. Doğanın temellükü olarak nitelendirilebilecek bu tür faaliyetlerin mekânsal bağlamda değerlendirilmesi, hem toplumsal dinamiklerin anlaşılmasına farklı bir noktadan ışık tutacak hem de kentsel mekânın doğayla olan ilişkisinin anlaşılmasına katkı sunacaktır.

Brenner, N., & Schmid, C. (2015). Towards a new epistemology of the urban? *City*, 19(2–3), 151–182. <https://doi.org/10.1080/13604813.2015.1014712>

Anahtar Kelimeler: Ekstraktivizm, Gezegensel Kentleşme, Doğa, Kent

---

⁷ Lisans Öğrencisi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, ozturk.barkin@metu.edu.tr ORCID: 0009-0001-4529-567X

Extractivism, Nature and Urbanization: A Critical Perspective on Spatial Transformation in Turkey

Extractivism is an umbrella term that encompasses and discusses the activities based on extracting resources from nature. Originating in Latin America, this concept has become crucial in terms of its validity and visibility in the current context. The extraction of natural resources and the resulting conditions have profound social impacts. This study seeks to explore how extractivist activities affect the boundaries between rural and urban areas. In this context, this study aims to demonstrate that such activities have gradually obscured the distinction between rural and urban areas. To achieve this, the concept of planetary urbanization is used. The notion of planetary urbanization, introduced by Brenner and Schmid (2015) as an epistemological framework, challenges the traditional understanding of the urban and asserts that zones that can be regarded as natural are also part of the urbanization process; thus, urbanization becomes planetary. This epistemological framework, which enables the conceptual critique of ideas envisioning a sustainable future for nature and cities, sheds light on the current state of the notion of the urban. Extractivist activities in Turkey have led to an increase in the consumption of fossil fuels and in the built environment. Within this context, by considering the impacts of such activities on nature, this study aims to critically examine the current condition of urbanization. The methodology of this study is based on a literature review. Given the dialectical relationship between theory and practice and its direct impact on the sociological imagination, the conceptualizations in the literature of critical urban theory are linked to the cases from Turkey. The importance of the study stems from the deficiency of this kind of relationship in the literature. Evaluation of extractivist activities, which can be considered as appropriation of nature, in a spatial context both sheds light on understanding social dynamics from a different viewpoint and contributes to understanding the relationship of urban space with nature.

Brenner, N., & Schmid, C. (2015). Towards a new epistemology of the urban? *City*, 19(2–3), 151–182. <https://doi.org/10.1080/13604813.2015.1014712>

Key Words: Extractivism, Planetary Urbanization, Nature, Urban

Dönüşen Kent, Dönüştürülen Bellek: Mekânsal Müdahaleler

Bengi Bezirgan-Tanış⁸

Kent mekânları, yalnızca fiziksel yapılar değil, toplumsal belleğin inşa edildiği, müzakere edildiği ve zaman zaman bastırılmaya ya da yok edilmeye çalışıldığı alanlardır. Özellikle devlet şiddeti, baskı ve işkencelerle özdeşleşmiş mekânlar, günümüzde sermaye odaklı dönüşümler ve siyasi müdahaleler yoluyla geçmişlerinden arındırılarak yeniden yaratılmaktadır. Çalışmanın kuramsal çerçevesi, kentsel belleğe yönelik müdahaleleri bellek siyaseti bağlamında ele almakta ve toplumsal belleğin kent mekânı üzerinden nasıl yeniden düzenlendiğini tartışmaktadır. Bu çerçevede mekânın ruhu (genius loci) kavramı, mekânların tarihsel anlam katmanları ve duygulanımsal yükleri üzerinden değerlendirilmektedir; ancak bu ruh, sermaye odaklı dönüşümler ve siyasi müdahalelerle bastırılmakta, geçmişin izleri görünmezleştirilmektedir. Bu çalışma, Sanasaryan Han ve Sultanahmet Cezaevi örnekleri üzerinden hafızasızlaştırma süreçlerinin kent mekânlarında nasıl işlediğini ve bu dönüşümlerin toplumsal bellekle nasıl bir gerilim yarattığını incelemektedir. Sanasaryan Han, Osmanlı döneminde Ermeni toplumu için bir eğitim kurumu olarak inşa edilmiş, Cumhuriyet döneminde devlet mülkiyetine geçerek uzun yıllar Emniyet Müdürlüğü olarak kullanılmıştır. Özellikle gözaltı koşulları, işkenceler ve tabutluklarla anılan bu mekân günümüzde lüks bir otele ve ticari işletmelere dönüştürülmüştür. Böylece mekânın geçmişiyle yüzleşme imkânı ortadan kaldırılmış, mekân belleği silinmiş ve sermaye odaklı bir kullanım alanına dönüştürülmüştür. Benzer şekilde, yıllar boyunca siyasi mahkûmların tutulduğu ve devlet şiddetinin merkezi olmuş olan Sultanahmet Cezaevi de bugün bir otel zincirinin parçası haline getirilmiştir. Mekânın geçmişi, turistik ve ticari anlatılara eklenmiş, devlet şiddetinin izleri mimari müdahaleler yoluyla silinmiştir. Bu dönüşümler yalnızca fiziksel değişimlere karşılık gelmemekte, aynı zamanda toplumsal belleğe yönelik bilinçli ve sistematik müdahaleler olarak değerlendirilmelidir. Kent mekânlarının sermaye lehine ticarileştirilmesi, belleğin belirli unsurlarının silinmesi veya yeniden şekillendirilmesiyle eşzamanlı gerçekleşmektedir. Geçmişin acıları ve şiddet dolu mirası, bağlamından koparılarak, estetikleştirilmiş ve ticarileştirilmiş anlatılarla ikame edilmektedir. Bu çalışma, mekânsal dönüşümlerin politik ekonomiyle nasıl iç içe geçtiğini ve kent belleğinin hangi güç dinamikleri çerçevesinde şekillendirildiğini eleştirel bir perspektifle tartışmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent Mekânları, Toplumsal Bellek, Hafızasızlaştırma, Sanasaryan Han, Sultanahmet Cezaevi.

---

⁸ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Nişantaşı Üniversitesi İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, bengi.bezirgan@nisantasi.edu.tr ORCID: 0000-0002-6444-6285

Transforming City, Transformed Memory: Spatial Interventions

Urban spaces are not merely physical structures; they are also sites where social memory is constructed, negotiated, and at times suppressed or targeted for erasure. Particularly spaces associated with state violence, repression, and torture are today being recreated through capital-driven transformations and political interventions that cleanse them of their pasts. The theoretical framework of this study addresses interventions into urban memory through the lens of memory politics and examines how collective memory is restructured via urban space. In this context, the concept of *genius loci* (the spirit of place) is considered through the historical layers of meaning and affective intensities embedded in space. However, this spirit is increasingly suppressed through capital-oriented transformations and political interventions, rendering traces of the past invisible. This study explores the processes of enforced forgetting through the cases of Sanasaryan Han and Sultanahmet Prison, exploring how such transformations generate tensions with collective memory. Sanasaryan Han, originally constructed during the Ottoman period as an educational institution for the Armenian community, was later transferred to state ownership during the Republican era and used for many years as the headquarters of the Police Directorate. Especially associated with detention conditions, torture, and coffin-like cells (*tabutluk*) the building has now been converted into a luxury hotel and commercial venue. In doing so, the possibility of confronting the site's past has been eliminated, its memory erased, and the space repurposed for capital-driven use. Similarly, Sultanahmet Prison, which for years housed political prisoners and served as a center of state violence, has also been turned into part of a hotel chain. Its past has been absorbed into touristic and commercial narratives, while traces of violence have been erased through architectural interventions. These transformations are not limited to physical changes but must be understood as deliberate and systematic interventions into collective memory. The commodification of urban space in favor of capital unfolds simultaneously with the erasure or reshaping of memory. The painful and violent legacy of the past is displaced by aestheticized and commercialized narratives. This study aims to critically discuss how spatial transformations are intertwined with political economy and within which power dynamics urban memory is shaped.

Key Words: Urban Spaces, Collective Memory, Erasure Of Memory, Sanasaryan Han, Sultanahmet Prison.

Sınırsız Kentleşmenin Gıda Adaletine Etkisi: Sorunlar, Riskler ve Çözümler

Betül Kızıltepe Ceylan⁹

Bu çalışmada sınırsız kentleşmenin gıda adaletine etkisi analiz edilmektedir. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kapsamında literatür taramasından (doküman incelemesi) yararlanılarak farklı ülkelerdeki gıda adaleti çalışmaları ve uygulamaları incelenmektedir. Gıda adaleti yaklaşımı, küresel gıda sisteminde üretim, dağıtım, tüketim adaletsizliği yaratan başlıca mekanizmaları analiz ederek sorunların nasıl çözülebileceğini merkeze almaktadır. Bu yaklaşımın temel amaçlarından birisi, gıda alanında meydana gelen eşitsiz sosyo-ekolojik koşulları ortaya çıkarmaktır. 2000’li yıllarda yeni ve disiplinler arası bir yaklaşım olarak gelişen gıda adaleti, toplumsal hareketler, alternatif gıda uygulamalarının gelişimi ve gıda sistemlerindeki eşitsizlikler ekseninde irdelenmekte; çevresel ve sosyo-ekonomik değişim ve politik süreçler ile ilişkilendirilmektedir. Gıda adaletsizliğinin nedenleri olarak kentleşme, gıda güvensizliği, yasal düzenlemeler, gıdanın sermaye birikiminin bir parçası olması, gıdanın politik güçle ilişkilendirilmesi ve iklim değişikliği öne çıkmaktadır. Kentleşme oranlarının yükselmesinin etkisiyle tarım arazilerinin azalması ve doğal kaynakların hızla tükenmesi, kentleşmeyi gıda adaletinin odağına yerleştirmektedir. Sınırsız kentlerde ortaya çıkan gıda ihtiyacı, gıdanın uzun mesafeler katederek (yurt içi-dışı) temin edilmesine; sağlıklı-ucuz gıdaya erişimin zorlaşmasına; gıda üretim sürecini bilmeden gıdanın tüketimine (piyasa güçlerinin hakimiyeti, gıdanın metalaşması); kentlerin kendine yetebilme özelliklerini kaybetmelerine, kentlerin sürdürülebilirlikten uzak, kırılgan ve iklim değişikliğine karşı dirençsiz olmalarına yol açabilmektedir. 21. yüzyılda sınırsızlaşan kentleşmeyle birlikte ortaya çıkan gıda riski, kentlerin gıda üretiminde daha fazla yer almasını zorunlu kılmaktadır. Dolayısıyla sınırsız kentleşme süreçlerinin gıda adaletsizliğinin üretimine etkisi, ele alınması gereken önemli konulardan birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye’de daha önce bütünlüklü bir perspektifle ele alınmamış bir yaklaşım olan gıda adaleti perspektifinden kentleşme ve gıda arasındaki ilişki analiz edilmektedir. Elde edilen bulgular merkezîyetçi kararlar (planlama, politika geliştirme), gıda peyzajı ve kentsel tarım temaları üzerinden çözümlenmektedir. Çalışmada sınırsız kentlerde gıda adaleti kapsamında karşılaşılan sorunlar ve riskler bütünlüklü bir şekilde ele alınmakta; sürdürülebilir çözümler önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gıda Adaleti, Kentleşme, Gıda Peyzajı, Kentsel Tarım, Planlama, Sürdürülebilirlik.

---

⁹ Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, betulkiziltepe@gmail.com, ORCID:0000-0002-3622-9398

The Impact of Uncontrolled Urbanization on Food Justice: Problems, Risks and Solutions

This study analyzes the impact of uncontrolled urbanization on food justice. In the study, food justice studies and practices are examined by using literature review (document review) within the qualitative research method. The food justice approach focuses on identifying solutions by analyzing key mechanisms that create injustices in food production, distribution, and consumption within the global food system. It aims to reveal the unequal socio-ecological conditions shaping food access worldwide. Emerging in the 2000s as an interdisciplinary approach, food justice is explored in the contexts of social movements, alternative food practices, and food system inequalities, while also being linked to environmental, socio-economic, and political changes. Urbanization, food insecurity, legal regulations, food as a tool of capital accumulation and political power, and climate change are main drivers of food injustice. The loss of agricultural lands, their conversion to non-agricultural use, and the rapid depletion of natural resources due to urban expansion place urbanization at the core of food justice debates. The need for food emerging in uncontrolled cities leads to the procurement of food by traveling long distances (domestic and international); difficult access to healthy and cheap food for individuals; and the consumption of food without knowing the food production process (dominance of market forces, commodification of food). Therefore, it can cause cities to lose their self-sufficiency and become unsustainable, fragile, and resistless to climate change. In the 21st century, the food risks linked to uncontrolled urbanization necessitate greater urban involvement in food production. This study analyzes the relationship between urbanization and food from the perspective of food justice, an approach that has not been previously examined holistically in Turkey. The findings are analyzed through centralized decision-making (planning, policy development), food landscapes, and urban agriculture. By addressing the problems and risks associated with food justice in uncontrolled cities, this study proposes sustainable solutions.

Key Words: Food Justice, Urbanization, Food Landscape (Foodscape), Urban Agriculture, Planning, Sustainability.

Osmanlı Toplumsal Belleğinde Yerin Değişen Anlamı: Sinop'un Tersane Kentinden Sürgün ve Hapishane Kentine Dönüşümü

Cem Bayındır¹⁰

Sinop, Osmanlı Dönemi boyunca Karadeniz kıyısındaki stratejik önemiyle, toplumsal bellek ve kent kimliği üzerinde derin izler bırakmıştır. Başlangıçta Osmanlı donanmasının önemli bir tersane merkezi olan Sinop, zamanla siyasi, sosyal ve ekonomik değişimlerin etkisiyle bir sürgün, hapishane ve zindan kentine dönüşmüştür.

XVI. ve XVII. yüzyıllarda Osmanlı donanmasının gemi inşa merkezi olan Sinop Tersanesi hem kentin ekonomik hayatını canlandırmış hem de uluslararası ticaret ağına entegrasyonunu sağlamıştır. XVII. yüzyıl şairi Âşık Ömer'in "Pây-i taht iskelesi, deryâ kenârıdır Sinop" dizeleri, Sinop'un bu dönemdeki stratejik önemini vurgulamakta ve toplumun kolektif belleğinde bir prestij sembolü olarak yer ettiğini göstermektedir. XVIII. yüzyılda Osmanlı-Rus savaşları sırasında tersanenin stratejik önemi artmış, buna paralel olarak şehir zenginleşmiştir. Bu dönemde tersaneye bağlı gemicilikle ilgili meslek kolları gelişmiş ve şehir ekonomik açıdan refah bir seviyeye ulaşmıştır. Ancak, 1856 Paris Antlaşması ile Karadeniz'in askeri üs ve tersanelerden arındırılması kararı, Sinop Tersanesi'nin işlevini yitirmesine yol açmıştır. Şehir, bu sürecin ardından Osmanlı Devleti'nin cezalandırma politikalarının bir parçası olarak zindan ve sürgün yeri olarak anılmaya başlanmış, toplumsal bellekte yeni bir kimlik kazanmıştır. Bu değişim, mekânın tarihsel işlevinin toplumsal bellekteki yansımaları şekillendirmiştir.

Bu çalışma, Osmanlı Dönemi'nde Sinop'un prestijli bir denizcilik merkezinden sembolik bir cezalandırma ve ötekileştirme mekânına dönüşümünü, toplumsal bellek ve kent kimliği bağlamında incelemektedir. Osmanlı arşiv belgeleri, tarihsel çalışmalar ve mekânsal analizlerden yararlanılarak bu dönüşümün kent kimliği üzerindeki etkileri detaylı bir şekilde tartışılmıştır. Nitekim çalışma, Sinop'un zengin tarihsel mirasını anlamayı ve kentsel belleğin sürdürülebilirliğine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sinop, Tersane, Hapishane, Sürgün, Kent, Bellek.

---

¹⁰ Arş. Gör. Dr., İstanbul Beykent Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, cembayindir@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1060-0926

The Changing Meaning of Place in Ottoman Collective Memory: Sinop's Transformation from a Naval Shipyard to a City of Exile and Imprisonment

Sinop, with its strategic location on the Black Sea coast, left a significant mark on collective memory and urban identity during the Ottoman period. Initially a key naval shipyard for the Ottoman fleet, Sinop gradually transformed into a center for exile, imprisonment, and incarceration due to political, social, and economic shifts. This paper aims to analyze Sinop's historical transformation through the lens of collective memory and urban identity.

During the 16th and 17th centuries, the Sinop Shipyard served as a vital center for Ottoman shipbuilding, revitalizing the city's economy and integrating it into international trade networks. The 17th-century poet Âşık Ömer's line, "Pây-i taht iskelesi, deryâ kenârıdır Sinop" ("A throne's pier, Sinop lies by the sea"), underscores the city's strategic importance and its symbolic prestige in Ottoman collective memory. Sinop's significance increased during the Ottoman-Russian wars of the 18th century, which further enhanced the shipyard's role and spurred economic prosperity through maritime industries. However, with the Treaty of Paris in 1856, which mandated the demilitarization of the Black Sea's naval bases and shipyards, the Sinop Shipyard was closed, marking a turning point in the city's history. Subsequently, Sinop evolved into a site associated with Ottoman penal practices, becoming a place of exile and incarceration. This shift in function reshaped the city's role in collective memory, transitioning from a prestigious naval hub to a symbolic space of punishment and marginalization.

This paper examines Sinop's transformation from a shipyard city to a site of exile and imprisonment within the framework of collective memory and urban identity. Drawing on Ottoman archival records, historical analyses, and spatial studies, the study discusses the impacts of this transformation on urban identity. Ultimately, it aims to enhance our understanding of Sinop's rich historical heritage and contribute to the sustainability of urban memory.

Key Words: Sinop, Shipyard, Imprisonment, Exile, City, Memory.

Arka Sokaklar: Madde Kullanımı, Suç ve Güvensizlik Bağlamında Dezavantajlı Mahallelerin İncelenmesi Üzerine Sistematik Bir Derleme

Demet Havaçeliği Atlam¹¹ ve Hale Nur Uyanık¹²

Modern kentler, farklı etnik ve kültürel kökenlere sahip bireylerden oluşan heterojen yapılarının yanında arka sokaklarında dezavantajlara sahip bir yapıyı da barındırır. Kentlerin içinde sıkışan ve kendi alt kültür öğelerini yaratan bölgeler yoksulluk, sosyal düzensizlik, suç, sapma, madde kullanımı, kentsel uyumsuzluk, ekonomi gibi sorunlarla da karşı karşıya kalmaktadır. Bu çalışma, Türkiye’de riskli mahallelerin madde kullanımı, suç ve güvensizlik bağlamında değerlendirilmesini ve mahalle özelliklerinin tanımlanmasını amaçlamaktadır. Bu çerçevede “Google Scholar” veri tabanında “kentleşme, madde, suç, uyuşturucu, güvensizlik, mahalle” anahtar sözcüklerini taradık. Değerlendirme, özellikle dezavantajlı mahallelerde olmak üzere sahada yürütülen araştırma makalelerine odaklanmış ve ölçek geliştirme, klinik çalışmalar, derlemeler ve tezler kapsam dışı bırakılmıştır. Belirlenen yöntem ve dışlama kriterlerine göre 12 araştırma makalesi değerlendirilmiştir. Çalışma sonuçları, saha çalışmalarının genç madde kullanıcıları, mahalle sakinleri, muhtarlar, kolluk kuvvetleri, esnaflar, dernekler, Romanlar ve Suriyeliler ile yapıldığını göstermektedir. Örneklem ulaşmada kartopu, amaçlı örnekleme, rastlantısal örnekleme metodları kullanılmıştır. Veri toplama teknikleri olarak derinlemesine görüşme, yarı yapılandırılmış görüşme, gözlem ve doküman analizi yapılmıştır. Veriler ağırlıklı olarak nitel, nicel ve karma analiz yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Mahalle özellikleri olarak göç ve uyumsal problemler, kentsel dönüşüm, düşük sosyoekonomik düzey, gecekondulaşmış yapılar, alt yapı sorunları, güvenlik sorunları, sanayiye yakınlığı ön plana çıkmaktadır. Mahalle sakinleri düşük aile bağları, düşük eğitim seviyesi, işsizlik ve ekonomik sorunlar, aile içi şiddet, suç davranışı, gençler arasında madde kullanımı ve gençler arasında okulu bırakma gibi temel sorunlara sahiptir. Mahallede madde satışı, hırsızlık, gasp, kapkaç, yaralama, çeteleşme, dolandırıcılık, şiddet, fuhuş, terör ve cinayet gibi suçlar ön plana çıkmıştır. Sonuç olarak kentlerin arka sokakları niteliğini taşıyan dezavantajlı mahallerin özelliklerinin suç ve madde bağlamında tanımlanması, aile özelliklerinin incelenmesi varolan kentsel sorunların arka planının anlaşılmasını sağlamaktadır. Ayrıca nitel araştırma yöntemlerinin ayrıntılı ve kapsamlı bilgiyi sunması önleme çalışmalarının yapılandırılması ve politika oluşturulmasında etkili bir yöntem olarak katkı sunabilir.

Anahtar Kelimeler: Suç, Uyuşturucu, Madde, Güvensizlik, Mahalle, Kentleşme.

¹¹ Arş. Gör. Dr., Ege Üniversitesi Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü, Madde Bağımlılığı A.D., demet.havaceliği@gmail.com, ORCID: 0000-0002-8279-4531

¹² Dr. Öğr. Üyesi, Trabzon Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, halenuruyanık@trabzon.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0102-0268

Back Streets: A Systematic Review on the Examination of Disadvantaged Neighborhoods in the Context of Substance Use, Crime and Insecurity.

In addition to their heterogeneous structure consisting of individuals with different ethnic and cultural backgrounds, modern cities also contain a structure with disadvantages in their back streets. The region that is squeezed into cities and creates its own subculture elements is also confronted with issues like poverty, social disorder, crime, deviation, substance use, urban disharmony, and economy. This study aims to evaluate risky neighbourhoods in Turkey in the context of substance use, crime and insecurity and to define neighbourhood characteristics. In this framework, we searched the keywords “urbanization, substance, crime, drugs, insecurity, neighbourhood” in the “Google Scholar” database. The evaluation focused on research articles conducted in the field, particularly in disadvantaged neighbourhoods, and is excluded scale development, clinical studies, reviews, and thesis. According to the determined method and exclusion criteria, twelve research articles were assessed. The study results show that the field studies were conducted with young substance users, neighbourhood residents, *muhtars*, law enforcement officers, tradesmen, associations, Romani (gypsy) people, and Syrians. Snowball, purposive sampling and random sampling methods were used to reach the sample. In-depth interviews, semi-structured interviews, observation, and document analysis were used as data collection techniques. The data was evaluated mainly using qualitative, quantitative, and mixed analysis methods. Migration and adaptation problems, urban transformation, low socioeconomic level, shantytown structures, infrastructure problems, security problems and proximity to industry are prominent as neighbourhood characteristics. The residents of the neighbourhood have basic problems such as low family bonding, low education level, unemployment and economical problems, domestic violence, criminal behaviour, substance use among young people, and dropping out of school. Crimes such as drug sales, theft, mugging, snatching, injury, gang formation, fraud, violence, prostitution, terrorism and murder have come to the forefront in the neighbourhood. As a result, defining the characteristics of disadvantaged neighbourhoods that are the backstreets of cities in the context of crime and substance and examining family characteristics provide an understanding of the background of existing urban problems. In addition, the detailed and comprehensive information provided by qualitative research methods can contribute as an effective method to structuring prevention efforts and creating policies.

Key Words: Crime, Drug, Substance, Insecurity, Neighbourhood, Urbanization

Kentten Kırsala Göç Edenler: “Yeni Öncüler”

Ebru Güzel¹³

Hippi ya da komün hareketi gibi 1960 ve 1970’lerde filizlenen toplumsal hareketler içinde “toprağa dönüş hareketi”, günümüzün ekolojik sorunlarına bir çözüm önerisi olarak belirmektedir. Kentten köye bu tersine göç hareketini başlatanlar çeşitli adlarla kavramsallaştırılmışlardır: “Yeni-çiftçi” (Malifert 2007), “şehirleşme karşıtı” (Mitchell, 1991), “yeni-ziraatçılar” (Trauger 2007) ve “toprağa dönenler” (Wilbur 2013) vb. Doksanların sonunda, Amerika’da kırsala göç eden yaklaşık bir milyon kişi de Jacop tarafından (1997), “yeni-öncüler” olarak adlandırılmıştır. Alternatif bir yaşam arayışıyla yaşadığı şehri terk eden insanların başlattığı bu hareket, kent ile köy arasında bir köprü niteliği taşımaktadır. Büyükşehirlerde kazandığı ekonomik, kültürel ya da simgesel sermayesini gönüllü köye aktaran yeni-öncüler Türkiye’de de anımsanmayacak sayıdadırlar. Etnografik bir saha çalışması yöntemi ve 55 katılımcıyla yapılan derinlemesine görüşmelerden elde edilen bulgular; Yeni Öncüler: Türkiye’de Toprağa Dönüş Hareketi ve Sağkalım (2020) adlı kitapta tartışılmıştır.

Yeni öncüler, doğa ile kopuk yaşayan metropol insanının ekolojik girişimciliği yanı sıra kendini gerçekleştirme ülküsüne de hizmet etmektedir. Doğa dostu gıda yetiştirmek, agro-ekolojik tarım faaliyetleri yürütmek gibi amaçlarla çiftlik, eko-yerleşke, kooperatif ya da eko-otel gibi işler gerçekleştiren yeni öncüler ekolojik bilinç yayma iddiası da taşımaktadırlar. Küresel kapitalist ekonominin doğayı bitmek bilmez sömürsü sonucunda, çölleşme, susuzluk, kuraklık, kıtlık, fakirleşme, sağlık ve dejenerasyon gibi sorunlara karşı yeni öncüler yara bandı bir kavram olarak öne çıkmaktadır. Toprağa dönüş hareketi doğru yönde ilerleyebilirse yeni öncülerin de köylüyle kentli arasındaki ilişkilerin onarımı, paylaşımcı, bütünlükçü ve dayanışmacı toplulukların kurulması, doğa, toprak ve insanın iyileşmesi gibi unsurları sağlayabilecekleri öngörülmektedir. Ayrıca eko-kıyamete karşı “sağkalım” müjdesi olarak değerlendirilmesi gereken yeni öncüler toplumsal cinsiyet eşitliğini de görünür kılmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler: Ekoloji, Doğa, Toprağa Dönüş Hareketi, Yeni Öncüler, Sağkalım.

---

¹³ Prof. Dr., Beykent Üniversitesi İletişim Fakültesi, Televizyon Haberciliği ve Programcılığı Bölümü, ebruguzel@beykent.edu.tr, ORCID: 0001-70291761

People Migrating from Urban to Rural: “New Pioneers”

Among the social movements that sprouted in the 1960s and 1970s, such as the hippie or commune movement, the “back-to-the-land movement” emerged as a solution to today’s ecological problems. Those who initiated this reverse migration from the city to the village have been conceptualized under various names: “New farmers” (Malifert 2007), “anti-urbanists” (Mitchell, 1991), “new agriculturists” (Trauger 2007) and “those who return to the land” (Wilbur 2013) etc. In the late nineties, approximately one million people who migrated to rural areas in America were also called “new pioneers” by Jacob (1997). This movement, initiated by people who left the city searching for an alternative life, acts as a bridge between the city and the village. The new pioneers who transfer the economic, cultural or symbolic capital they have gained in metropolitan cities to the voluntary village are also in a considerable number in Turkey. The findings obtained from an ethnographic field study method and in-depth interviews with 55 participants are discussed in the book titled “New Pioneers: Return to the Land Movement in Turkey and Survival” (2020).

New pioneers serve the ideal of self-realization as well as the ecological entrepreneurship of metropolitan people who live disconnected from nature. New pioneers who carry out businesses such as farms, eco-campuses, cooperatives or eco-hotels to grow nature-friendly food and conduct agro-ecological agricultural activities also claim to spread ecological consciousness. As a result of the endless exploitation of nature by the global capitalist economy, new pioneers stand out as a band-aid concept against problems such as desertification, thirst, drought, famine, impoverishment, health and degeneration. If the return to the land movement can progress in the right direction, it is envisaged that the new pioneers will be able to provide elements such as the repair of relations between the villagers and the city dwellers, the establishment of sharing, holistic and solidarity-oriented communities, and the healing of nature, land and people. In addition, the new pioneers, who should be evaluated as the good news of “survival” against the eco-apocalypse, also make gender equality visible.

Key Words: Ecology, Nature, Back-to-the-Land Movement, New Pioneers, Survival

Güvenlik-Özgürlük İkileminde Kentler: Distopik Eserler Üzerine Bir İnceleme

Ece Bengi Tüfekçioğlu¹⁴ ve Eray Kara¹⁵

Toplumun yaşam biçimini, sosyo-ekonomik düzenini ve yönetimin işleyişini belirleyen mekan olarak kent mefhumu, ortaya çıkışından günümüze kadar “güvenli yaşam alanları” olarak doğa durumundaki insanların gelişmesinin mekanları iken, aynı zamanda özellikle Antik Yunan kentlerinden (polis) başlayarak Orta Çağ’da reform ve rönesans süreçlerinin, sanayi kentlerindeki sınıfsal mücadelelerin ve son olarak 20. ve 21. yüzyıldaki toplumsal hareketlerden anlaşıldığı üzere “özgürlüğün mekanları” olarak tanımlanabilmektedir. Bu anlamda, yalnızca fiziksel mekanlar olarak nitelendirilemeyecek kentlerin sınıfların oluşumunda, fikirlerin doğuşunda ve otoritenin toplumla ilişkisinde önemli rolü bulunmaktadır. Yönetimlerin ideolojilerini yansıtan mekanları olarak kentler; birbirlerinden mimari olarak farklılıklar gösterse de her türden ideolojiye sahip iktidarların gücünü sembolleştirmelerinde de önemli bir araçtır. Bu durum, ütopya türünün ilk örneği olarak kabul edilen Platon’un *Devlet* isimli eserinden, Thomas More’un *Ütopya* kitabına kadar pek çok antik eserde kendisini gösterir iken, More’dan sonraki dönemde de pek çok edebi eserlere konu olmuştur. Kapitalizmin yükselişi ile birlikte sanayi kentlerindeki sorunların artması, makineleşmenin artışı ile Taylorizm ilkelerinin yükselişi, Faşizmin çeşitli iktidarlar ile hayat bulması ve çevre sorunlarının gündem haline gelmesi ile birlikte 20. yüzyılda ütopyalar, distopik bir anlam kazanmaya başlamıştır. Bu çalışma özelinde ise, 20. yüzyılda kaleme alınan çeşitli distopik eserlerdeki kentlerin nasıl tasvir edildiği incelenecek ve “güvenlik ve özgürlük ikileminde” kalan kentlerdeki yaşamın insan üzerindeki etkileri anlamlandırılmaya ve Türkiye örneğiyle karşılaştırılmaya çalışılacaktır. Bu amaç doğrultusunda; George Orwell’in 1984 eseri, Ray Bradbury’nin *Fahrenheit 451* kitabı, Yevgeni Zamyatin’in *Biz*’i ve Alev Alatlının Schröndiger’in Kedisi-Kabus ve Rüya ikilemesi çalışmada ele alınan eserlerdir. Bu eserlerin çalışmaya dahil edilmesinin sebebi ise birbirinden farklı ve güçlü ülkeler olan; İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya (SSCB) kökenli üç yazarın toplumsal ve mekansal tasvirlerinin farklılıklarını ve ortak noktalarının incelenmesi ve Türkiye’de kaleme alınan distopik bir romanla karşılaştırılmasıdır. Çünkü, distopik eserlerde gelecek üzerinden bir kurgu gerçekleşse de yazarların yaşadıkları dönemlerin ve mekanların etkisi eserlerine yansımaktadır. Nihayetinde, yapılan çalışmada otoritenin kentsel mekanlara etkisi üzerinden güvenlik ve özgürlük ikilemi ve dengesinin tarih boyunca devam edeceği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Distopya, Özgürlük, Kent, Otorite.

¹⁴ Arş. Gör., İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, ecebengi.saglam@medeniyet.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8375-231X

¹⁵ Arş. Gör., İstanbul Arel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, eraykara@arel.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0057-8625

Cities in the Security-Freedom Dilemma: A Study on Dystopian Works

While the notion of the city as a space that determines the way of life, socio-economic order and the functioning of the administration of society has been a space for the development of people in the state of nature as “safe living spaces” since its emergence until today, it can also be defined as “spaces of freedom”, especially as understood from the ancient Greek cities (polis), the reform and renaissance processes in the Middle Ages, class struggles in industrial cities and finally social movements in the 20th and 21st centuries. In this sense, cities, which cannot be characterized solely as physical spaces, have an important role in the formation of classes, the birth of ideas and the relationship of authority with society. As places where governments reflect their ideologies, cities are also an important tool for symbolizing the power of governments with all kinds of ideologies, even if they differ from each other architecturally. While this situation manifests itself in many ancient works from Plato's *The Republic*, which is considered to be the first example of the utopia genre, to Thomas More's *Utopia*, it has been the subject of many literary works in the period after More. With the rise of capitalism, the increase in problems in industrial cities, the rise of Taylorism principles with the increase in mechanization, the rise of fascism with various governments and environmental problems becoming an agenda, utopias started to gain a dystopian meaning in the 20th century. In particular, this study will examine how cities are depicted in various dystopian works written in the 20th century and will try to make sense of the effects of life in cities caught in the “dilemma of security and freedom” and to compare them with the case of Turkey. For this purpose, George Orwell's *1984*, Ray Bradbury's *Fahrenheit 451*, Yevgeni Zamyatin's *We* and Alev Alatl's *Schröndiger's Cat-Nightmare and Dream* are the works discussed in this study. The reason for the inclusion of these works in the study is to examine the differences and common points of the social and spatial depictions of three authors originating from different and powerful countries; England, the United States and Russia (USSR) and to compare them with a dystopian novel written in Turkey. This is because, although dystopian works are fictionalized in the future, the influence of the periods and places in which the authors live is reflected in their works. In the end, it is understood that the dilemma and balance of security and freedom will continue throughout history through the effects of authority on urban spaces.

Key Words: Dystopia, Freedom, City, Authority.

Mekânsal Temsilîyetler Üzerinden Toplumsal Belleğin Şekillendirilmesi: İstanbul'da Kentsel Metnin Politik İnşası

Ece Yoltay¹⁶

Mekân, yalnızca gündelik hayatın pratiklerinin üretildiği fiziksel sınırlarla tanımlı bir alan olmanın ötesinde, sahip olduğu temsiliyetler aracılığıyla bu pratikler içindeki sosyal ilişkileri ve bunları şekillendiren ideolojik dinamikleri de üretir. Dolayısıyla, fiziksel sınırlarla tanımlı, nötr ve edilgen bir yapı değil; toplumsal ilişkileri etkileyen ve belirleyen, politik bir temsil alanıdır. Bu temsiliyetler, toplumsal belleği şekillendiren ideolojik saiklerle biçimlenirken, aynı zamanda mekânın deneyimlenme biçimlerini yönlendirir ve yeniden üretir. Mekânın bu üretimi, bireylerin ve toplulukların gündelik yaşam içindeki mekânsal ilişkilerini şekillendirerek belirli toplumsal pratiklerin sürekliliğini sağlar; mekânsal kimliklerin, toplumsal aidiyet biçimlerinin ve iktidar ilişkilerinin yeniden üretildiği dinamik bir süreç olarak işlev görür.

Bu çalışma, mekânsal temsiliyetlere içkin ideolojik dinamikleri, Türkiye'nin İstanbul kentindeki kamusal mekânların dilbilimsel peyzajını haritalandırarak tartışmaktadır. Türkiye'de politik bağlamı kuran ve yansıtan toplumsal belleği, İstanbul'da kentsel metnin ideolojik dönüşümü üzerinden ampirik bir çalışma ile ele alınmaktadır. Çalışma, Türkiye'de 2017 rejim değişikliği öncesindeki bir yıl içinde kamusal mekânlarda gerçekleşen dilsel ve görsel göstergelerdeki değişimleri analiz ederek, İstanbul'un mekânsal temsiliyetlerine içkin ideolojik dinamikleri çözümlemeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda, kentsel metnin ideolojik dönüşümü, mekânın anlamlandırılma süreçleri içinde yeni bir toplumsal belleğin inşası üzerinden değerlendirilecek; politik müdahalelerin mekânsal kimlik ve aidiyet duygusu üzerindeki etkileri tartışılacaktır.

Elde edilen bulgular, İstanbul'un sahip olduğu demografik yapı ile Türkiye'nin toplumsal özelliklerini kent ölçeğinde yansıtma rolüne vurgu yaparak, yeni mekânsal temsiliyetlerin toplumsal belleği şekillendirmedeki etkisini ortaya koymaktadır. İstanbul'un tarihsel olarak farklı kültürel, etnik ve sınıfsal grupların etkileşim alanı olması, kamusal mekânlarında dilsel ve görsel göstergeler aracılığıyla ideolojik bir anlatının inşa edilmesine zemin hazırlamaktadır. Bu çalışma, kentsel metnin dönüşümündeki ideolojik imlemeleri ampirik verilerle ortaya koyarak, yeni bir politik bağlamın inşasında toplumsal belleğin mekânsal temsiliyetlerle nasıl şekillendiğine dair önemli veriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mekânsal Temsiliyet, Toplumsal Bellek, Kentsel Metin, Kamusal Mekân, İstanbul.

---

¹⁶ Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, eceyoltay@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0051-2711

Forming Social Memory Through Spatial Representations: The Political Construction of Urban Text in Istanbul

Space is not merely a domain defined by the physical boundaries in which everyday life practices are produced; rather, through its representations, it also creates the social relations within these practices and the ideological dynamics that shape them. Therefore, it is not a neutral, passive product defined solely by physical boundaries, but a political field that influences and determines social relations. These representations, formed by the ideological motives that shape social memory, simultaneously direct and reproduce how space is experienced. This production process articulates the spatial relationships that individuals and communities establish in everyday life, ensuring the continuity of certain social practices. It functions as a dynamic process reproducing spatial identities, forms of social belonging, and power relations.

This study will discuss the ideological dynamics inherent in spatial representations by mapping the linguistic landscape of public spaces in Istanbul, Turkey. Social memory, which establishes and reflects the political context in Turkey, will be addressed through an empirical study on the ideological transformation of urban text in Istanbul. The study aims to analyze the changes in linguistic and visual signs within public spaces in the year leading up to the 2017 regime change in Turkey, shedding light on the ideological dynamics inherent in Istanbul's spatial representations. In this context, the ideological transformation of urban text will be evaluated through the construction of a new social memory in the processes of spatial meaning-making; the effects of political interventions on spatial identity and the sense of belonging will also be discussed.

The findings highlight the role of Istanbul's demographic structure in reflecting Turkey's social characteristics at the urban scale and reveal the impact of new spatial representations in shaping social memory. Istanbul's historical role as an area of interaction between various cultural, ethnic, and class-based groups plays a significant role in the construction of an ideological narrative through linguistic and visual signs in its public spaces. This study presents valuable insights into how social memory is shaped through spatial representations in the construction of a new political context by presenting empirical data on the ideological implications of the transformation of urban text.

Key Words: Spatial Representation, Social Memory, Urban Text, Public Space, Istanbul.

Kamusal Bir Sanat Alanı Örneği Olarak Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi Deneyimi

Elif Umut¹⁷

Kent ile sanat ilişkisi, şehir yaşamının kültürel ve sosyolojik dinamiklerini anlayabilmek için önemlidir. Kentler, sanat üretiminde ve sanatın toplumsallaşmasında temel aktördür. Kent kentliler ile beraber sanatçıların görsel bilincini oluşturur. Bu bağlamda, Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi (LYSA), bölgesel sanat ve kültür politikalarının gelişiminde dikkate değer bir örnek teşkil etmekle birlikte, sanatın kentteki rolünü güçlendiren önemli bir kültür merkezi olmaya adaydır. Günümüz LYSA sanat akademilerinde verilen atölye eğitimleriyle özellikle kadınların üretimlerini teşvik ederek kültürel dinamizmi arttırmanın hedef alındığı fark edilmektedir. LYSA, resim, müzik, tiyatro, dans gibi çeşitli sanat dallarında eğitimler ve atölyeler sunarak sanatın kentteki geniş kitlelere ulaşmasını sağlamaya çalışmaktadır. Ayrıca sergiler, konserler, tiyatro gösterimleri ve açık hava etkinlikleriyle sanat kamusal alanda önemli bir buluşma noktasıdır. Sanatın farklı yöntemlerinin bir arada, çoklu mekânda gerçekleştirilmesi LYSA'nın olumlu yönlerindedir. Yurttaşların kültürel yaşamının zenginleştirilmesine katkı sağlarken, estetik ve sosyal duyarlılığı da güçlendirmektedir. Sanat ürünlerinin kent ekonomisine, kent turizmüne özellikle tiyatro gösteri ve performansları ile katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. LYSA hem sanatçıların hem de sanatseverlerin bir araya gelerek üretimde yer aldığı bir platform sunarak, kentte sanat etkileşimi ve bilincinin oluşumunu olumlu etkileyebilir. Akademinin sunduğu eğitim programları, bütün sosyal gruplar için erişime açık olmakla birlikte gençlerin katılımı yeterli değildir. LYSA kent yaşamında kültürel bellek ve toplumsal kimliğe etkileri ile de Lüleburgaz özelinde önemli bir rol oynayabilir.

Bu çalışma, sanatın kamusal alanda yer edinmesi üzerine LYSA'nın sanat pratiklerini içerir. Literatür tarama, görüşmeler ve gözlem kullanılarak veriler toplanmıştır. Ayrıca, bu çalışmada LYSA'nın kültürel etkileşimi arttırmadaki rolü ve sanatın toplumsal yapıyı dönüştürücü gücü üzerine eleştirel bir değerlendirmede yapılmıştır. Yapılan değerlendirmeler ve okumalar sonucunda LYSA'nın Lüleburgaz'daki kültürel etkileşimi artırdığı ve sanatın kent yaşamıyla bütünleşmesine katkı sağlandığı görülmüştür. Sonuç olarak LYSA gibi sanat merkezlerinin yaygınlaştırılması, sanatın toplumsallaşması ve sanatın toplumun her kesimine ulaşmasını sağlamak önemli rol oynar. Yerel yönetimlerin yapacağı bunun gibi projeler sanatın toplumsallaşması için çok önemli sanat hamleleridir.

Anahtar Kelimeler: Kent, Sanat, Lüleburgaz Yıldızları Sanat Akademisi, Kültürel Kalkınma, Kamusal Sanat.

---

¹⁷ Yüksek Lisans Öğrencisi, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim Bölümü, elifumut866@gmail.com, ORCID:0009-0004-0388-9949

The Experience of Lüleburgaz Yıldızları Art Academy as an Example of a Public Art Space

The relationship between the city and art is important for understanding the cultural and sociological dynamics of urban life. Cities are the main actors in art production and the socialization of art. The city forms the visual consciousness of artists together with urbanites. In this context, the Lüleburgaz Stars Art Academy (LYSA) is a remarkable example in the development of regional art and cultural policies and a candidate to become an important cultural center that strengthens the role of art in the city. It is noticed that the workshop trainings provided in today's LYSA Art Academies aim to increase cultural dynamism by encouraging the production of women in particular. LYSA offers trainings and workshops in various branches of art such as painting, music, theater, dance, etc. and tries to ensure that art reaches a wide audience in the city. In addition, art is an important meeting point in the public space with exhibitions, concerts, theater performances and outdoor events. The fact that different methods of art are performed together in multiple spaces is one of the positive aspects of LYSA. While contributing to the enrichment of citizens' cultural life, it also strengthens aesthetic and social sensitivity. It is thought that art products can contribute to the city economy and tourism, especially through theater performances. By providing a platform for both artists and art lovers to come together and participate in production, LYSA can positively affect the formation of art interaction and awareness in the city. Although the training programs offered by the Academy are accessible to all social groups, the participation of young people is not sufficient. LYSA can also play an important role in Lüleburgaz with its effects on cultural memory and social identity in urban life.

This study focuses on the art practices of LYSA in terms of art's place in the public sphere. Data was collected through literature review, interviews and observation. In addition, this study critically evaluates the role of LYSA in increasing cultural interaction and the power of art to transform the social structure. As a result of the evaluations and readings, it was seen that LYSA increased cultural interaction in Lüleburgaz and contributed to the integration of art into urban life. As a result, the dissemination of art centers such as LYSA plays an important role in socializing art and ensuring that art reaches every segment of society. Projects such as these by local governments are very important art moves for the socialization of art.

Key Words: City, Art, Lüleburgaz Stars Art Academy, Cultural Development, Public Art.

Lévi-Strauss'un Yapısal Antropolojisi Işığında Antroposen Çağ ve İnsan-Doğa İlişkisi

Emre Öztürk¹⁸ ve Cem Koray Olgun¹⁹

Sosyal teori gündeminin kent, ekoloji, iklim ve insan-doğa ilişkisi gibi konularla yoğunluklu olarak meşgul olduğu bir çağda, Lévi-Strauss kendimiz hakkında düşünebilmenin açıklanabilir ve anlaşılabilir kıvrımlarını gösteren bir deniz feneri gibi yolumuzu aydınlatmaya devam ediyor. Lévi-Strauss hiçbir dönemde kendi teorik kabullerini ikonlaştırmaya yeltenmemiş, birer çalışma taslağı olarak verim aldığı ilkelerini hayata geçirme yönündeki *modus-operandi*'sini, verileri ıskartaya çıkaran dogmatik önermelere dönüştürme karmaşasına düşmeden yürütmüştür. Lévi-Strauss kendi kültürel aidiyetlerini oluşturan uygarlık ikliminin aşırılıklarına ve kibrine kapılmadan, geçmişi şimdiye taşımaya ve tarihsel olanın anlama ve sembole kazanmış toplumsal mantığını keşfetmeye gayret göstermiştir. Bu anlamda Lévi-Strauss'un yapısal antropolojisinden hareketle günümüzün bazı gündemlerine ışık tutacak argümanlar geliştirmek mümkündür. Bu bildiride antroposen çağ ve insan-doğa ilişkisi ekseninde bazı Lévi-Straussçu tezler üzerine bir tartışma sunulmaktadır. Bildiride Lévi-Strauss'tan hareketle şu tezler ele alınmaktadır:

1. Tez: İnsan ve doğa ilişkisi Lévi-Strauss'un antropolojisinde karşıtlık temelinde değil birliktelik zemininde kuruludur. Modern insanın merkezi "ben" algısı bu ilişkiye doğa aleyhinde bir hiyerarşi getirmiştir. Antroposen çağ tartışmaları bu hiyerarşik bilinç kavrayışından yalıtık değildir.
2. Tez: Çevre sorunları doğa sömürsü olduğu kadar, aynı zamanda (ve daha baskın olarak) bir özne-nesne ilişkisi sorunudur. "Yaban düşünce" ile "modern düşünce" arasındaki fark, zihinsel yapıların farklı tezahürlerindeki, kendiliğin ve ötekiliğin farklı yorumlanmasındaki farkta gizlidir. Doğayla özdeş oluş, doğa üzerinde egemen oluşla yer değiştirmiştir.
3. Tez: Yaban düşünce ile modern düşünce toplumsallığın derin mantığında örtüşürler. Daha üstün toplum yoktur. Kültürel anlamlara farklı gösterenlerle yaklaşmak dışındaki her ayrımsal çizgi, anti hümanisttir.
4. Tez: Kentsel mekânlar hem "doğanın nesnesi" hem de "kültürün öznesidir". Kent, estetik, yaşam ve doğanın kültürle kavuştuğu yerdir. Kent hem ideal olan hem de olmakta olandır. Kentlerin özgünlüğü, küresel ve somut bir hümanizma geliştirme gayretinden bağımsız düşünülemez.

Neticede bu bildirinin amacı, antroposen çağ ve insan-doğa ilişkisini Lévi-Strauss'un yapısal antropolojisi ışığında öne çıkan tezler bağlamında tartışmaktır.

Anahtar Kelimeler: Lévi-Strauss, Yapısal Antropoloji, Antroposen Çağ, İnsan-Doğa İlişkisi.

¹⁸ Doç. Dr. İzmir Bakırçay Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sosyoloji Bölümü, emre.ozturk@bakircay.edu.tr ORCID:0000-0002-4635-5005.

¹⁹ Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, colgun@adiyaman.edu.tr, ORCID:0000-0001-5523-2800

Anthropocene Age and Human-Nature Relations in the Light of Lévi-Strauss' Structural Anthropology

In an age when social theory is heavily preoccupied with issues such as urbanization, ecology, climate change, and human-nature relationships, Lévi-Strauss continues to illuminate our understanding like a lighthouse, guiding us through the complex curves of self-reflection. Notably, Lévi-Strauss never sought to canonize his theoretical assumptions. Instead, he practiced his principles as working drafts, avoiding the rigidity of dogmatic propositions that disregard empirical data. He endeavored to bring the past into the present and to uncover the social logic embedded in historical meanings and symbols, without succumbing to the excesses and arrogance of the civilizational context to which he belonged.

In this sense, Lévi-Strauss' structural anthropology offers valuable insights for addressing contemporary issues. This paper explores several Lévi-Straussian theses in the context of the Anthropocene age and human-nature relations, as follows:

Thesis 1: In Lévi-Strauss's anthropology, the relationship between humans and nature is based not on opposition but on unity. The modern perception of a central “I” has introduced a hierarchical stance towards nature. Discussions on the Anthropocene are intertwined with this hierarchical consciousness.

Thesis 2: Environmental problems are as much (if not more) about subject-object relations as they are about the exploitation of nature. The difference between “wild thought” and “modern thought” reflects different manifestations of mental structures and interpretations of self and otherness. Identification with nature has been replaced by dominance over it.

Thesis 3: Wild thought and modern thought converge in the deep logic of sociality. There is no superior society. Any distinction other than interpreting cultural meanings through different signifiers is inherently anti-humanist.

Thesis 4: Urban spaces are both “objects of nature” and “subjects of culture.” Cities are where aesthetics, life, and nature converge with culture. They represent both the ideal and the process of becoming. The authenticity of cities is tied to the pursuit of a global and concrete humanism.

Consequently, this paper aims to examine the Anthropocene era and human-nature relations through the lens of Lévi-Strauss' structural anthropology, offering fresh perspectives on these pressing contemporary issues.

Key Words: Lévi-Strauss, Structural Anthropology, Anthropocene Age, Human-nature relationship.

“İnsanı Yaşat ki Devlet Yaşasın”: Bilecik Kent İmgesinin Oluşumunda Dini Anlatının Rolü

F. Güzin Ağca-Varoğlu²⁰

Din, mekânlar, ritüeller, anlatılar ve semboller aracılığıyla kültürel hafızanın aktarılmasında önemli bir rol oynar. Bilecik'te kent imgesi, kolektif hafızadan miras olan kültürel unsurlar tarafından şekillendirilmiş, kentsel tasarım ve peyzajın iç mantığı içinde görünür hale gelmiştir. Bu bildirinin amacı, dini anlatının ve öğelerin Bilecik kent imgesinin oluşumundaki rolünü tartışmaktır. Kent imgesinde, özellikle 2000'li yıllardan itibaren yükselişe geçen Osmanlı kuruluş anlatısı etkilidir. Yeni-Osmanlıcı siyasi ve sosyal kurulumun gündelik hayattaki sembolik yansımaları kent tasarımında takip edilebilir. Bilecik, bu nostaljik sahneleme sayesinde turistik bir cazibe merkezi olarak popülerleşmiştir. Bunun yanı sıra, kent dindar ve milliyetçi turist gözü için manevi bir destinasyon olarak çekici hale gelmesinde TV dizileri de işlev sahibidir. Kent tanınırlığında etkili olan diziler ve kentteki yeni-Osmanlıcı sahnemeler vasıtasıyla Şeyh Edebali, yalnızca tarihsel bir figür değil, dini bir aktör olarak da merkezi konumdadır. Şeyh Edebali'nin özellikle tasavvuf geleneği içinde karizmatik bir dini lider olarak oynadığı rol, Osmanlı hanedanının kuruluşunda, özellikle de Osman Gazi bağlamında vurgulanmaktadır. Kentin kültür ve kongre merkezi, üniversitesi gibi önemli sosyal mekânlarına ismi verilmiştir. Heykel, logo gibi kimi temsiller, tasavvufi anlatı temelli öğütleri valilik ve kamu kuruluşlarının mottosu olarak kent tasarımında ve yerel yöneticilerin demeçlerinde görünürdür. Bu görünürlük, uzak geçmişin özlemine vurgulayan yeniden kurucu nostaljik özelliktedir. Bu bağlamda çalışma, dinin bir semboller sistemi olarak anlatı üzerinden kentsel mekânda nasıl dolaşıma girdiğini ve kent imgesinin oluşumunda araçsallaştırıldığını ele almaktadır. Çalışmanın alana dini anlatı ve kent imgesi ilişkisini kurmasıyla katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bilecik, Dini Anlatı, Kent Hafızası, Kent İmgesi, Nostalji.

---

²⁰ Dr. Öğr. Üyesi, Türk-Alman Üniversitesi, Kültür ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, guzin.agca@tau.edu.tr, ORCID 0000-0003-3770-1268

“Sustain the Human So That the State May Live”: The Role of Religious Narrative in the Construction of Bilecik’s Cityscape

The role of religion in the transmission of cultural memory is significant, manifesting through spatialities, rituals, narratives, and symbols. In Bilecik, the cityscape has been shaped by cultural elements inherited from collective memory, becoming visible within the internal logic of urban design and landscape. This paper aims to discuss the role of religious narratives and elements in shaping Bilecik’s cityscape. The foundation narrative of Ottoman, which has gained prominence since the 2000s, is particularly influential in this image. The symbolic reflections of neo-Ottoman political and social staging in everyday life can be traced in urban design. Bilecik has become popularized as a touristic attraction through this nostalgic staging. Additionally, TV series have played a role in making the city an appealing spiritual destination for pious and nationalist tourist gaze. Through these series and neo-Ottoman stagings in the city, which contribute to its recognition, Sheikh Edebali is positioned not only as a historical figure but also as a religious actor of central importance. Sheikh Edebali's role as a charismatic religious leader, particularly within the Sufi tradition, is emphasized in the establishment of the Ottoman dynasty, particularly in the context of Osman Gazi. His name has been given to significant social spaces, including the city’s culture and congress center and its university. Various visual representations, such as statues and logos, as well as Sufi-based moral teachings, are visible in urban design as mottos of the governor’s office and public institutions, and in the statements of local administrators. This visibility carries a constitutive nostalgic feature that emphasizes a longing for the distant past. In this context, the present study explores how religion, as a system of symbols, circulates through religious narrative within urban space and is instrumentalized in the formation of the cityscape. In this sense the study will contribute to the field by establishing a relation between religious narratives and cityscape.

Key Words: Bilecik, Cityscape, Nostalgia, Religious Narrative, Urban Memory.

Çocuk Suçluluğu Konusunda Hazırlanmış Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Değerlendirme

Ferhat Altuntaş²¹ ve Ercan Geçgin²²

Toplumdaki güvensizlik kültürünün yaygınlaşmasında etkili faktörlerden birinin suç işlemenin sürekli tekrar etme eğiliminde olması ve genel olarak bir davranış kodu haline gelmesi sayılabilir. Çocuk suçluluğu ya da suça sürüklenen çocuk olgusu da suçun yaygınlaşmasında ve yeniden üretilmesinde, dolayısıyla da kentlerin güvensizlik kültürüyle buluşmasında dikkate alınması gereken meselelerden biridir.

Bu bildiri, Türkiye'deki üniversitelerin lisansüstü programlarında çocuk suçluluğu konusunda hazırlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin içerik analizi yöntemiyle ele alınmasına ve yorumlanmasına dayanmaktadır. Bildirinin amacı, bu konudaki çalışmaların başta yöntem olmak üzere araştırmalarda elde ettikleri bulgularda öne çıkan hususları tespit ederek genel bir değerlendirme yapmak ve eğilimleri ortaya koyabilmektedir. İncelenen tezler doğrudan saha verisine dayalı gerçekleştirilenlerle sınırlandırılmıştır.

Doktora tezlerinde nicel yönteme dayalı tezler ağırlıktadır, ancak nitel ve karma yöntemle de tezlerin hazırlandığı görülmüştür. Bulgularda ve sonuçlarda makro ve mikro boyutlardaki faktörlerin çocuk suçluluğunda etkili olduğu ortaya konulmuştur. Genel olarak yoksulluk, düşük gelir düzeyi ve düşük eğitim gibi faktörlerin yanı sıra çocuğun bireysel durumu, akran çevresi, ailenin durumu ve çocukla ilişkisi, okul ortamı gibi dinamikler de dikkate alınmıştır. Fiziksel ve toplumsal düzensizlik içeren ekolojilerin çocukların suça sürüklenmesinde önemli risk faktörü teşkil ettiği vurgusu tezlerde öne çıkan bulgulardandır. Bilim dalları ve üniversiteler açısından daha fazla çeşitliliğe sahip yüksek lisans tezlerinde de doktoradakilere benzer şekilde yöntem açısından farklı desenlerin kullanıldığını ve araştırma sonuçlarının da birbirini destekler nitelikte olduğunu görmekteyiz. Araştırmalarda çocuk suçluluğuna etki eden faktörlerin çeşitlik gösterdiğini söyleyebiliriz. Genel olarak çalışmalarda yoksulluğun, düşük gelirin ve eğitim düzeyinin, aile bağlarındaki zayıflığın, sosyal çevrenin, kimlik arayışının, göçün, ailede suçlu bireylerin oluşunun ve ailedeki zayıf sosyal kontrolün çocuk suçluluğunda etkili olduğu vurgulanmıştır. Suçluluğun öğrenildiği sosyal ortamlarda yapılan nitel araştırmaların sayısı az olmakla birlikte son dönemde artmıştır. Kent etnografisi kapsamında değerlendirilebilecek çalışmaların sayısı çok azdır ve suçluluğun toplumsal bağlamını yakından anlayabilmek açısından bu konuda daha fazla araştırmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suç, Çocuk Suçluluğu, Kentlilik, Sosyal Güvensizlik, Sosyal Öğrenme.

²¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.

²² Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Niğde, Türkiyeercangcn@gmail.com ORCID 0000-0001-9896-119X

An Evaluation of Graduate Theses on Juvenile Delinquency

One effective factor in spreading the culture of insecurity in society is the tendency of crime to repeat itself and become a code of behavior in general. The phenomenon of juvenile delinquency or children being dragged into crime is one issue that should be taken into account in the spread and reproduction of crime and, thus, in the meeting of cities with the culture of insecurity.

This paper is based on the content analysis and interpretation of master's and doctoral theses on juvenile delinquency in the graduate programs of universities in Turkey. The paper aims to make a general evaluation by identifying the prominent issues in the findings of the studies on this subject, especially the methodology, and to reveal the trends. The analyzed theses were limited to those based on direct field data.

In doctoral theses, theses based on quantitative methods are predominant, but it was also seen that these were prepared using qualitative and mixed methods. The findings and results reveal that macro and micro factors are effective in juvenile delinquency. In general, in addition to factors such as poverty, low-income level and low education, dynamics such as the child's individual situation, the peer environment, the status of the family and its relationship with the child, and the school environment were also considered. The emphasis on the fact that ecologies containing physical and social disorder constitute an important risk factor for children to be dragged into crime is one of the prominent findings in the theses.

When we look at the studies conducted on the topic of “children dragged into crime,” we see that studies conducted using the quantitative method are important. In addition, there are mixed studies, especially in fields such as psychology and psychiatry. It is noteworthy that qualitative theses are generally done with retrospective scanning/literature review.

When we look at the field studies, it is not overlooked that there is an important relationship between the socio-economic status of families and juvenile delinquency. In some province-based studies, the lack of expert staff for juvenile offenders in these administrative centers, especially during the law enforcement and court periods of juvenile offenders in the courts, and the problems in the realization of the trial periods of juvenile offenders by keeping them with other groups have been examined at the level of Osmaniye province and Tekirdağ courts.

In a comparative quantitative study, the self-perceptions of children who were dragged into crime and children who were not dragged into crime were examined family-centered. In a qualitative, phenomenological study based in Gaziantep, the effects of migration and gender factors on juvenile delinquency were revealed in detail.

While field studies are generally based on interviews with administrative staff in one province, there are also fragments based on comparative perspectives on juvenile delinquency in two neighborhoods of a province.

Key Words: Crime, Juvenile Delinquency, Urbanity, Social Insecurity, Social Learning.

Osmanlı-Alman Diplomatik İlişkilerinin Berlin Kent Hafızasındaki Yansımaları

Galip Varoğlu²³

Osmanlı İmparatorluğu'nun 18. yüzyılda Avrupa'da modern manada daimî elçiliklerle temsil edilmeye başlamasının politik etkilerinin yanı sıra Avrupa kentlerinin hafızalarında iz bırakacak yansımaları da olmuştur. Bu çalışmada, bu yansımaların en belirgin örneklerinden biri olan Berlin Şehitlik'i ele alınmaktadır. 1796 yılında Prusya devletine elçi olarak atanan Aziz Efendi'nin Berlin'de vefatı sonrasında naaşı, Prusya Kralı III. Friedrich Wilhelm'in himayesi ile kralın satın alarak hediye ettiği alana defnedilmiştir. Böylece Berlin'de bir Türk mezarlığına giden sürecin ilk adımları atılmıştır. İlk etapta elçilik çalışanlarının sonrasında ise Osmanlı tebaası olsun olmasın Müslümanların defnedildiği bir alana dönen mezarlık, Alman İmparatorluğu'ndaki Müslümanlar için önemli bir hafıza mekânına dönüşmüştür. Daha sonra taşınmak zorunda kalan mezarlık için, Alman İmparatoru I. Wilhelm yeni bir arazi tahsis etmiştir. Mezarlığın ismi Birinci Dünya Savaşı'nda tedavi amacı ile Berlin'de bulunan müttefik Osmanlı askerlerinin bu mekâna definleri sonrasında şehitlik adını almıştır. Batı Berlin sınırları içerisinde yer alan mezarlık, aynı zamanda Türkiye'den gelen göçmenlerin ve kuşaklarının yoğun bir şekilde yaşadığı Kreuzberg/Neukölln semtlerinin kesişiminde yer almaktadır. Şehitlik, alanına 2005 yılında yapılan klasik Osmanlı mimarisine sahip camiye de ismini vermiştir. Şehitlik Osmanlı bürokratik ve askeri personelinden, Türkiye-Almanya 1961 iş gücü anlaşması sonrası Berlin'de bulunan göçmenler ve kuşaklarına uzanan süreçte önemli bir hafıza mekânına dönüşmüştür. Bu nedenle, Berlin Şehitlik Camii, Berlin'in anlamlı diasporik öğelerinden biridir. Gerek Şehitlik'teki mezar taşları gerek cami bahçesindeki Sultan Abdülaziz tarafından yaptırılan abide gibi somut kültürel miraslarla Berlin'in merkezinde tarihe uzanan bir hafıza mekanıdır. Sunum, Osmanlı-Alman İmparatorluğu arası diplomatik ilişkilerin kent hafızasındaki yansıması olan bu mekânın geçirdiği tarihsel süreci, Osmanlı ve Alman arşivlerindeki belgeler üzerinden incelemektedir. Bu doğrultuda, kent hafızası ve diplomasi tarihi arasındaki ilişkiyi kurmakta ve günümüz Berlin'deki Müslüman azınlığın kent yaşamındaki bu mekânının arka planını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Berlin, Hafıza Mekânı, Kent Hafızası, Kent Tarihi, Osmanlı-Alman İlişkileri.

---

²³ Arş. Gör. Dr., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Tarih Bölümü, galip.varoglu@bilecik.edu.tr, ORCID 0000-0002-3560-5822

Reflections of Ottoman-German Diplomatic Relations in Berlin's Urban Memory

The representation of the Ottoman Empire in Europe with permanent embassies in the 18th century had political effects as well as reflections that would persistently influence European urban memories. In this presentation, Berlin Şehitlik (Martyrs' Cemetery), one of the most prominent examples of this situation, is discussed. In 1796, Aziz Efendi was appointed as ambassador to Prussia and subsequently passed away in Berlin. His burial site was located in the area that had been purchased by King Friedrich Wilhelm III of Prussia. Consequently, the primary steps towards the establishment of a Turkish cemetery in Berlin were initiated. The cemetery's initial function as a burial site for embassy staff was followed by its use for Muslims, whether Ottoman Subject or not. Thus, it became a significant site of memory for Muslims within the German Empire. The German Emperor Wilhelm I allocated new land for the cemetery, which later had to be moved. The cemetery was renamed the Martyrs' Cemetery after the burial of allied Ottoman soldiers who were in Berlin for medical treatment during the First World War. Located within the borders of West Berlin, the cemetery is also at the intersection of the Kreuzberg/Neukölln neighborhoods, where immigrants from Türkiye and their generations live densely. The Berlin Şehitlik Mosque, with classical Ottoman architecture that was built on the site in 2005, was also named after the cemetery. From Ottoman bureaucratic and military personnel to the immigrants and their generations in Berlin after the 1961 labor agreement between Türkiye and Germany, the cemetery has become an important site of memory. For this reason, the mosque is one of the important diasporic elements of Berlin. With its material cultural heritage, such as the tombstones in the Martyrs' Cemetery and the monument built by Sultan Abdülaziz in the mosque garden, it is a site of memory that reaches back to history in the center of Berlin. This study examines the historical process of this space, which is the reflection of the diplomatic relations between Ottoman and German Empires in the urban memory, through documents in the Ottoman and German archives. Accordingly, it establishes the relationship between urban memory and the diplomatic history and reveals the background of this space, which is in the urban life of the Muslim minority in today's Berlin.

Key Words: Berlin, Ottoman-German Relations, Site of Memory, Urban Memory, Urban History

Kent Sanatı Olarak Yeni Medya Sanatı

Gülçin Kubat²⁴

Küresel kapitalizmin hakimiyeti altındaki bir dünyada insan özgür bir vatandaş olmaktan çok bir kullanıcı, tüketici ve izleyici haline gelmiş durumdadır. Tarih boyunca sanatçılar baskıya, şiddete, adaletsizliğe ve eşitsizliklere karşı tepki göstermiş, sesi duyulmayanlar ve marjinalleştirilenler için ayağa kalkmışlardır. Hâkim küresele karşı özgün alternatifliği savunmak, böylece mücadele etmek/direnç göstermek ağ toplumunda akışlar uzamı (küresel ağ) ile mekanlar uzamı (dijital alternatif kamusalıklar) arasındaki bireysel ya da gelip geçici kolektif toplulukların karşıt söylemleri etrafında cereyan etmektedir. Yeni medyada direnç odaklı sanat pratikleri iktidar karşıtı gerçek kamu kültürünü oluşturan önemli değer, ifade ve beklentilerden oluşan insan-makine yapımı yaratıcı eserler seti ya da süreçleridir. 21.yy. post modern kentinde verili otoriter, tektipleştirici sistemlere karşı bir direnç olarak geliştirilen yeni medya sanatı; ya sıfırdan üretilen alternatif dijital kültürel içerikler ya da anlam ve biçimleri yeni perspektifler açacak şekilde yeniden anlamlandırılan/yapılandırılan (yapısökümcü) saptırıcı müdahalelerdir. Örneğin BİT altyapısını kullanan kapitalist bir aktörün (örn. Dijital oyun gibi kültür endüstrileri ya da e-ticaret siteleri) stratejik faaliyetleriyle bağlantılı olan bir ağının özelliklerini anlamak, ortaya dökmek/söylemlerini kırmak veya manipüle etmek yaygın başvuru uygulamalardandır. Sanat yapma biçimleri çoğunlukla kamuyla işbirlikçi, katılımcı ve deneyseldir. Yeni medya sanatının estetiği fikir ve bilgi temelli (sanat-teknoloji-iletişim) sanat eserleri üzerinden çok kültürlü ya da kültürler arası etkileşimlerin öne çıktığı sanat çalışmalarıdır.

Bildiride 21.yy. kenti, yeni medya-BİT teknolojileri, kent sanatı olarak özgür kamusalıklar (direnç) olarak yeni medya sanatı uygulamalarının öne çıkarılması hedeflenmektedir. Bu kapsamda çalışmada Arendt, Habermas, Lefebvre, Hardt & Negri, Deleuze, Kitler, David Berry, Manovich, McLuhan, Castells, Jenkins, Bolter & Grusin, Ranciere, Bourriaud, Claire Bishop, Simmel, Foucault, Harvey, Berry, Zuboff, Lyotard'a başvurulacaktır. Bildiride çalışmalarına yer verilecek bazı sanatçılar; Kruger, Juan Obando, Trevor Paglen ve Kate Crawford, Vladan Joler sayılabilir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Medya Sanatı, Kent Sanatı, Dijital Sanat, Sosyal Estetik.

---

²⁴ Doktor adayı, İTÜ Mimarlık Fakültesi Güzel Sanatlar Böl. demirgul@itu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9009-8758

New Media Art as Urban Art

In a world dominated by global capitalism, people have become users, consumers and spectators rather than free citizens. Throughout history, artists have reacted to oppression, violence, injustice and inequalities, and have stood up for the voiceless and marginalized. Defending an original alternative to the dominant global, and thus struggling/resisting, takes place around the opposing discourses of individual or temporary collective communities between the space of flows (global network) and the space of spaces (digital alternative public spheres) in the network society. Resistance-oriented art practices in new media are sets or processes of creative works made by human-machines, consisting of important values, expressions and expectations that constitute the real public culture against power. New media art, which was developed as a resistance against the given authoritarian, standardizing systems in the 21st century postmodern city; either alternative digital cultural content produced from scratch or (deconstructive) diversionary interventions that re-interpret/restructure meanings and forms in a way that opens new perspectives. For example, understanding, revealing/breaking or manipulating the characteristics of a network connected to the strategic activities of a capitalist actor using ICT infrastructure (e.g. cultural industries such as digital games or e-commerce sites) are common practices. Art-making methods are mostly collaborative, participatory and experimental with the public. The aesthetics of new media art are art works that emphasize multicultural or intercultural interactions through works of art based on ideas and information (art-technology-communication). The aim of the declaration is to highlight the 21st century city, new media-ICT technologies, and new media art practices as free publics (resistance) and urban art. In this context, references will be made to Arendt, Habermas, Lefebvre, Hardt & Negri, Deleuze, Kittler, David Berry, Manovich, McLuhan, Castells, Jenkins, Bolter & Grusin, Ranciere, Bourriaud, Claire Bishop, Simmel, Foucault, Harvey, Berry, Zuboff, Lyotard. Some of the artists whose works will be included in the paper are; Kruger, Juan Obando, Trevor Paglen and Kate Crawford, Vladan Joler.

Key Words: New Media Art, Urban Art, Digital Art, Social Aesthetics.

Karaköy Günlükleri: Neo-liberal Kent Ekonomi-Politliğinde Sanat ve Sermayenin Ayrıl(a)maz Bağı ve Küresel Bir Şehirde Koku Hafızasının Kaybı

Gülşah Görücü²⁵

Bu çalışma, Karaköy'ün dönüşümünü kültür-sanat politikaları, özel sermaye yatırımları ve kentsel dönüşüm bağlamında ele alır. Araştırma, bölgenin tarihsel ve ekonomik süreçleriyle birlikte, İstanbul Bienali gibi büyük sanat etkinliklerinin dönüşüm ve soylulaştırma süreçlerinde nasıl bir rol oynadığına Karaköy lensinden bakar. Araştırma, Türkiye'de kültür ve sanat alanının devlet destekli gelişiminden, 1980 sonrası neoliberal politikalarla özel sermayeye devredilmesine kadar olan süreci üç dönem hâlinde inceler. Kültür politikaları, başta ulus-devlet modernleşme projesi olarak yapılandırılmış, ancak 1980'lerden sonra özel sektörün desteğiyle piyasa dinamiklerine entegre edilmiştir. İstanbul Bienali gibi büyük ölçekli sanat etkinlikleri, kent markalaşmasında etkili bir araç hâline gelmiş, ancak aynı zamanda sermayenin kültürel ve ekonomik gücünü pekiştirmiştir. Sanat, kültürel bir araç olarak işlevselleştirilerek sermaye ilişkileri içinde araçsallaştırılmış, böylece kendi varoluş koşullarını şekillendiren dinamiklerin kurbanı hâline gelmiştir.

Kentsel dönüşüm süreçleri, mekânsal hafızayı sadece fiziksel yapılar üzerinden değil, duyuşsal algılar yoluyla da değişime uğratmaktadır. Bu çalışma, İstanbul'un Karaköy bölgesinde gerçekleşen soylulaştırma politikalarının koku hafızası üzerindeki etkisini incelemektedir. Karaköy, tarih boyunca ticaret, finans ve sanayi faaliyetleriyle öne çıkan bir bölge olmuş; ancak 2000'li yıllarda kültür-sanat faaliyetleri, yaratıcı sınıfın yerleşimi ve büyük ölçekli yatırım projeleri ile dönüşüme uğramıştır. Bu dönüşümün en belirgin aşaması İstanbul Bienali gibi büyük sanat etkinliklerinin bölgeye taşınmasıyla başlamış, ardından GalataPort gibi dev projelerle hız kazanmıştır. Araştırmada, Karaköy'ün dönüşüm süreci kültürel ve ekonomik dinamikler bağlamında ele alınmakta, özellikle koku hafızasının bu süreçte nasıl değiştiği saha bulguları eşliğinde tartışılmaktadır. Geleneksel olarak liman, denizcilik, hırdavatçılar, kahvehaneler ve eski genelevlerle şekillenen kokular, neo-liberalizmin biricik tahayyülü olan tüketim toplumunun lokomotifleri olan kafe zincirleri, yeme-içme mekanları, lüks oteller ve AVM'lerle yer değiştirmiştir. Çıktılar, sanat ve kültürün bölgeye olan ilgiyi artırarak mekânsal hafızanın dönüşümünü hızlandırdığını ve Karaköy'ün geçmişe dair duyuşsal izlerini büyük ölçüde sildiğini göstermektedir. Çalışma, kentleşme süreçlerinde duyuşsal hafızanın dikkate alınmasının gerekliliğini vurgulamakta ve mekânsal kimliğin yalnızca görsel ve yapısal değişimlerle değil, duyuşsal unsurlar aracılığıyla da şekillendiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Neo-Liberal Kentleşme, Kültür-sanat Politikaları, Soylulaştırma, Koku Hafızası, Karaköy.

---

²⁵ Doktor adayı, University of the Aegean, Cultural Communication and Technology, gulsahgorucu@gmail.com, ORCID: 0009-0005-0230-8636

Karakoy Chronicles: The Inseparable Nexus of Art and Capital in the Neo-liberal Urban Economy-Politics and the Erasure of Olfactory Memory in a World City

This study examines the transformation of Karakoy in the context of cultural and artistic policies, private capital investments, and urban transformation. It explores the historical and economic dynamics of the region while analyzing the role of large-scale art events such as the Istanbul Biennial in the processes of transformation and gentrification through the lens of Karakoy. The research investigates the evolution of cultural and artistic fields in Turkey, from state-supported development to privatization under neoliberal policies after 1980, dividing the process into three historical phases. Initially structured as part of a nation-state modernization project, cultural policies were later integrated into market dynamics with private sector support. Large-scale art events such as the Istanbul Biennial have become significant tools for city branding, yet at the same time, they have reinforced the cultural and economic power of capital. Art has been instrumentalized as a cultural tool, embedded within capital relations, and thus has become a victim of the very dynamics that shape its existence.

Urban transformation processes do not solely alter spatial memory through physical structures but also reshape it through sensory perception. This study specifically examines the impact of gentrification policies on the olfactory memory of Karakoy. Historically recognized as a hub for trade, finance, and industrial activities, Karakoy underwent a profound transformation in the 2000s, fueled by the presence of cultural and artistic activities, the creative class, and large-scale investment projects. This transformation gained momentum with the relocation of major art events such as the Istanbul Biennial, culminating in projects like GalataPort, which accelerated the gentrification process. The research discusses Karakoy's transformation through the interplay of cultural and economic forces, with a specific focus on how olfactory memory has been altered, supported by fieldwork findings. The traditional olfactory landscape—characterized by scents of maritime trade, shipyards, metal workshops, coffeehouses, and historic brothels—has been replaced by the signature aromas of neoliberal consumerism, dominated by global coffee chains, upscale restaurants, luxury hotels, and shopping malls. The findings indicate that art and culture have intensified interest in the region, thereby accelerating the transformation of spatial memory and significantly erasing Karakoy's sensory traces of the past. This study emphasizes the importance of incorporating sensory memory into urbanization processes, arguing that spatial identity is shaped not only through visual and structural changes but also through sensory dimensions.

Key Words: Gentrification, Olfactory Memory, Urban Transformation, Cultural Policy and Art, Neoliberal Urbanization.

Kentin Bekleyenleri: Hopa’da Tır Şoförleri

Gülşen Çakıl-Dinçer²⁶ ve Esin Hamdi Dinçer²⁷

Uluslararası taşımacılığın en görünür olduğu yerler sınır kapılarıdır. Kilometrelerce uzayan kuyruklar oluşturan tırlar günlerce sınır kapılarının oldukları kentlerde beklemeye alınırlar. Bu bağlamda bir kavşak noktası olarak sınırlar durdurma, duraklatma ve yeniden işleme dahil etme işlevi ile karşımıza çıkarlar. Sarp Sınır Kapısı Türkiye’nin Kafkaslar ve Orta Asya’ya açılan kapısıdır. Hopa ilçesine 15 km kadar uzaklıkta yer alır. Yıllık 300 bine yakın kamyon ve tır geçişi nedeniyle ortaya çıkan araç kuyrukları Hopa ilçe merkezini de içine alarak sınır kapısına kadar uzanır. Tır kuyrukları, kentin içinde neredeyse yıl boyunca devam eden kentle bütünleşmiş bir görünürlük kazanır. Bu nedenle sınır kapısına ulaşmaya çalışan tırlar, ticari yaşama katkısı yanında sosyal yaşama etkisi bakımından da dikkatle incelenmeyi hak ederler. Özellikle tırların yol boyunca görünürlüğü yanında, tır şoförlerinin yol kenarlarında, kentin işlek caddelerinde, kafe ve lokantalarda kimi zaman kentin bir sakini kimi zaman da misafiri gibi yaşamaya devam ettikleri ilk bakışta gözlemlenebilir. Bu anlamda şoförler sınırda üç gün ile bir hafta arasında değişen sürelerde geçirdikleri zamanda kent sakinleri, yasal mevzuatlar, gümrük memurları gibi sınırla ilişkili kişi, norm ve kurumlarla ilişki içine girerler. Gündelik yaşamlarının olağan akışı içinde ortaya çıkan bu durum kentin sakinleri ve tır şoförleri açısından görüntü itibariyle değişmeden yaşanan bir deneyim biçimini almaktadır.

Sınır kentlerini ve sınırdaki ilişkileri ele alan borderscape tartışmaları sınırdaki toplumsal ilişkilerin belirleyici yönüne vurgu yaparak çalışmaların alanını genişletir. Thomas Nail de bu tartışmalara sınırı sadece siyasal iktidarın kurmadığını, bir figür olan göçmenin karşı koyma gücünün de dikkate alınarak sınırın tanımlanması gerektiğini belirterek katlıda bulunmuştur. Nail’in teorisi, metodolojik katkısına karşın proletaryanın gündelik hayat deneyimlerinin ihraç yoluyla genişleme stratejilerine karşı koyamaması ihtimalini dışlamaktadır. Bu çalışma Henri Lefebvre’nin yabancılaşma kavramı etrafında yürüttüğü tartışmaların proletaryanın pedetik kuvveti ortaya çıkaramadığı durumların anlaşılmasında etkili olacağı iddiasını taşımaktadır. Bu amaçla çalışma Sarp Sınır Kapısı’nın bekleme noktalarından biri olan Hopa Kopmuş Tır Parkı’ndaki tır şoförleriyle yapılan görüşmelerden yararlanacaktır. Çalışmada şoförlerin mekanla kurdukları ilişkiyle birlikte özel hayat, boş zaman ve çalışma hayatında maruz kaldıkları ihraç yoluyla genişleme stratejileri tespit edilirken şoförlerin bu stratejiler karşısında bir direniş oluşturmamalarının nedenleri ortaya konacaktır.

Anahtar kelimeler: Sınır Kentleri, Tır Şoförleri, Yabancılaşma, Kinopolitika.

²⁶ Arş. Gör. Dr., Adıyaman Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, gdincer@adiyaman.edu.tr
ORCID: 0000-0001-9024-4508

²⁷ Doç. Dr., Artvin Çoruh Üniversitesi Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, hamdidincer@artvin.edu.tr, ORCID: 0000-0003-0295-4863

Waiting People of the City: Truck Drivers in Hopa

The places where international transportation is most visible are border gates. Trucks that form queues extending for kilometers are kept waiting for days in the cities where the border gates are located. In this context, borders appear before us as a junction point with the function of stopping, pausing, and re-processing. Sarp Border Gate is Turkey's gateway to the Caucasus and Central Asia. It is located about 15 km from Hopa district. The vehicle queues resulting from the annual passage of nearly 300 thousand trucks and lorries extend to the border gate, including the Hopa district center. Truck queues gain visibility integrated with the city, continuing almost throughout the year. For this reason, trucks trying to reach the border gate deserve to be carefully examined in terms of their contribution to commercial life as well as their impact on social life. In particular, in addition to the visibility of trucks along the road, it can be observed at first glance that truck drivers continue to live as residents and sometimes guests of the city on the roadsides, in the busy streets of the city, in cafes and restaurants. In this sense, during the time drivers spend at the border for periods ranging from three days to a week, they come into contact with people, norms, and institutions related to the border, such as city residents, legal regulations, and customs officers. This situation, which emerges in the ordinary course of their everyday lives, takes the form of an experience lived without any change in appearance for the city residents and truck drivers. Borderscapes discussions that address border cities and border relations expand the scope of studies by emphasizing the determining aspect of social relations at the border. Thomas Nail also contributed to these discussions by stating that the border is not only established by political power but that the border should also be defined by taking into account the resistance power of the figure of the migrant. Despite his methodological contribution, Nail's theory excludes the possibility that the everyday life experiences of the proletariat cannot resist strategies of expansion by expulsion. This study claims that Henri Lefebvre's discussions around the concept of alienation will be effective in understanding the situations in which the proletariat cannot reveal its pedetic power. For this purpose, the study will benefit from the interviews conducted with truck drivers at Hopa Kopmuş Truck Park, one of the waiting points of the Sarp Border Gate. In the study, the strategies of expansion by expulsion that the drivers are exposed to in their private, leisure, and working lives, together with the relationship they establish with the place, will be determined, and the reasons why the drivers cannot create resistance against these strategies will be revealed.

Key Words: Border Cities, Truck Drivers, Alienation, Kinopolitics.

Tarih, İnanç, Kültürel Bellek: Antakya'nın Kolektif Kimliğinin İnşası

Hatice Aycan Aydoğan²⁸

Geçmişten günümüze farklı etnik unsurların, kültürlerin, din ve inanç sistemlerinin, bir arada hoşgörü ve barış içerisinde yaşadığı Antakya bu yönüyle, dünyada örneği az görülen, sembolik bir kent olma özelliğine sahiptir. Yüzyıllar boyunca pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış ve bu medeniyetlerden kalan izleri halen taşımakta olan coğrafya; kültürel sınırların olmadığı, “ezan-çan-hazzan” sesi birlikteliği ile bir dinler mozaiğinin yaratıldığı, insanlığın kadim kentlerinden biridir.

“Uyum” ve “hoşgörü” ile oluşan kentin çokkültürlü yapısını; arkeolojik/doğal sit alanları, hamamlar, sabunhaneler, cami, havra, kiliseler, türbeler, anıtlar, hanlar, tarihî çarşılar gibi kültür mekânları ile geleneksel uygulamalar, anlatılar ve ritüeller oluşturmaktadır. Kentin kültürel belleğini oluşturan somut ve somut olmayan tüm bu kültürel miras, doğal afetler ve diğer sebeplerle fiziksel ve kültürel yıkıma uğrayan kentin geçmişle kurulan bağlarının güçlendirilmesi adına önem arz etmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek çalışmalar, kentin “çok kültürlülük” “çokkatmanlılık”a dayalı kültürel kimliğinin korunması ve çokkültürlü yapının sürdürülebilirliği adına gereklidir.

Ele alınan çalışma ile Antakya'nın kültürel belleğini, inanç sistemlerini, çok kültürlülüğünü şekillendiren araçların sembolik açıdan değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Antakya'nın kent kimliğinin sürdürülebilirliği açısından kültürel belleğinin korunması, canlı bir şekilde yaşatılmaya devam ettirilmesi, gelecek kuşaklara aktararak dünyaya tanıtılması sembollerin anlam ve işlevlerinin ortaya çıkarılması ile mümkündür.

Bu amaç doğrultusunda, mitolojik bir anlatı olmanın ötesine geçerek kentin kültürel belleğinin önemli bir parçasını oluşturan “defne” sembolü, tarihî ve kutsal bir şahsiyet olmanın yanı sıra Antakya'nın çokkültürlü yapısını sembolize eden Habib-i Neccar ve efsanesi, kentin çokkültürlü yapısının diğer bir sembolü ve Hıristiyanlık tarihinin en eski kiliselerinden biri olan St. Pierre Kilisesi gibi kültürel bellekte yer tutan önemli pek çok sembolik unsur irdelenmiştir. Sonuç olarak, Antakya'ya özgü kültürel kimliğin yeniden inşa edilmesinde ve sürekliliğinin güvence altına alınmasında, bu sembollerin kültürel bellek aktarımının temel yapı taşı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Antakya, Çokkültürlülük, Sembol, Kültürel Bellek.

---

²⁸ Dr. Öğr. Üyesi, Hatice Aycan Aydoğan, İstanbul Beykent Üniversitesi, Fen- Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, haticeaydogan@beykent.edu.tr, ORCID ID: 0000-0002-6633-8106

History, Faith, Cultural Memory: The Construction of Antakya's Collective Identity

Antakya, where different ethnic elements, cultures, religions and belief systems have lived together in tolerance and peace from past to present, is a symbolic city with a rare example in the world. The geography, which has been home to many civilizations for centuries and still bears the traces of these civilizations, is one of the ancient cities of humanity, where there are no cultural borders, where a mosaic of religions is created with the unity of the “call to prayer-bell-hazzan” sound.

The multicultural structure of the city was formed with “harmony” and “tolerance”; archaeological/natural protected areas, cultural spaces such as baths, soap houses, mosques, synagogues, churches, tombs, monuments, inns, historical bazaars and traditional practices, narratives and rituals. All these tangible and intangible cultural heritage, which constitute the cultural memory of the city, are important for strengthening the ties established with the past of the city, which has suffered physical and cultural destruction due to natural disasters and other reasons. Studies to be carried out in this direction are necessary for the protection of the city's cultural identity based on “multiculturalism” and “multilayeredness” and for the sustainability of the multicultural structure.

This study aims to symbolically evaluate the tools that shape Antakya's cultural memory, belief systems and multiculturalism. In terms of the sustainability of Antakya's urban identity, preserving its cultural memory, keeping it alive, transferring it to future generations and introducing it to the world is possible by revealing the meaning and functions of symbols.

For this purpose, many important symbolic elements that have a place in cultural memory such as the “laurel” symbol, which goes beyond being a mythological narrative and forms an important part of the cultural memory of the city, Habib-i Neccar and his legend, which symbolizes the multicultural structure of Antakya as well as being a historical and sacred figure, and St. Pierre Church, another symbol of the multicultural structure of the city and one of the oldest churches in the history of Christianity, have been examined. As a result, it has been determined that these symbols are the basic building blocks of cultural memory transmission in rebuilding the cultural identity specific to Antakya and securing its continuity.

Key Words: Antakya, Multiculturalism, Symbol, Cultural Memory.

Kent Kültürü Bağlamında Mahalle Yazgısı Kavramı ve Sosyal Sermaye Biçimi Olarak Hemşericilik

Hatice Şeker²⁹

Mahalle yazgısı ile iç göç –dış göçte de benzer olgular gözlenebilir- ile birlikte belli bir sınıfa mensup faillerin, yeni bir sınıfa tahvil edilmesi üzerine başlayan süreçte kent içinde ekonomik, sosyal, kültürel ve sembolik sermaye hacminin belli mahallelerde belli hacimlerde yoğunlaşp, kuşaktan kuşağa değişmeden ya da çok az bir değişim ile aktarılması ifade edilmektedir. Tahakküm eden sınıfın tarihsel süreç içerisinde değişimiyle birlikte ortaya çıkan sosyal koşullar neticesinde ekonomik sermaye elde etme yönteminde ortaya çıkan zorunlu değişim ve tahakküm etme biçimlerinden kaynaklı olarak statik kalan ekonomik, sosyal, kültürel sermaye hacminin, alan verileden hareketle tespit edilmesi sonucunda bilimsel temele oturtulmuş özgün bir kavramdır. Bu kavram özellikle hemşericilik olgusu ile birlikte düşünüldüğünde daha net bir anlam kazanmaktadır.

Hemşericilik iç göçün başladığı süreçte köyden kente gelen insanlar için önemli bir sosyal sermaye olarak iş görmüş süreç içinde bu sermaye ekonomik, kültürel ve sembolik sermayeye tahvil edilmiştir. Hemşericilik zaman içinde mahalleliliğe ve semt çocuğu olmaya evrilerek faillerin kültürel sermaye hacminin önemli bir bölümünü oluşturmuştur. Aynı zamanda kent kültürünün, kimliğinin oluşmasında kırdan kente taşınan özelliklerin önemli bir yer tuttuğu açıktır. Kentlerin belli mahallelerinde belli şehirlerden göç etmiş kişilerin yoğunlaştığı görülmektedir. Ayrıca bu faillerin benzer iş kollarına yöneldiği de dikkat çeken bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Bu durum, kente gelen faillerin hemşerilerinin yakınında ikamet etmeyi tercih etmesi ve onlar aracılığı ile yani hemşericilik sosyal sermayesini kullanarak bir işkoluna dahil olunması ile açıklanmıştır.

Teorik arka plan Ankara Meyve Sebze Hal’de 2019-2022 yılları arasında Ankara Sebze ve Meyve Hâli’nde saha araştırmasına dayalı olarak nesnel zemine oturtulmuştur. Çalışmada nicel araştırma deseni ve buna bağlı tabakalı örneklem tekniği kullanılmış ve toplamda 118 kişiyle görüşülerek elde edilen veriler S.P.S.S.24 programı ile analiz edilmiştir. Katılımcıların ikamet adresleri, göç ettikleri yerler, eğitim seviyeleri ve ekonomik gelirleri ikinci ve üçüncü kuşaklarda önemli ölçüde benzerdir.

Anahtar Kelimeler: Mahalle Yazgısı, Sosyal Sermaye, Hemşericilik, Kent Kültürü.

---

²⁹ Dr. Hatice Şeker, Kurum Dışı, elelepenek@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0002-9151-6699

The Concept of Neighborhood Fate in the Context of Urban Culture and Hometown Solidarity as a Form of Social Capital

The concept of neighborhood fate—similar patterns can be observed in both internal and external migration—refers to the process in which individuals belonging to a specific social class are transferred into a new class due to migration. In this process, the accumulation of economic, social, cultural, and symbolic capital within certain neighborhoods remains concentrated in specific volumes over generations, either with minimal change or without any alteration. This concept, which is scientifically grounded through the identification of static volumes of economic, social, and cultural capital in relation to imposed social conditions and shifts in economic capital acquisition methods, emerges as an original theoretical framework shaped by changes in the dominant class over time.

When examined in parallel to the phenomenon of hometown solidarity, this concept gains greater clarity. Hometown solidarity initially functioned as a significant form of social capital for migrants moving from rural areas to cities. Over time, this capital transformed into economic, cultural, and symbolic capital. As it evolved into neighborhood-based solidarity and a sense of local identity, it became a substantial component of individuals' cultural capital. Additionally, it is clear that the characteristics transferred from rural to urban settings have played a crucial role in shaping urban culture and identity. It is observed that in certain urban neighborhoods, migrants from the same regions tend to congregate. Moreover, a notable aspect of this phenomenon is that these individuals often enter similar lines of business. This situation is explained by the tendency of migrants to reside near their compatriots and to gain employment through social capital derived from hometown solidarity.

The theoretical framework of this study is based on an empirical field study conducted at the Ankara Fruit and Vegetable Market between 2019 and 2022. In the study, a quantitative research design utilizing a stratified sampling technique was employed, and data collected through interviews with a total of 118 participants were analyzed using the S.P.S.S. version 24 software. Findings point that among second and third-generation migrants, residential locations, places of origin, educational levels, and economic incomes display considerable similarities.

Key Words: Neighborhood Fate, Social Capital, Hometown Solidarity, Urban Culture.

Bir Toplumsal Bellek Mekânı Olarak Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Hıdır Tok³⁰

Bu çalışma, 1859 yılında İstanbul'da Mülkiye ismiyle kurulan, 1936'da Ankara'ya Siyasal Bilgiler Okulu adıyla taşınan ve 1950'de Siyasal Bilgiler Fakültesi (SBF) adını alan köklü bir eğitim kurumunun, kentin ve toplumsal hafızanın oluşumundaki rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e devletin insan kaynağını yetiştirme misyonuyla şekillenen bu kurum, yalnızca bir eğitim yuvası değil, aynı zamanda Türkiye'nin siyasal ve toplumsal dönüşümlerine yön veren bir bellek mekânı olmuştur. Ankara'nın başkent olarak konumlanmasıyla birlikte devletin merkezî yapılanması güçlenmiş, SBF de bu sürecin önemli bir aktörü haline gelmiştir. Kurum, hem fiziksel mekânı hem de akademik yapısı aracılığıyla devletin ideolojik ve yönetsel formasyonuna uygun bir yapı inşa etmiştir. Özellikle 1950'li, 1960'lı ve 1970'li yıllarda Türkiye'nin toplumsal ve siyasal dönüşümlerinin en dinamik merkezlerinden biri olarak, öğrenci hareketleri, akademik tartışmalar ve bürokratik elitin yetiştirilmesi süreçlerinde belirleyici bir rol oynamıştır. Bu bağlamda, SBF'nin tarihsel süreçte üstlendiği misyonun incelenmesi, Türkiye'nin modernleşme sürecinin ve siyasal yapısının anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Çalışma, kurumun fiziksel, akademik ve ideolojik dönüşümlerini ele alarak, eğitim kurumlarının sadece bilgi üretim merkezi olmanın ötesinde, toplumsal hareketlilik ve siyasal değişimin aktörleri olarak nasıl işlev gördüğünü ortaya koymayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Bellek, Ankara, Mülkiye, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Ankara University Faculty of Political Sciences as a Site of Collective Memory

This study aims to examine the role of a long-established educational institution—originally founded as Mülkiye in Istanbul in 1859, relocated to Ankara as the School of Political Sciences in 1936, and renamed the Faculty of Political Sciences (SBF) in 1950—in shaping the city and collective memory. As a key institution for training the state's human resources from the late Ottoman period to the Republic, SBF has functioned not only as an educational center but also as a significant site for Turkey's political and social transformations. With Ankara's designation as the capital, the state's central administration was strengthened, and SBF emerged as a crucial actor in this process. Through its physical space and academic structure, the institution played

---

³⁰Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Beykent Üniversitesi, MYO, Sosyal Hizmet ve Danışmanlık Bölümü, hidirtok@beykent.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-8910-0558

a vital role in shaping the state's ideological and administrative formation. Particularly during the 1950s, 1960s, and 1970s, it became one of the most dynamic centers of Turkey's social and political transformations, influencing student movements, academic debates, and the training of bureaucratic elites. In this context, analyzing SBF's historical mission contributes to a deeper understanding of Turkey's modernization and political structure. This study explores the institution's physical, academic, and ideological transformations, highlighting how educational institutions function not only as centers of knowledge production but also as key actors in social mobility and political change.

Key Words: Memory, Ankara, Mulkiye, Ankara University Faculty of Political Sciences.

Rize’de Çeyrek Asırlık Bir Edebiyat Oluşumu: Mavi Yeşil Dergisi

İlker Aslan³¹

Türkiye’de sanat ve edebiyat üretimleri söz konusu olduğunda İstanbul’un diğer bütün şehirlere göre belirgin bir ağırlığı olduğu görülür. Merkez ve taşra ayrımının temel dinamiği bu bağlamda İstanbul eksenli ilerler. Başkent Ankara başta olmak üzere; İzmir, Bursa, Antalya, Konya, Erzurum vb. büyük şehirler bile İstanbul’la yarışabilecek durumda değildir. Bu şartlar altında Rize’de 2000 yılının hemen başında yayın hayatına başlayan ve günümüzde de aktif olarak yayımlanmaya devam eden Mavi Yeşil dergisi, Rize’nin sınırlarını aşan ve Türkiye’nin her bir kentinden yazarlar ve okurlarla buluşan bir oluşum olarak bir taşra kenti olan Rize’nin de kültür, sanat ve edebiyat alanlarında söyleyecek sözü olduğunu gösteren önemli bir harekettir. Dergi, geçmişten bugüne Türk edebiyatına pek çok genç kalem kazandırması bir yana, Rize’de aynı zamanda bir edebiyat kamusu oluşturma misyonunu da sağlamıştır. Mavi Yeşil bünyesinde yapılan okur toplantıları, edebiyat sohbetleri ve farklı şehirlerden konuk yazarların katılımıyla şekillenen imza günleri ve söyleşiler derginin aynı zamanda bir kent içi sosyalleşme mecrası olduğunu da gösteren dinamiklerdendir. Bu çalışmada da Mavi Yeşil’in zaman içerisinde yayımladığı sayılar, gerçekleştirdiği faaliyetler ve okur buluşmaları dergi okurlarının ve yazarlarının tecrübelerinden hareketle aktarılacak ve derginin üstlendiği misyon açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rize, Edebiyat dergiciliği, Mavi Yeşil Dergisi, Taşra edebiyatı.

A Quarter Century Literary Formation in Rize: Mavi Yeşil Journal

When it comes to artistic and literary production in Turkey, Istanbul has a significant weight compared to all other cities. In this context, the basic dynamic of the distinction between the center and the provinces is centered on Istanbul. Even big cities such as İzmir, Bursa, Antalya, Konya, Erzurum, and especially the capital Ankara are not in a position to compete with İstanbul. Under these circumstances, Mavi Yeşil magazine, which started its publication life in Rize at the beginning of 2000 and continues to be actively published today, has gone beyond the borders of Rize and has managed to meet with writers and readers from every city in Turkey. Thus, it has shown that Rize, a provincial city, also has something to say in the fields of culture, art and literature. The magazine has not only contributed many young writers to Turkish literature from the past to the present, but has also provided the mission of creating a literary

---

³¹ Arş. Gör. Dr., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, ilkeraslan@gmail.com, OrcID: 0000-0002-3133-018X

community in Rize. The reader meetings, literary talks, signing days and interviews organized by Mavi Yeşil with the participation of guest writers from different cities show that the magazine is also an urban socializing space. In this study, the issues published by Mavi Yeşil over time, its activities and readers' meetings will be presented through the experiences of the magazine's readers and writers, and the mission undertaken by the journal will be explained.

Key Words: Rize, Literary Journalism, Mavi Yeşil Journal, Provincial Literature.

Deprem Sonrası İstanbul'a Göç, "Kayıp Şehir"e Tutunma ve Sağaltım

İlkyaz İncediken³², Oya Topdemir Koçyiğit³³

Afetler hem maddi hem de sosyal ve kültürel açıdan yıkıcılığı olan oldukça karmaşık, çok boyutlu süreç ve olaylardır. Afetlerin yol açtığı yıkımın ardından öncelikli olarak hayatta kalanların temel ve acil ihtiyaçlarının karşılanmasına, orta vadede geçim kaynaklarının, evlerinin ve altyapı hizmetlerinin yeniden yapılandırılmasına odaklanılırken psikolojik, sosyal ve duygulanımsal iyileşme süreçleri sıklıkla göz ardı edilmektedir. Afetlerde kültür, toplum ve çevrenin karşılıklı ilişki, etkileşim ve kesişim alanlarına odaklanan antropoloji, afeti, risklerin toplumsal temelde inşa edildiği ve kırılgenlikle bağdaşık olan çok boyutlu süreçler olarak görerek iyileşme süreçlerini de kapsayan bütüncül bir yaklaşımla ele alır. Bu yaklaşımla iyileşme, umulan bir son nokta ya da afet öncesi “normal” yaşantının geri kazanılması gibi tanımlanmış bir aşama değil, sürekliliği olan bireysel ve kolektif çabaları ifade eder. Yaşanan afetlerle birlikte deneyimlenen kırılgen süreçlerle nasıl başedildiği ve buna karşı üretilen direnç biçimlerinin ele alınmasının sınırlı olduğunun farkındalığıyla 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen Kahramanmaraş merkezli 7.7 ve 7.6 şiddetindeki depremlerde ülkemizin 11 ilinde yaşanan büyük yıkımların ardından depremlerin yaşandığı bölgeden, aynı zamanda kendisi de büyük ve yıkıcı bir deprem bekleyen İstanbul'a göç edenlerin duygulanımsal üretim ve sağaltım süreçlerinin nasıl olduğu sorunsallaştırılarak İstanbul'da karşılaşma, ilişkilendirme ve etkileşim süreçlerine odaklanan bir etnografik alan araştırması yürütülmektedir. Yapılan görüşmelerden kent, kültür ve belleğe yönelik elde edilen bulgular, deprem bölgesinden İstanbul'a göç edenlerde öncelikli olarak deprem deneyimleri ve yıkımın büyüklüğüyle ilişkili olarak yer duygusunun sarsıldığını, evin ve özellikle de tutkulu bir ilişki kurulan “kentin kaybı”nın öne çıktığını göstermektedir. İstanbul kendi çelişmesine rağmen gelen kişilerin çocukluk, yaşam tarzı, alışkanlıklar, yaşanmışlıklar gibi hatıralarını onların belleklerine taşımaya ve aynı zamanda onların zorluklara karşı direnç geliştirmelerine olanak sağlaması bakımından sağaltım süreçlerine nüfuz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afet, Deprem, Sağaltım, İyileşme, Antropoloji.

³² Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antropoloji Bölümü, ilkyaz.inediken@ogr.iu.edu.tr, ORCID: 0009-0002-5558-2899

³³ Doç.Dr., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü, oya.topdemir@istanbul.edu.tr ORCID: 0000-0002-9039-3295

Post-Earthquake Migration to Istanbul, Clinging on to the "Lost City" and Healing

Disasters are highly complex, multidimensional processes and events that are both materially and socioculturally destructive. Following the devastation caused by disasters, the focus is primarily on meeting the basic and immediate needs of survivors, and in the medium term on the reconstruction of livelihoods, homes, and infrastructure services, while psychological, social, and affective recovery processes are often ignored. Anthropology, which focuses on the mutual relations, interactions, and intersections of culture, society, and environment in disasters, considers disaster as a multidimensional process in which risks are constructed on a social basis and are associated with vulnerability and addresses it with a holistic approach that includes recovery processes. With this approach, recovery is not a defined stage such as a hoped-for endpoint or the restoration of the “normal” life before the disaster but refers to individual and collective efforts that are continuous. There is limited literature on how to cope with fragile processes caused by disasters and forms of resistance produced against them. Following earthquakes of magnitude 7.7 and 7.6 that occurred on February 6th, 2023 centered in Kahramanmaraş, major destruction occurred in 11 provinces of our country. Afterwards, migrations began from the region where earthquakes occurred to Istanbul, which was also expecting a large and destructive earthquake. This paper is based on ethnographic fieldwork focusing on the encounter, relationship, and interaction processes of people who experienced earthquakes in Istanbul. In this research, we tried to find an answer to the question of how the affective production and healing processes occur. The findings obtained from the interviews regarding the city, culture, and memory reveal that the sense of place was primarily disrupted by those who migrated to Istanbul from the earthquake region, related to the earthquake experiences and the magnitude of the destruction. Nevertheless, there is a loss of home and especially the loss of a city with which a passionate relationship was established. Despite its contradictions, Istanbul penetrates the healing processes of the people who come, in terms of carrying moments such as childhood, lifestyle, habits, and experiences into their memory, and at the same time allowing them to develop resistance against difficulties.

Key Words: Disaster, Earthquake, Healing, Recovery, Anthropology.

Sanat Ekseninde Soylulaştırma: Dolapdere'nin Sosyal ve Mekânsal Dönüşümünde Sanatın Etkisi

İlsu Oynar³⁴

Bu çalışmada, son yıllarda nüfuzlu sanat kurumlarının açılmasıyla sosyo-mekânsal dönüşümler geçirmeye başlayan İstanbul'un Dolapdere semti, kültür, sanat ve turizm odaklı yatırımlar eşliğinde gerçekleşen soylulaştırma bağlamında ele alınmıştır. Kent yoksulluğunun görünürlüğü olduğu merkezi konumlu bir sanayi semti olan Dolapdere, neoliberal kentsel politikaların etkisiyle kâr odaklı projelerin yöneldiği bir bölge haline gelmiştir. Bu süreci takiben çeşitli sanat kurumlarının Dolapdere'de konumlanması bölgenin sanat merkezi olarak anılmasını beraberinde getirerek soylulaştırmaya kapı aralamıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Veri toplarken; sanat kurumu çalışanları, Dolapdere sakinleri ve esnaflarıyla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler gerçekleştirilmiş, mahalle genelinde nitel gözlemden yararlanılmıştır. Ek olarak sanat kurumlarıyla ilgili haberlerden, gazete yazılarından ve kurum temsilcilerinin verdiği çeşitli röportajlardan yola çıkarak söylem analizi yapılmıştır. Sanat mekânlarının semtin fiziksel, sosyal ve ekonomik yapısında meydana getirdiği dönüşümler eleştirel kent çalışmalarının arka planına yaslanarak incelenmiştir. Sanatın ve kültürün kentsel alanların yeniden yapılandırılmasında oynadığı rol Sharon Zukin'in sembolik ekonomi kavramından yola çıkılarak tartışmaya açılmıştır. Bölgedeki soylulaştırmanın, sermaye sahiplerinin semte sanat kurumları aracılığıyla yerleşmesi ile başlayan, tüketim alışkanlıkları ve sosyal kimlikleri doğrultusunda gerçekleşen yatırımlarla şekillenen, mahallenin gündelik yaşam biçiminden farklı alternatif bir hayat tarzının ortaya çıkmasıyla kentsel mekânın mimari ve toplumsal olarak dönüşüm sürecine girmesiyle sonuçlanan bir süreç olduğu tespit edilmiştir. Sanat kurumları, koşulsuz kapsayıcılıkla yola çıkarak Dolapdere halkıyla samimiyete dayalı bir komşuluk bağı kurmayı amaçladıklarını belirtse de mahalleliyle sanat mekânları arasındaki kültürel ayrışma ve iletişimsel kopukluk, mahallelinin dönüşüme dair kaygı ve öfke yüklü tepkileri, sürmekte olan değişim karşısında kenara itilmiş hissetmeleri, bu hedef ve söylemlerin somut düzlemde karşılık bulamadığını göstermektedir. Benzer şekilde oransal olarak az olmakla birlikte bazı mahalle sakinlerinin sanat kurumlarının gelişini umut ve beklentiyle karşılaması ve sanat aktörlerine “kurtarıcı” rolü biçmesi sanatın sınıfsallığını ve mekânsal dönüşümlerdeki kritik rolünü gösterirken bölgedeki soylulaştırma aktörleriyle mahalleli arasında aşılması güç mesafeyi de gözler önüne sermektedir. Bu noktada sanat mekânlarının yeni bir hiyerarşi üreterek Dolapdere ve sakinlerini komşuluk, aidiyet, herkesçe erişilebilir olma gibi çeşitli söylemler çerçevesinde nesneleştirdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Soylulaştırma, Sanat, Sembolik Ekonomi, Mekân, Dönüşüm.

---

³⁴ Doktor Adayı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sosyoloji Bölümü, ilsuoynar98@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0759-9672

Gentrification on the Axis of Art: The Impact of Art on the Social and Spatial Transformation of Dolapdere

In this study, the Dolapdere district of Istanbul, which has started to undergo socio-spatial transformations with the opening of influential art institutions in recent years, is examined in the context of gentrification accompanied by culture, art and tourism-oriented investments. Dolapdere, a centrally located industrial neighbourhood where urban poverty is visible, has become a region where profit-oriented projects are oriented under the influence of neoliberal urban policies. Following this process, the location of various art institutions in Dolapdere opened the door to gentrification by making the region known as an art centre. Qualitative research method was used in the study. While collecting data; semi-structured in-depth interviews were conducted with art institution employees, Dolapdere residents and tradesmen, and qualitative observation was used throughout the neighbourhood. In addition, a discourse analysis was conducted based on news reports, newspaper articles and various interviews given by representatives of art institutions. The transformations that art spaces bring about in the physical, social and economic structure of the neighbourhood are examined against the background of critical urban studies. The role of art and culture in the restructuring of urban spaces is discussed based on Sharon Zukin's concept of symbolic economy. It has been determined that gentrification in the region is a process that starts with the settlement of capital owners in the neighbourhood through art institutions, is shaped by investments in line with their consumption habits and social identities, and results in the architectural and social transformation of the urban space with the emergence of an alternative lifestyle different from the daily lifestyle of the neighbourhood. Although art institutions state that they aim to establish a neighbourly bond based on sincerity with the people of Dolapdere by setting out with unconditional inclusiveness, the cultural separation and communicative disconnect between the neighbourhood and the art spaces, the anxiety and anger-laden reactions of the neighbourhood to the transformation, and their feeling of being sidelined in the face of the ongoing change show that these goals and discourses have not been met at the concrete level. Similarly, although proportionally small, the fact that some neighbourhood residents welcome the arrival of art institutions with hope and expectation and assign the role of 'saviour' to art actors shows the classism of art and its critical role in spatial transformations, while also revealing the insurmountable distance between the gentrification actors and the neighbourhood. At this point, it can be said that art spaces produce a new hierarchy and objectify Dolapdere and its residents within the framework of various discourses such as neighbourhood, belonging, and being accessible to everyone.

Key Words: Gentrification, Art, Symbolic Economy, Space, Transformation.

İstanbul'da Suç Korkusu ve Yabancı Korkusu: Genç Kadın Katılımcılarla Niteliksel Bir Araştırma

İnci User³⁵

Sapma ve Suç, Sosyoloji lisans programlarının farklı derslerinde mutlaka gündeme gelen bir alandır. Sosyal Sorunlar dersinin bir bölümünü bu başlığa ayıran bildiri sahibi, son birkaç yıldır şunu gözlemlemiştir: Sınıf tartışmaları ve sınavlarda suç korkusuna ilişkin sorular sorulduğunda öğrencilerin hemen tümü bu korkuyu yaşadıklarından yakınmakta ve İstanbul'un bu korkuyu büyüten özelliklerini vurgulamaktadır. Öte yandan, kadın öğrencilerde suç korkusu tümüyle cinsel suçlarla ve/veya şiddetle karşılaşma olasılığına odaklanmış görünmektedir. Kadın öğrencilerin beden bütünlüğüne yönelik suçlara ilişkin kaygılarının dikkat çekici bir boyutu, bu kaygıların Ortadoğu kökenli göçmen ve sığınmacı gruplar üzerinde yoğunlaşmasıdır. Özellikle, kentte göçmen nüfusun daha yoğunluklu olarak yerleştiği bölgelerde yaşayan öğrencilerin tehdit algıları çok yüksek görünmektedir. Kadın cinayetleri ve kadına yönelik cinsel suçların genelde kadınların en yakın çevresinden geldiği hatırlatıldığında bile kaygılarının hedef ve içeriği değişmemektedir. Genç kadınların kent içindeki yaşamlarını zora soktuğu anlaşılan bu durum ciddi bir yabancı korkusunu ele vermektedir. Bilindiği gibi xenofobi (yabancı korkusu ve yabancıyı şeytanlaştırma) toplumda ayrımcılık, nefret ve çatışmaya yol açar.

Ortadoğu kökenli göçmen ve sığınmacı grupların suç eğilimleri konusunda toplumda çelişik bilgiler mevcuttur. Resmi istatistiklerin bu grupların suç oranlarının yüksek olmadığını belirtmesine karşın, medyada ve sosyal medyada Ortadoğulu göçmenler olumsuz haberler ve görüntülerle temsil edilmekte, hatta suçlarının resmi makamlarca örtbas edildiği ileri sürülebilmektedir. Özellikle sosyal medya iletilerine çokça maruz kalan genç kadınların olumsuz temsillerin ve yorumların etkisiyle aşırı bir tehdit algısı yaşıyor olmaları muhtemeldir.

Bu sunumda İstanbul'da yaşayan, 20-30 yaş aralığında, öğrenci ve/veya çalışan genç kadınlarla yapılan niteliksel bir araştırmanın ilk bulguları suç korkusu ve yabancı korkusu bağlamlarında tartışılacaktır. Araştırmada katılımcıların korkularının nesnesi olan kişi ve gruplara ilişkin algıları, gerçek taciz ve şiddet girişimleriyle karşılaşma/tanık olma deneyimlerinin bulunup bulunmadığı, korkularını ve olumsuz tutumlarını besleyen medya, sosyal medya vd. kaynaklar, kendilerini korumak için aldıkları önlemler, korkuyla başa çıkma stratejileri, korkunun gündelik yaşamları, özgürlükleri ve sağlıkları üzerindeki etkileri anlaşılmaya çalışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suç Korkusu, Yabancı Korkusu, Genç Kadınlar, Kent.

---

³⁵ Prof. Dr., Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi İTBF Sosyoloji Bölümü, inciuser@gmail.com ORCID: 0000-0001-5630-4626

Fear of Crime and Xenophobia in Istanbul: A Qualitative Study on Young Women

Deviance and crime are topics dealt with in various undergraduate sociology courses. Usually allocating a part of her social problems course to this topic, the researcher has made the following observations in recent years: Almost all students respond to questions concerning fear of crime stating that they are suffering from this fear, and that the fear gets aggravated by the circumstances in Istanbul. Women students almost exclusively describe a fear of sexual and violent crimes. An important aspect of this fear of aggression against their body integrity is its focus on migrants and refugees from the Middle East. Especially the young women students living in the regions of the city characterized by larger migrant populations display a strong apprehension of potential violent attacks or sexual assault. Even when they are reminded of the fact that murder and sexual assault in most cases are committed by men who have very close relations with their victims, these students maintain their fears concerning the migrants. This concern with potential aggression on the part of migrants apparently makes life in the big city pretty difficult for the young women, and at the same time it points to a serious degree of xenophobia. Xenophobia is known to generate discrimination, hatred and conflict in the community.

The information concerning migrant and refugee groups' criminal tendencies is controversial. Official statistics state that these groups do not make significant contributions to crime rates, but in the mass- and social media they are often represented with negative information. There are even claims that the actual crimes of these people are covered up by authorities. Hence, young women are very likely to experience an exaggerated perception of threat due to their frequent exposure to negative representations in the media.

This presentation covers the initial findings of a qualitative study on young women in Istanbul. The participants of the study are students and/or working women between the ages of 20 to 30. The study focuses on the participants' perceptions of the migrant and refugee groups, on whether they have any actual experiences of violence or sexual assault, on the media and social media sources of their fears, their protective devices and coping mechanisms, and the effects of fear on their daily lives and health statuses.

Key Words: Fear of Crime, Xenophobia, Young Women, City.

Edirne'nin Akarsularının Korunmasının Kentin Geleceği İçin Önemi ve Sağıklaştırma Stratejileri

Kerem İřcanoglu³⁶

Trakya Türkiye'nin en önemli tarım üretim merkezlerinden biridir. Pirinç ve ayçiçeği gibi stratejik ürünlerin üretiminde öne çıkar. Trakya üç önemli su kaynağına sahiptir. Bunlar Meriç, Tunca ve Ergene nehirleridir. Bunlar küçük derelerle beslenerek Ege denizine Meriç Nehri olarak dökülürler. Son yıllarda yaşanan kuraklıklar, sıcaklık artışları vahşi sulama ile birleşince Edirne'nin su sıkıntısı hissedilir olmuştur. 2024'te yaşanan kuraklık özellikle çeltik sahalarında ciddi verim düşüşüne ve ekonomik kayıplara yol açmıştır.

Dereler tarım dışında da önemli doğal alanlardır. Sadece suyun tutulması taşınması ile değil aynı zamanda barındırdıkları yaşam çeşitliliği ile de çok önemli habitatlardır. Kaybedilen sulak alanlar sadece kaybedilen sular anlamını taşımaz, aynı zamanda kaybedilen biyoçeşitlilik demektir. Bu da bütün yaşam döngüsüne zarar verir.

Akarsular aynı zamanda Edirne'nin kent kimliğinin oluşmasında kuruluşundan bu yana en temel faktördür. Sulama, içme suyu kaynağı oluşu ve barındırdığı biyoçeşitlilik bakımından da nehir ve dereler aynı zamanda Edirne örneğinde kentin klimaları olarak kritik bir rol üstlenir. Kentin merkezini bölen nehir sistemlerindeki ağaçlık alanlar kentin nefes alma noktalarıdır. Söğütlük Edirne'nin tatillerde kentlilerin doğa ile buluşup rahatladığı bir işlevi de yürütür.

Fakat Edirne'nin akarsuları önemli tehditler altındadır. Nehir ekosistemlerindeki ağaçların kaybedilmesi, suların endüstriyel ve evsel kirleticilerle zehirlenmesi, DSİ'nin yanlış sulama politikaları sonucu aşırı buharlaşma, tarımsal vahşi sulamanın su kaynakları üzerindeki etkisi başlıca tehlikeler olarak görülmektedir.

Bu konuda acil bir su koruma planıyla Edirne'nin sürdürülebilir geleceği teminat altına alınmalıdır. Aksi takdirde gelişen küresel ısınma çok daha tahripkâr olacak ve Edirne geleceğini kaybedecektir. Ayrıca, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliğiyle gerçekleştirilecek projelerle nehrin ekosisteminin iyileştirilmesi hedeflenmelidir. Bu bildiri, Edirne'nin akarsularının korunması ve gelecekteki nesillere sağlıklı bir ekosistem bırakılması için önerilen çözüm yollarını sunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Edirne'nin Dereleri, Biyoçeşitlilik, Meriç, Tunca.

---

³⁶ Prof. Dr., Trakya Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, iscanoglukerem@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1080-9113

The Importance of the Protection of Edirne's Streams for the Future of the City and Sanitization Strategies

Thrace is one of the most important agricultural production centers in Turkey. It stands out in the production of strategic products such as rice and sunflower. Thrace has three important water resources. These are the Meric, Tunca and Ergene Rivers. These are fed by small streams and flow into the Aegean Sea as the Meriç River. Droughts and temperature increases in recent years, combined with wild irrigation, have led to Edirne's water shortage. The drought experienced in 2024 caused serious yield decline and economic losses, especially in paddy fields.

Streams are also important natural areas outside agriculture. They are very important habitats not only for water retention and transportation but also for the diversity of life they harbor. Lost wetlands do not only mean lost water but also lost biodiversity. This harms the whole life cycle.

Rivers are also the most fundamental factor in the formation of Edirne's urban identity since its foundation. In terms of irrigation, drinking water source and the biodiversity they harbor, rivers and streams also play a critical role as the air conditioners of the city in the case of Edirne. The wooded areas in the river systems dividing the city center are the breathing points of the city. Söğütlük also functions as a place where the citizens of Edirne meet with nature and relax during vacations.

However, Edirne's rivers are under significant threats. The loss of trees in river ecosystems, poisoning of water with industrial and domestic pollutants, excessive evaporation as a result of DSI's wrong irrigation policies, and the impact of agricultural wild irrigation on water resources are seen as the main dangers.

Edirne's sustainable future must be secured with an urgent water protection plan. Otherwise, the developing global warming will be much more destructive and Edirne will lose its future. In addition, it should be aimed to improve the ecosystem of the river through projects to be carried out in cooperation with local governments and non-governmental organizations. This paper aims to present proposed solutions to protect Edirne's rivers and leave a healthy ecosystem for future generations.

Key Words: Environment, Edirne's Streams, Biodiversity, Meriç, Tunca.

Trakya Üniversitesi Plastik Sanatlar Topluluğu Üzerine Bir İnceleme

Kerem İşcanoğlu³⁷ ve Enes Çamlıbel³⁸

Trakya Üniversitesi Plastik Sanatlar Topluluğu (TÜPST), Trakya Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'ne bağlı öğrencilerin ve akademik danışmanın bir araya gelerek oluşturduğu bir topluluktur. Bu çalışma, TÜPST'nin kuruluş sürecinden günümüze kadar gerçekleştirdiği etkinliklerin ve ürettiği sanat pratiklerinin, yaşanan sıkıntıların kaydedilmesini amaçlar. Deneyimlerin kaydedilmesini ana görev olarak belirler.

Bu bildiride topluluğun düzenlediği sergiler, konferanslar, çalıştaylar, kamusal alanlarda gerçekleştirilen performanslar ve Edirne üzerine üretilen yapıcı fikirler ele alınmaktadır. TÜPST'nin, sanatın ve düşüncelerin sadece okul atölyeleri sınırlı kalmaması gerektiği fikrini benimseyerek sanatı kamusal alana taşıması ile öğrencilerin müzeler veya şehir ile daha yoğun bağ kurması sağlanmaya çalışılmıştır. Öğrencilerin çalışmaları ve sanat pratikleri Edirnelilerin sanata daha fazla erişim sağlamasına olanak tanımıştır. Aynı zamanda TÜPST'nin Edirne'nin tarihi ve kültürel mirasıyla olan ilişkisi incelenmiştir. Topluluk, geleneksel mimarinin anlaşılması için sanat pratikleri geliştirmeye de çalışmıştır. Kentin aksayan estetik ve çevre problemleri ile de ilgilenen TÜPST bu konuda kamunun bilgilendirilmesi için içerikler oluşturmuştur. Bu fikirlerin paylaşıldığı sosyal medya hesabı yoğun ilgi görmüştür. Aynı zamanda kent sorunlarına topluluğun yaklaşımlarının ve sanat pratiklerinin bir yazıda toplanması gelecekte kurulabilecek benzer topluluklar için bir isteklendirme kaynağı olabilir.

Araştırma yöntemi nitel araştırmadır. Gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanılmış, fikirlerin ve olayların gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına çalışılmıştır.

Sonuç olarak, TÜPST Edirne'nin sadece Osmanlı Dini yapı stokları ile değil bütün güncel yaklaşımları kapsayan bir sanat ve kültür kenti haline gelmesi gerektiği fikrini benimsemektedir. TÜPST yaptıklarıyla öğrenci sanat topluluklarının Edirne'deki stratejik rolünü, sanatın kent kimliği ve sosyokültürel yapının dönüşümündeki önemini vurgulamaktadır. Kamudan finansman desteği almadan gerçekleştirilen TÜPST deneyimi sanatın kentlerde daha görünür olabilmesi için örnek oluşturur. Üniversite ve belediyeler benzer pratiklerin gelişmesi en azından engel olmamalı ve imkan vermelidir. Süreç TÜPST örneğinde topluluğun kapanması ve dernek (Plastik Sanatlar Topluluğu Derneği) oluşumu ile sonuçlanmıştır. Buda sivil toplum inşasında diğer bir olumlu ilerlemedir.

Anahtar Kelimeler: Plastik Sanatlar, Edirne, Trakya Üniversitesi, Sanat, Resim, Heykel.

³⁷ Prof. Dr., Trakya Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, iscanoglukerem@gmail.com, ORCID ID: 0000-0003-1080-9113

³⁸ Yüksek Lisans Öğrencisi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim Anasanat Dalı, ens.cmlbl@gmail.com, ORCID ID: 0009-0008-2193-4132

A Study on Trakya University Plastic Arts Community

Trakya University Plastic Arts Society (TUPST) is a society formed by the students and academic advisors of Trakya University Faculty of Fine Arts. This study aims to record the activities TUPST has carried out and the art practices it has produced since its establishment and the difficulties it has experienced. It deems the recording of experiences as the main task.

This paper discusses the exhibitions, conferences, workshops, performances in public spaces and constructive ideas on Edirne. By adopting the idea that art and ideas should not be confined to school workshops, TUPST has tried to bring art to the public space, enabling students to connect more intensely with museums or the city. The students' work and art practices have enabled the people of Edirne to have more access to art. At the same time, TUPST's relationship with Edirne's historical and cultural heritage was examined. The community has also tried to develop art practices for the understanding of traditional architecture. TUPST was also interested in the aesthetic and environmental problems of the city and created content to inform the public about these issues. The social media account where these ideas were shared attracted a lot of attention. At the same time, collecting the community's approaches to urban problems and art practices in one article can be a source of motivation for similar communities to be established in the future.

The research method is qualitative research. Qualitative data collection methods such as observation, interview and document analysis were used to present ideas and events in a realistic and holistic manner.

As a result, TUPST embraces the idea that Edirne should become a city of art and culture that encompasses not only the Ottoman Religious building stock but also all contemporary approaches. Through its activities, TUPST emphasizes the strategic role of student art communities in Edirne and the importance of art in the transformation of urban identity and sociocultural structure. The TUPST experience, which was realized without public funding, sets an example for art to become more visible in cities. Universities and municipalities should at least enable and not hinder the development of similar practices. In the case of TUPST, the process resulted in the closure of the community and the formation of an association (Association of Plastic Arts Community). This is another positive progress in civil society building.

Key Words: Plastic Arts, Edirne, Trakya University, Art, Painting, Sculpture.

Taşra ve Kent Arasında Sıkışan Aydın: Kış Uykusu Filmine Sosyolojik Bir Bakış

Mahmut Çeliker³⁹

Türkiye’de şehirleşme deneyimi, sanayileşme ve modernleşme süreçleriyle eş zamanlı olarak gelişen bir olgudur. Bu süreç, yalnızca Türkiye’nin taşra ve kent yapısındaki demografik dönüşümlerle sınırlı kalmamış, aynı zamanda taşra-kent dikotomisi ekseninde sosyal ve kültürel tartışmaları da beraberinde getirmiştir. İç göçün tetiklediği kültürel çatışmalar ve sınıfsal farklılıklar, bireylerin alışkanlıklarını ve beğeni kültürlerini etkilemiştir. Bu diyalektik süreç, popüler Türk sinemasında da yankı bulmuştur.

Bu çalışma, şehirleşme pratiklerini merkeze alarak Nuri Bilge Ceylan’ın Kış Uykusu filmi üzerinden bir analiz sunmaktadır. Film, kendisini taşraya ait görmeyen, entelektüel ve aydın kimliğiyle çevresindekileri yargılama hakkına sahip olduğunu düşünen ancak taşrada sıkışıp kalmış olan Aydın karakterinin, çevresindeki insanlarla kurduğu gerilimli ilişkiyi ele almaktadır. Çalışmanın amacı, Kış Uykusu filminde taşra ve kent arasındaki gerilimleri, bedenleşmiş karakterler üzerinden sosyolojik bir perspektifle analiz etmektir.

Filmde temsil edilen şehir kültürü, Henri Lefebvre’in "mekânın üretimi" ve Pierre Bourdieu’nun "habitus," "alan" ve "beğeni" kavramları çerçevesinde ele alınmaktadır. Ayrıca çalışma boyunca Anthony Giddens, Richard Sennett ve Şerif Mardin gibi düşünürlerin taşra ve şehir kültürü üzerine geliştirdikleri kuramsal yaklaşımlardan faydalanılmaktadır. Ayrıca, Türkiye’de taşra, kent ve göç temalarına odaklanan akademik çalışmalardan ve bu çalışmaların kavramsal ile yöntemsel yaklaşımlarından da yararlanılmıştır. Bu bağlamda Mehmet Uluç’un “Gerçekçilik Olgusu Ekseninde Kırsal ve Kentsel Mekânın Yeniden inşası: Zeki Demirkubuz ve Nuri Bilge Ceylan Sineması Örneği” (2023), adlı doktora tezinden; Perihan Murat’ın “Yeni Türkiye Sinemasında Kent ve Taşra İkileminde Gündelik Hayatın Fragmanları: Nuri Bilge Ceylan Sinemasında Anomik Temsiller” (2022), Zaynep Akın Sungur’un “Nuri Bilge Ceylan Sinemasında Aydın Karakter Temsilleri” (2022), adlı yüksek lisans tezlerinden faydalanılmıştır.

Yapılan analizler, Aydın karakteri üzerinden temsil edilen şehirli kimliği ile çevresindeki taşra temsilleri arasındaki gerilimin esasen sınıfsal farklılıklardan kaynaklandığını göstermektedir. Bunun yanı sıra, karakterler arasındaki sosyal, ekonomik ve kültürel sermaye farklılıklarının, şehirleşme olgusunda kritik bir rol oynadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Taşra, Kent, Şehirleşme, Habitus, Sınıf.

---

³⁹ Öğretmen, Bursa Uludağ Üniversitesi, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilimdalı, Din Sosyolojisi Bölümü, mahmutceliker13@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1694-7827

The Intellectual Trapped Between the Rural and the Urban: A Sociological Perspective on the Film Winter Sleep

The experience of urbanisation in Turkey is a phenomenon that developed simultaneously with the processes of industrialisation and modernisation. This process has not only been limited to demographic transformations in Turkey's provincial and urban structure, but has also brought about social and cultural debates on the axis of provincial-urban dichotomy. Cultural conflicts and class differences triggered by internal migration have affected the habits and taste cultures of individuals. This dialectical process was also echoed in popular Turkish cinema.

This study presents an analysis of Nuri Bilge Ceylan's *Winter Sleep* by focusing on urbanisation practices. The film deals with the tense relationship between the character Aydın, who does not see himself as belonging to the countryside, who thinks that he has the right to judge those around him with his intellectual and intellectual identity, but who is stuck in the countryside, and the people around him. The aim of the study is to analyse the tensions between the countryside and the city in the film *Winter Sleep* with a sociological perspective through embodied characters.

The urban culture represented in the film is analysed within the framework of Henri Lefebvre's 'production of space' and Pierre Bourdieu's concepts of 'habitus,' 'space' and 'taste'. In addition, the theoretical approaches developed by thinkers such as Anthony Giddens, Richard Sennett and Şerif Mardin on provincial and urban culture are utilised throughout the study. In addition, academic studies focusing on the themes of province, city and migration in Turkey and the conceptual and methodological approaches of these studies are also utilised. In this context, Mehmet Uluç's PhD thesis titled 'Reconstruction of Rural and Urban Space in the Axis of the Phenomenon of Realism: The Case of Zeki Demirkubuz and Nuri Bilge Ceylan Cinema' (2023); Perihan Murat's PhD thesis titled 'Fragments of Everyday Life in the Dilemma of City and Countryside in New Turkish Cinema: Anomic Representations in Nuri Bilge Ceylan Cinema' (2022), Zaynep Akin Sungur's master's thesis titled "Representations of Intellectual Character in Nuri Bilge Ceylan Cinema" (2022).

The analyses show that the tension between the urban identity represented through the character Aydın and the surrounding provincial representations is mainly due to class differences. In addition, it is concluded that the differences in social, economic and cultural capital between the characters play a critical role in the phenomenon of urbanisation.

Key Words: Rural, Urban, Urbanization, Habitus, Class.

Nâbî Divanı Örneğinde Şehir Hafızasının Somut Belgeleri Olan Mimari Yapılara Düşülen Tarihler

Mahmut Kaplan⁴⁰

Bir şehrin hafızasının en somut belgeleri mimari yapılarıdır. Özellikle kamu mimari yapıları bir milletin insan, çevre ve medeniyet anlayışının birer somut göstergesi olarak dikkat çeker. Kamu binalarının şekli, konumu ve işlevleri milletin dünya görüşlerini, insana ve çevreye verdikleri önemi yansıtır. Bilhassa kamu yararı gözetilerek inşa edilen vakıf eserlerinin korunması ve devamı konusunda hazırlanan vakfiyelerde eserin yapılışı ve yapanın amacı açık bir şekilde belirtilir.

Mimari yapıların amacını ortaya koyan diğer önemli belgeler ise o eserlere düşülen tarihlerdir. Divan şairleri, ebcet hesabı denilen ve harflerin sayısal değerlerini dikkate alarak yazdıkları manzumelerinde eserin yapılış tarihini, dolayısıyla kentin hafızasına düşecekleri notları bir beyit ya da bir mısra ile ifade ederler. Tarih mısraı genel olarak manzumenin sonunda yer alsa da her dizesi tarih ifade eden manzumeler de yazılmıştır. Tarih kıtalarında eseri yaptıran kişi övülür, eser tasvirinden sonra yapının kamuya ne gibi yararlar sağladığı ifade edilir ve bu durum, söz konusu şiirlere şehir belleğini aksettiren belgeler olma niteliğini kazandırır. Bu bakımdan yapıların inşasına dair yazılan tarih manzumelerinin sosyoloji çalışmaları için de değerli belgeler olduğu söylenebilir.

Bu bildiriye, 17. yüzyılın ilk yarısının sonları ile 18. yüzyılın başlarında yaşayan Urfalı Nâbî'nin Osmanlı coğrafyasında inşa edilen mimari yapılara düştüğü tarih manzumeleri değerlendirilecektir. Nâbî, bulunduğu yüksek memuriyetlerin sağladığı imkânlarla birçok şehirde çalışmış; başta doğduğu şehir olan Urfa olmak üzere İstanbul, Halep, Antep, Kaniye, Diyarbakır ve Bağdat gibi şehirlerde gerek resmî gerekse özel kesim tarafından inşa edilen konak, köprü, çeşme, cami, hastane vb. mimari eserlere şairlik yeteneğinin bütün gücüyle tarih manzumeleri yazmıştır. Bu manzumeler, dönemin toplumsal ilişkilerine dair önemli ipuçları taşır. Nâbî tarafından mimari eser ve bu eserin banisi anlatılırken ilgili yapıların sosyal hayata ve çevreye dair ne gibi katkılar sunduğu da dile getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Nâbî, Divan, Tarih Düşürme, Mimari Yapılar, Kent, Bellek.

---

⁴⁰ Prof. Dr., İstanbul Beykent Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, mahmutkaplan@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0003-2675-9229

Chronograms in Architectural Structures That are Concrete Documents of City Memory in the Example of Divan of Nâbî

The most concrete documents of a city's memory are architectural structures. Especially public architectural structures stand out as concrete indicators of a nation's understanding of humanity, environment and civilization. The shape, location and functions of public buildings reflect the nation's worldview and the importance they give to humanity and the environment. In the vakfiyes prepared for the protection and continuation of vakif works, especially those built with public interest in mind, the construction of the work and the purpose of the builder are clearly stated.

Other important documents that reveal the purpose of architectural structures are the chronograms written relevant to those structures. In their poems, called ebced calculation and written by taking into account the numerical values of the letters, Divan poets express the date of construction of the structure, and therefore the notes they will leave in the memory of the city, with a couplet or a verse. Although the chronogram verse is generally placed at the end of the poem, poems with each couples expressing history have also been written. In historical kitas, the person who commissioned the structure is praised, and after the description of the structure, the benefits of the structure to the public are stated, and this gives the poems in question the quality of being documents reflecting the memory of the city. In this respect, it can be said that chronogram poems written about the construction of structures are also valuable documents for sociological studies.

This paper will evaluate the chronogram poems that Urfalı Nâbî, who lived in the late 17th century and early 18th century, wrote on architectural structures built in the Ottoman geography. Nâbî worked in many cities with the opportunities provided by the high civil service he held; he wrote chronogram poems with all the power of his poetic talent for architectural structures such as mansions, bridges, fountains, mosques, hospitals, etc. built by both the official and private sectors in cities such as Urfa, where he was born, and also in Istanbul, Aleppo, Antep, Kanije, Diyarbakır and Baghdad. These poems carry important clues about the social relations of the period. While describing the architectural work and the founder of this work, Nâbî also expressed the contributions of the relevant structures to social life and the environment.

Key Words: Nâbî, Divan, Chronogram, Architectural Structures, City, Memory.

Epistemik Şiddeti Hatırlama Mekanı Olarak Kent: İstanbul Atık Toplayıcılar Örneği

Melisa Yılmaz⁴¹

Bu bildiri, İstanbul'daki atık toplayıcılarının deneyimleri üzerinden kentin bir hatırlama mekânı olarak nasıl işlev gördüğünü ve epistemik şiddetle bu işlevin nasıl kesiştiğini ele alır. Epistemik şiddet deneyimlerinin ifade edilmesi söz konusu olduğunda kent, bir yandan atık toplayıcıların yaşanmışlıklarını şekillendiren ve görünür kılan, diğer yandan bu yaşanmışlıkları silikleştiren bir mekân olarak çift yönlü bir işlev üstlenir. Kentin bu dinamik yapısı, atık toplayıcıların deneyimlerini anlamlandırmak ve bilgi üretimi süreçlerinde karşılaştıkları dışlanmayı analiz etmek açısından kritik bir çerçeve sunar. İstanbul kentinde 20 katılımcıyla yürütülen ve Vignette tekniğine dayanan nitel araştırma sonuçları söylem analizine tabi tutulduğunda, epistemik şiddetin kentte; ayrımcı, tanıklığa dayalı ve dağıtıcı biçimlerde kendini gösterdiği bulgulanmıştır. Bu şiddetin vuku bulduğu fiziksel mekan ise sokaklardır.

Kentin yaşayan uzuvlarından olan sokaklar, yalnızca atık toplama faaliyeti için bir çalışma alanı değildir; aynı zamanda atık toplayıcıların toplumsal marjinalleşmeye rağmen kendi hikayelerini ve kimliklerini inşa ettikleri bir ifade alanıdır. Sokakların fiziksel ve sembolik olarak sunduğu bu alanlar, madunların sessiz tecavüzünün, epistemik direnişin ve dayanışma ağlarının politik mevcudiyetiyle birlikte düşünülmelidir. Bu bağlamda sokaklar, bir yandan atık toplayıcıların maruz kaldıkları ayrımcılığı görünür kılarken, diğer yandan onların bilgi ve pratikleriyle hâkim bilgi sistemlerine meydan okuduğu bir direnç alanı olarak da işlev görmektedir.

Çalışma, sokakların bu çift yönlü işlevini ele alarak hem bireysel hem de kolektif direniş biçimlerini ve bu bağlamda sokakların kent hafızası içindeki rolünü inceler. Ayrıca sokakların, atık toplayıcıların toplumsal dışlanmaya karşı geliştirdiği sessiz ama güçlü bir mücadele mekânı olarak nasıl anlam kazandığını ortaya koyar. Bulgular, sokakların yalnızca bir geçim kaynağı olmaktan öte, bir hatırlama ve direniş mekânı olarak kentsel hafızadaki önemini vurgular.

Anahtar Kelimeler: Epistemik Şiddet, Sokak Siyaseti, Epistemik Direniş.

---

⁴¹ Yüksek Lisans Mezunu, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Kültürel İncelemeler (Cultural Studies) Bölümü, miesa148@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2975-5418

The City as a Space of Remembrance for Epistemic Violence: The Case of Waste Pickers in Istanbul

This paper explores how the city functions as a space of remembrance through the experiences of waste pickers in Istanbul and examines the intersections of this function with epistemic violence. When it comes to articulating experiences of epistemic violence, the city assumes a dual role: it simultaneously shapes and renders visible the lived realities of waste pickers while also obscuring and marginalizing these realities. This dynamic structure of the city provides a critical framework for understanding the experiences of waste pickers and analyzing the exclusion they face within processes of knowledge production. Qualitative research conducted with 20 participants in Istanbul, employing the vignette technique and analyzed through discourse analysis, reveals that epistemic violence manifests in three forms within the urban context: discriminatory, testimonial, and distributive. The physical locus of this violence is the streets.

As living components of the urban fabric, streets are not merely workspaces for waste collection; they also serve as spaces of expression where waste pickers construct their stories and identities despite societal marginalization. These physical and symbolic spaces must be considered alongside the quiet encroachment of subalterns, epistemic resistance, and the political presence of solidarity networks. In this context, streets not only highlight the discrimination faced by waste pickers but also function as arenas of resistance where their knowledge and practices challenge dominant systems of knowledge.

The study examines this dual role of streets, exploring both individual and collective forms of resistance and analyzing the role of streets in the urban memory. It also sheds light on how streets gain meaning as spaces of silent yet powerful struggle against social exclusion for waste pickers. The findings emphasize that streets, beyond being mere sources of livelihood, are critical sites of remembrance and resistance, underscoring their significance within the urban memory.

Key Words: Epistemic Violence, Street Politics, Epistemic Resistance

İkametgâh İlmühaberinde “Mezarlık” Yazanlar: Yaşam-Ölüm Dikotomisini Kent Üzerinden Okumak

Mertcan Sakiyan⁴²

Bugün göçmenler (tomb dwellers) için âdeta bir metropole dönüşen (güncel tahminlere göre 500.000 ile 1.000.000 arası bir nüfus söz konusudur) ancak kadim geçmişine ve abidevi hüviyetine istinaden Unesco Dünya Mirası içinde listelenen bir nekropol olan al-Qarafa ya da en bilinen adıyla Ölüler Şehri (City of the Dead), hem yaşam ile ölüm arasındaki dikotomiyi mekân (topos) ile mekân-olmayan (a-topos) arasındaki yasal boşlukta askıya alan merhun bir meskene hem de doğal afet sonrası (1992 Kahire Depremi) pratik ve acil olan barınma ihtiyacını karşılaması bakımından bir toplumsal dirimsellik-direnış örneği olarak depremzedelerin gözünde yaşama hakkına merhun bir bölgeye karşılık gelmektedir. Bu direniş hem kültürel anlamda ölülerinin mezarı başında nöbet tutan, onları gözleyerek (spectre), ölülerinin hayaletlerini (spectre) onurlandıran profesyonellerden (mezar kazıcılar ve mezarlık bekçileri) müteşekkil bir topluluğa hem de ölümün sembolik değeri karşısında afetzedeler nezdinde ölüme ve ölümlere musallat olan (hauntologie) dirimsellik arayışında cisimleşmektedir. Musallat olma hâli zamanla öylesine içselleştirilmiş ve yasallaşmıştır ki 2020 yılından günümüze değin hükümet nezdinde mezarlıkların arasına kurulan gecekondu mesken, mezarlıkların kendisi ise altyapı ve şehirleşme çalışmalarının önünü tıkayan birer gecekonduya dönüşmüştür.

O hâlde yaşam ve ölüm arasındaki ilişkinin, ölümün olumsuzlanması (négation) ile değil, yaşam ve ölüm mefhumları arasındaki eş-zamanlı-mevcudiyetin (exemple); ikisinin bir aradalığının kaçınılmaz bir örneğini (exemple) teşkil etmesi bağlamında al-Qarafa, bir misalin (exemple) yer-adi (toponym) olabilir mi? Yaşamın kendisi ölümlü oluş ve ölümü unutmama (aletheia) ile tanımlanıyorken arafın sınırlarında bulunan eskinin göçmeni şimdinin yerlisi bu topluluk, göç ve şehirleşme politikalarının programlama (pro-gramme) hatasına mı, yoksa mekânın özüne (Qarafa-γραφεύς) atıf yapan bir yazı-öncesi (pro-gramme) hayalete (spectre) mi tekâbül etmektedir?

Anahtar Kelimeler: Ölüler Şehri, Yaşam-Ölüm, Program, Deprem, Musallat Olma.

---

⁴² Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Beykent Üniversitesi, M.Y.O., Sosyal Hizmetler Programı, mertcansakiyan@beykent.edu.tr, OrcID: 0000-0003-3347-9217

Those Who Write “Cemetery” in the Residence Certificate: Reading the Life-Death Dichotomy Through the City

Today, al-Qarafa, or the City of the Dead, which has become a metropolis for tomb dwellers (according to current estimates, the population is between 500,000 and 1,000,000), but is a necropolis listed as a UNESCO World Heritage Site due to its ancient past and monumental identity, corresponds to both a pledged dwelling that suspends the dichotomy between life and death in the legal space between place (topos) and non-place (a-topos), and a pledged upon a pledged region in the eyes of earthquake victims, as an example of social vitality-resistance in terms of meeting the practical and urgent need for shelter after a natural disaster (1992 Cairo Earthquake). This resistance is embodied both in the cultural sense of a community of professionals (grave diggers and tomb custodians) who stand guard at the graves of their dead, honoring their ghosts (spectre) by observing (spectre) them, and in the search for vitality in the minds of disaster victims who haunt death and the dead (hauntologie) in the face of the symbolic value of death. The state of being haunted has become so internalized and legalized over time that, from 2020 to the present, the slums built among the cemeteries have become residences, and the cemeteries themselves have become slums that block the way for infrastructure and urbanization works by the government.

So, can al-Qarafa be the toponym of an example (exemple), in the sense that the relationship between life and death is not one of the negation of death, but of the simultaneous presence (exemple) between the concepts of life and death; an inevitable example (exemple) of their coexistence? While life itself is defined by mortality and not forgetting death (aletheia), does this community, which is a migrant from the past and a native of the present, located on the borders of purgatory, correspond to the programming (pro-gramme) error of migration and urbanization policies or to a preliteracy (pro-gramme) ghost (spectre) referring to the essence of space (Qarafa-γραφεύς)?

Key Words: City of the Dead, Life-Death, Program, Earthquake, Haunt.

Gözetleme ve Kent Güvensizliği: Suçun Önlenmesi mi, Toplumsal Kontrol mü?

Nadir Ateşoğlu⁴³

Bu çalışma, kentlerde yaygınlaşan gözetleme teknolojilerinin suç önleme amacıyla mı, yoksa siyasal iktidarın toplumsal kontrol mekanizmalarını güçlendirmek için mi kullanıldığını sorgulamaktadır. Gözetim sistemleri, güvenlik söylemleriyle meşrulaştırılsa da toplumsal eşitsizlikleri pekiştiren ve bireylerin özgürlüklerini sınırlayan etkiler yaratabilir. Çalışmanın temel amacı, gözetleme uygulamalarının kentlerdeki suç ve güvensizlik algısına etkisini siyaset sosyolojisi perspektifinden incelemektir. Çalışma, Michel Foucault'nun Panoptikon kavramı ile David Lyon'un Gözetim Toplumu teorisini birleştirerek, gözetim teknolojilerinin iktidar ilişkilerini nasıl yeniden ürettiğini ele almaktadır. Literatür taraması yöntemiyle, gözetim teknolojilerinin suç oranlarına etkisi, toplumsal eşitsizlikler üzerindeki rolü ve dezavantajlı gruplar üzerindeki sonuçları değerlendirilecektir. Bu bağlamda, kentsel alanlarda gözetim uygulamalarının bireylerin kamusal mekân kullanımı ve toplumsal güven algısı üzerindeki etkileri de analiz edilecektir. Zira gözetim toplumu, sadece fiziksel mekânlarda kameralar ve izleme sistemleriyle sınırlı değildir. Dijital dünyada da bireylerin çevrim içi etkinlikleri, alışkanlıkları ve tercihlerine dair veriler sürekli olarak izlenir ve analiz edilir. Bu süreçte, bireylerin mahremiyet hakları zayıflar, toplumsal eşitsizlikler ise pekişir. İktidarlar açısından gözetleme, toplumsal kontrol mekanizmalarını arttırmaktadır. Ancak gözetim mekanizmaları yalnızca suç önlemeye yönelik değil, aynı zamanda güvensizlik algısını artıran ve iktidarın toplumsal denetimini meşrulaştıran araçlar olarak işlev görmektedir. Gözetim teknolojileri suç oranlarını düşürmekten daha çok suçun mekânsal olarak yer değiştirmesine ve aşırı kontrol altında olan bireylerin güvensiz hissetmesine neden olmaktadır. Bu kapsamda, gözetim uygulamalarının toplumsal güvensizlik ve eşitsizlikler üzerindeki etkilerini görünür kılarak, güvenlik politikalarının daha adil ve kapsayıcı hale getirilmesi önerilebilir. Ayrıca gözetimde şeffaflık, mahremiyeti koruma yasaları, demokratik denetim ve toplumsal farkındalığın artırılması gibi yöntemler de gözetimin getirdiği güvensizliğe karşı çözüm olabilir.

Anahtar Kelimeler: Kent, Suç, Güvensizlik, Gözetlenme, Kontrol.

---

⁴³ Dr. Öğr. Üyesi, Sinop Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, nadiratesoglu@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0561-3562

Surveillance and Urban Insecurity: Crime Prevention or Social Control?

This study questions whether surveillance technologies, which have become widespread in cities, are used for crime prevention or to strengthen the social control mechanisms of political power. Although surveillance systems are legitimized by security discourses, they can have effects that reinforce social inequalities and limit freedoms of individuals. The main purpose of the study is to examine the impact of surveillance practices on the perception of crime and insecurity in cities from the perspective of political sociology. The study combines Michel Foucault's concept of Panopticon with David Lyon's theory of Surveillance Society to examine how surveillance technologies reproduce power relations. Through a literature review, the impact of surveillance technologies on crime rates, their role on social inequalities and their consequences on disadvantaged groups will be evaluated. In this context, the effects of surveillance practices in urban areas on individuals' use of public space and their perception of social trust will also be analyzed. Surveillance society is not limited to cameras and surveillance systems in physical spaces. In the digital world, data on individuals' online activities, habits and preferences are constantly monitored and analyzed. In this process, individuals' privacy rights are weakened and social inequalities are reinforced. For the rulers, surveillance increases social control mechanisms. However, surveillance mechanisms function not only to prevent crime, but also as tools that increase the perception of insecurity and legitimize the social control of power. Rather than reducing crime rates, surveillance technologies cause crime to be spatially displaced and individuals who are under excessive control to feel insecure. In this context, by making visible the effects of surveillance practices on social insecurity and inequalities, it can be suggested to make security policies more just and inclusive. In addition, methods such as transparency in surveillance, privacy protection laws, democratic control and raising public awareness can be solutions to the insecurity caused by surveillance.

Key Words: City, Crime, Insecurity, Monitoring, Control.

V.G. Rasputin'in Matyora'ya Veda Adlı Eserinde Ekolojik Tahribat ve Yas

Nergis Çağlayan⁴⁴

Sovyetler Birliği'nde Ekim Devrimi'nden sonra uygulanan sosyalist sistem ile 1920'lerden başlayarak 1950'lere kadar süren kolektivizasyon politikaları kabul edilerek mevcut topraklar kamulaştırılarak kolhozlar kurulur. Toprakların kamulaştırılmasının yanı sıra köylerin dönüştürülmesi ve kurulan enerji santralleri sonucunda köyden kente göçler yaşanır dolayısıyla köy kültürü, algısı ve geleneklerinde hızlı bir değişim ya da yok oluş başlar. Siyasal reformların sosyal pratikleri değiştirmesi ve etkilemesi; Rus edebiyatında her dönemde ilgi çekmiş, yazarları doğrudan ilgilendirmiş ve edebi eserlerde yer bulmuştur. Bahsedilen dönemde Sovyet edebiyatında savaş nesri, köy nesri, şehir nesri, kamp nesri gibi uzam ya da topografi ile sınıflandırılabilir düz yazı türleri ortaya çıkmıştır.

Rus edebiyatında köy nesri; Josef Stalin'in ölümünden sonra kentleşme, makineleşme, köylerin kolektifleştirilmesi ve bireysellik algısının aşılına zorlandığı bir dönemde ortaya çıkmış edebi bir türdür. Yazarların ortak kaygısı değişen çevre ve ekolojik tahribatla birlikte toplumda ortak değerlerin yok sayılması ile geçmişten kopuş ve toplumsal belleğin yitimidir. Ortak motifler arasında savaş sonrası yaşam, otobiyografik unsurlar, makineleşme, ekolojik tahribat, geleneksel köy kültürünün yok olması, kültürün taşıyıcı olarak yaşlılar, kente yapılan göçler sonucu ortak değerlerin kaybolması, dini inanç unsurları olarak maneviyat, kutsallık ve toplumsal bellek yitimi yer alır. Bunun yanı sıra nesrin ortak başkahramanları arasında olan doğa ile doğrudan ve bütünlüklü ilişki kuran yaşlı ve bilge kadınlar ekolojik eleştiri türünün alt başlığı olan ekofeminizm ile de ilintilidir.

Rus edebiyatında köy nesrin önde gelen temsilcilerinden olan Valentin Grigoryeviç Rasputin'in Matyora'ya Veda (Proşçaniye s Matyoroy, 1976) adlı eseri köy yaşamının tasviri, doğanın canlı bir varlık olarak algılanışı ve anlatının temelini oluşturması ile Rus edebiyatındaki en parlak ekolojik anlatılardan biridir. Eserde doğa tasvirlerinin yanı sıra insan ve doğanın ortak kaderi, ekolojik şiddetin insanlar üzerindeki etkisi, ekomerkezci dil, folklorik öğeler bütünlüklü bir ekolojik okuma yapabilmeye olanak sağlar.

Bu çalışmada flora ve faunanın tahribatı, doğa-insan ilişkisi, değişen çevre ile yok olan değerlere duyulan özlem ve yas, yaşanan tahribatla birlikte yitirilen bellek üzerinde durularak bir ekokurgu olan Matyora'ya Veda adlı eserde ana karakterlerden biri olan doğanın ve köy yaşamının yeşil okuması yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: V. G. Rasputin, Matyora'ya Veda, Ekolojik Tahribat, Ekokurgu.

---

⁴⁴ Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Slav Dilleri ve Edebiyatları Anabilim Dalı, Rus Dili ve Edebiyatı Bilim Dalı, nergiscaglayan@hotmail.com

Ecological Destruction and Mourning in V.G. Rasputin's Farewell to Matyora

With the socialist system implemented in the Soviet Union after the October Revolution, collectivization policies starting in the 1920s and lasting until the 1950s were adopted whereby existing small lands were expropriated and kolkhozes were established. In addition to the expropriation of land, the transformation of villages and the establishment of power plants resulted in migration from villages to cities. Thus, a rapid change or destruction of village culture, perception, and traditions began. The changes and effects of political reforms on social practices have always attracted attention in Russian literature, directly concerned writers, and found a place in literary works. In the period mentioned above, prose genres such as war prose, village prose, city prose, and camp prose, which can be categorized by era or topography, emerged in Soviet literature.

Village prose in Russian literature is a literary genre that emerged after the death of Josef Stalin in a period when urbanization, mechanization, collectivization of villages, and the perception of individuality were forced to be overcome. The common concern of the writers is the changing environment and ecological destruction, as well as the disregard of common values in society and the loss of ward and social memory from the past. Common motifs include post-war life, autobiographical elements, mechanization, ecological destruction, the disappearance of traditional village culture, the elderly as carriers of culture, the loss of common values as a result of migration to the city, spirituality, holiness, and loss of social memory as elements of religious belief. In addition, the elderly and wise women, who are among the common protagonists of the prose and who establish a direct and holistic relationship with nature, are related to ecofeminism, which is a sub-heading of ecological criticism.

Valentin Grigoryevich Rasputin's *Farewell to Matyora* (Proshchaniye s Matyoroy, 1976), one of the leading representatives of rural prose in Russian literature, is one of the most brilliant ecological narratives in Russian literature with its depiction of village life, its perception of nature as a living being and the way it forms the basis of the narrative. In addition to the depictions of nature, the common fate of man and nature, the impact of ecological violence on humans, ecocentric language, and folkloric elements allow for a holistic ecological reading.

This study focuses on the destruction of flora and fauna, the nature-human relationship, the longing and mourning for the values that have disappeared with the changing environment, and the memory lost with the destruction experienced, and will try to make a green reading of nature and village life, which is one of the main characters in the work *Farewell to Matyora*, an ecofiction.

Key Words: V. G. Rasputin, *Farewell to Matyora*, Ecological Destruction, Ecofiction.

Kenti Deneyimleme Biçimi Olarak Sinema: Hafıza, Mekân ve Yürüyüş

Nurşah Ferah⁴⁵

Kent, yalnızca fiziksel varlığıyla değil, kültürel ve toplumsal belleğin taşıyıcısı olarak da şekillenir. Sinema, kent mekânlarını anlatının bir parçasına dönüştürerek izleyicinin hafızasında yeniden üretir. Böylece, kentsel mekânlar sadece bir arka plan olmaktan çıkar, izleyici için deneyimlenebilir ve hatırlanabilir bir hâle gelir. Filmler aracılığıyla kentlerin sokakları, meydanları ve ara kesitleri bellekte kalıcı izler bırakır.

Bu bildiri, sinemanın kent hafızasını arşivleme ve yeniden üretme gücünü tartışmayı amaçlamaktadır. Sinema, yalnızca bir anlatı biçimi değil, aynı zamanda kentsel deneyimi şekillendiren bir araçtır. Psikocoğrafya kavramı, kentin duyuşal ve duygusal katmanlarını keşfetmeyi amaçlayan bir yöntem olarak ele alınacaktır. Sitüasyonist Enternasyonal hareketin ortaya koyduğu derive (sürüklenme) pratiği, bireyin alışkanlıklarını terk ederek kenti yeni bir bakış açısıyla deneyimlemesine olanak tanır. Benzer şekilde sinema, izleyiciyi fiziksel olarak orada bulunmasa bile kentsel mekânlarla bilişsel ve duygusal bir bağ kurmaya davet eder.

Bu bağlamda, O'Film projesi, sinema ve kent deneyimi arasındaki ilişkiyi incelemek için bir örnek olay olarak ele alınacaktır. O'Film, film mekânlarını haritalandırarak, kullanıcılarına sinemayı bir rehber olarak deneyimleme fırsatı sunar. Filmlerin geçtiği mekânların rotası çıkarılarak, bu rota kenti deneyimleme yolu olarak yürüyüşe dönüştürülmekte ve böylece film mekânları ile beden arasındaki ilişki mekânsal ve zamansal bir senkron yaratmaktadır. Sonuç olarak, sinemanın kent hafızası üzerindeki etkisi ve bu deneyimin izleyiciyi nasıl dönüştürdüğü ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sinema, Kent Hafızası, Mekân, Kentsel Deneyim.

Cinema as a Way of Experiencing the City: Memory, Space, and Walking

The city is shaped not only by its physical presence but also as a carrier of cultural and social memory. Cinema transforms urban spaces into integral parts of its narrative, reproducing them in the viewer's memory. In this way, urban spaces cease to be mere backdrops; they become experiential and memorable for the audience. Through films, streets, squares, and intersections of cities leave lasting impressions in collective memory.

---

⁴⁵ Doktora Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Radyo Televizyon ve Sinema, nursahf@gmail.com ORCID:0000-0002-2398-3164

This paper aims to discuss cinema's role in archiving and reproducing urban memory. Cinema is not only a form of narration but also a tool that shapes urban experience. The concept of psychogeography will be examined as a method for exploring the sensory and emotional layers of the city. The derive (drifting) practice, introduced by the Situationist International movement, allows individuals to break away from habitual patterns and experience the city from a new perspective. Similarly, cinema invites the audience to establish a cognitive and emotional connection with urban spaces, even if they are not physically present in them.

In this context, the O'Film project will be analyzed as a case study to explore the relationship between cinema and urban experience. O'Film maps film locations, offering users the opportunity to engage with cinema as a guide to urban spaces. By creating routes based on film locations, the project transforms these routes into walking experiences, establishing a spatial and temporal synchrony between film locations and the physical presence of the body. Ultimately, this study will examine how cinema shapes urban memory and how this experience transforms the audience's perception of the city.

Key Words: Cinema, Urban Memory, Space, Urban Experience.

Kentsel Bellekte Sinema Salonları Örneği

*Oğuz Makal*⁴⁶

Kentsel bellek ve sinema yaşamı açısından ne çıkan İstanbul yanı sıra, İzmir’de hem temsil hem de bellek oluşumunda önemli sanat ‘sinema’nın mekanlarından biri “Yıldız Sineması” diğeri Elhamra Sinemasıdır. Sinema tarihi yazılırken filmler, yapımcılar, oyuncular, filmlerin içeriği, tür ve etkileri nasıl ki dikkate alınmadan yazılamaz ise, geçmişten gelen imgeleri, duyguları bir bellek odasına yerleştirilmiş gibi saklayan ‘sinema mekanları’nın incelenmesi aynı önem taşır. İzmir’deki Yıldız Sineması ve Elhamra Sineması, yönetmen Luis Buñuel’in ‘belleksiz bir hayat hiç hayat değildir” sözünün doğrulandığı ve ‘hatıralar’ mekanına eş düşen sayılı salonlardandır. zgn mimari yapısı -çatısı elektrikli bir düzenekle açılıp kapanan-, avangart dekorasyonlu, gösterdiği filmler -Raj Kapoor’lu Avare gibi-, Zeki Müren konseri vb. konserlerle duygusal bellekte iz bırakan Yıldız Sineması’na benzer diğer salon Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafınan kiralanıp İzmir Devlet Opera ve Balesi için 1980 yılından bu yana kullanılan Elhamra Sineması/Milli Kütüphane Sineması’dır. Birinci Ulusal Mimari stilinde inşa edilen iç yapısı ve süslemeleri, yanı sıra Viyana Thonet şirketi imalatı kadife kumaş kaplı koltuklarından, Ressam Naci Kalmukoğlu imzası taşıyan Türk ve Batı temaşa sanatını konu alan fresk panoları, J. Weinberg tarafından yapılmış iki Atatürk resmi, inileri ve řark tipi avize-kandillerine dek salt maddi bir yapı değil, açıldığı 1933 yılı dünyanın ilk sesli filmi The Jazz Singer/Caz şarkıcısı’nın da gösterildiği, müzikli gösterilere, tiyatro topluluklarına ve konserlere ev sahipliği yapan bellek mekanıdır. Kentlilerin günlük deneyiminde “merkezi” bir yer edinmiş Yıldız Sineması, günümüzde kentsel değişimin izlerini sildiği, yıkılarak yerine apartman yapılan Tayyare Sineması, yanan, bir daha aılamayan İkbal, kapalı otopark olarak kullanılan Lale Sineması vb. yıkılan, değişen mekanlar arasında filmler gösteremese de halı futbol sahası ve bilardo salonu olarak işletilerek ayakta kalmayı başarmıştır. Mülkiyetinin İzmir Büyükřehir Belediyesi tarafından satın alınmasıyla önümüzdeki yıllarda bir sanat-gösteri merkezi, en önemlisi Sinema Müzesi olarak kentsel bellekte varlığını sürdüreceği düşünülebilir. Sonuç olarak bugün İstanbul’la sınırlanan sinema yaşamı ya da gösteri salonları (bir adıyla Dř şatoları) dışında, kentlilerin sosyal paylaşım ve ‘yeni filmleri izleme alanı’ ve anılar ve meknla kurulan duygusal bağların kültürel anıtı İzmir’deki Yıldız Sineması ve Elhamra sinemasının incelenmesi ‘yitik zamanın peşinde’ olmaktan te, Bellek-Kent-Toplum ilişkileri çizgilerinin genişletilerek okunmasına yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Bellek, Sinema, Gsteri, Toplum.

---

⁴⁶ Prof. Dr., İstanbul Beykent Üniversitesi, İletişim Fakültesi, oguzmakal@beykent.edu.tr, ORCID No: 0000-0001-6746-5919

The Example of Cinema Theatres in Urban Memory

In İzmir, as well as İstanbul, which stands out in terms of urban memory and cinema life, one of the important places of art ‘cinema’ in both representation and memory formation is the ‘Yıldız Cinema’ and the other is the Elhamra Cinema. Just as the history of cinema cannot be written without taking into account the films, producers, actors, content, genres and effects of the films, it is equally important to examine the ‘cinema venues’ that store images and emotions from the past as if they were placed in a memory room. The Yıldız Cinema and the Elhamra Cinema in İzmir are among the few theatres in İzmir that are the equivalent of a place of ‘memories’, where director Luis Buñuel's statement ‘a life without memory is no life at all’ is confirmed. Similar to Yıldız Cinema with its original architectural structure- the roof opens and closes with an electric mechanism-, avant-garde decorations, films shown - such as Raj Kapoor's *Idle* - and concerts such as Zeki Müren's concert, etc., which left a trace in the emotional memory, another hall similar to Yıldız Cinema is the Elhamra Cinema/‘National Library Cinema’, which has been rented by the Ministry of Culture and Tourism and used by the İzmir State Opera and Ballet since 1980. Built in the First National Architectural style, the cinema's interior structure and decorations, as well as its velvet fabric-covered seats manufactured by the Vienna Thonet Company, fresco panels on Turkish and Western theatre art by painter Naci Kalmukoğlu, two Atatürk paintings by J. Weinberg's two Atatürk paintings, tiles and Oriental chandeliers and lamps, it is not only a material structure, but also a place of memory that hosted musical performances, theatre groups and concerts, where the world's first sound film *The Jazz Singer* was screened in 1933. Yıldız Movie Theatre, which has gained a ‘central’ place in the daily experience of the citizens, has managed to survive by operating as a carpet football field and a billiard hall, even though it cannot show films among the demolished and changed places such as Tayyare Movie Theatre, which was demolished and replaced by an apartment building, İkbal, which burned down and could not be reopened, Lale Movie Theatre, which is used as a closed car park, etc., where the traces of urban change have been erased. With the purchase of its property by İzmir Metropolitan Municipality, it can be assumed that it will continue its existence in the urban memory as an art-performance centre and most importantly as a Cinema Museum in the coming years. As a result, apart from the cinema life or show halls (also known as Dream Castles) limited to İstanbul today, the study of Yıldız Cinema and Elhamra cinema in İzmir, which are the social sharing and ‘new film viewing area’ of the city dwellers and the cultural monument of the emotional ties established with memories and space, will help to read the lines of Memory-City-Society relations by expanding rather than being ‘in pursuit of lost time’.

Key Words: City, Memory, Cinema, Spectacle, Society.

Konstantin Simonov'un Günlüklerinde Stalingrad

Özgenur Turan⁴⁷

Stalingrad, tarihî hafızada İkinci Dünya Savaşı'nın direniş, cesaret ve trajedi sembolü olarak özel bir yer tutmuştur. Sovyetler Birliği ve Mihver Kuvvetleri arasında gerçekleşip toplam 164 gün süren Stalingrad Muharebesi (1942-1943), savaşın gidişatını değiştirmekle kalmamış; aynı zamanda dünyanın kültür ve tarih bilinci üzerinde derin izler bırakmıştır. Savaş neticesinde bir yıkım, yıkımın akabinde de bir yeniden inşa süreci yaşayan Stalingrad, Rusya'da konumlanan coğrafi bir mekan olmaktan çıkıp Ruslara ait ulusal kimliğin mühim bir unsuru hâline gelmiştir. Toplumsal hafızadaki Stalingrad imgesi, yalnızca resmi tarih anlatılarıyla değil; şahsi tecrübeler, edebî eserler ve anıt mekanlar aracılığıyla da şekillenmiş, böylelikle kolektif belleğin bir merkezi olarak tezahür etmiştir.

Stalingrad Muharebesi'nde savaş muhabiri vazifesiyle görev yapan yazar Konstantin Mihayloviç Simonov'un günlükleri, dönemin Stalingrad'ını anlamak için kıymetli bir kaynak niteliğindedir. Simonov günlüklerinde, muharebedeki tanıklıklarıyla, olayların kronolojik bir akışını sunmasının yanı sıra savaş katılımcılarının duygusal deneyimlerini de çarpıcı bir dille aktarmıştır. Simonov'un günlükleri vasıtasıyla, savaşın katılımcılar tarafından gerçek zamanlı bir düzlemde nasıl algılandığını görmek mümkün olmuş; korku, umut, trajedi ve savaşçıların cesareti bu günlüklerde canlı bir biçimde yansıtılmıştır. Günlükler, Stalingrad Muharebesi'nin askerî yönüyle birlikte şehrin sakinlerinin ve savunucularının gündelik yaşamını da gözler önüne sermiştir. Bu açıdan günlüklerin sosyolojik çerçevede tahlil edilmesi, edebî eserlerdeki Stalingrad imgesinin hem savaş esnasında hem de savaşı izleyen yıllarda kolektif bilinç bağlamında ne gibi aşamalardan geçilerek oluştuğunu idrak etmeye imkan sağlamaktadır.

Bu bildiride Stalingrad, tarihî ve kültürel bir olgu olarak ele alınmış, edebiyatın ve kişisel tanıklıkların, kentin tarihteki rolünü şekillendirme aşamalarına odaklanılmıştır. Bildirinin genelinde, mimari yapılar, anıtlar, müzeler, edebî kaynaklar ve diğer kültürel mirasların, Stalingrad imgesini toplumsal hafızaya nasıl yerleştirdiği, nüans ve ayrıntılarıyla incelenmiştir. Çalışmada, Simonov'un günlüklerine ayrı bir önem atfedilmiş; günlükler de Stalingrad'ın algılanma biçimlerini aksettiren ve kentteki kolektif belleğe doğrudan etki eden önemli tarihî vesikalar olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konstantin Simonov, Stalingrad, günlük, İkinci Dünya Savaşı, kolektif bilinç, bellek.

---

⁴⁷ Arş. Gör., İstanbul Beykent Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Rusça Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, ozgenurturan@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0003-1642-146X:

Stalingrad in the Diaries of Konstantin Simonov

Stalingrad has occupied a special place in historical memory as a symbol of resistance, courage, and tragedy during World War II. The Battle of Stalingrad (1942–1943), which lasted for 164 days between the Soviet Union and the Axis Powers, not only changed the course of the war but also left a profound impact on the world's cultural and historical consciousness. As a result of the battle, Stalingrad experienced destruction, followed by a period of reconstruction, which transformed it from a mere geographical location in Russia into a crucial element of Russian national identity. The image of Stalingrad in collective memory has been shaped not only by official historical narratives but also by personal experiences, literary works, and memorial sites, thereby establishing itself as a central component of collective remembrance.

The diaries of writer Konstantin Mikhailovich Simonov, who served as a war correspondent during the Battle of Stalingrad, constitute a valuable source for understanding the Stalingrad of that time. In these diaries, Simonov not only presents a chronological account of the events he witnessed but also vividly conveys the emotional experiences of the participants in the war. Through his writings, it becomes possible to grasp how the war was perceived by its participants in real time, as fear, hope, tragedy, and the bravery of the soldiers are strikingly reflected in his diaries. These diaries provide insight not only into the military dimension of the Battle of Stalingrad but also into the daily lives of the city's inhabitants and defenders. In this context, analyzing these diaries through a sociological lens allows us to comprehend how the image of Stalingrad in literature was shaped both during the war and in the years that followed, in relation to collective consciousness.

This study examines Stalingrad as a historical and cultural phenomenon, focusing particularly on how literature and personal testimonies have shaped its role in history. Throughout the study, architectural structures, monuments, museums, literary sources, and other cultural heritage elements have been analyzed in detail to understand how they have contributed to embedding the image of Stalingrad in social memory. Special emphasis has been placed on Simonov's diaries, which are regarded as important historical documents that reflect the perception of Stalingrad and have directly influenced the collective memory of the city.

Key Words: Konstantin Simonov, Stalingrad, Diary, World War II, Collective Consciousness, Memory.

Kentsel Dönüşüm Süreçlerinin Sokak Aralarındaki Otopark Sorununa Etkisi

Ramazan Çınar⁴⁸ ve Bahar Türk⁴⁹

Literatürde kentsel dönüşüm, kentlerdeki sosyal, ekonomik ve fiziksel yapıyı yenileyerek yaşam kalitesini artırmayı hedefleyen bir süreç şeklinde ele alınmaktadır. Artan motorlu taşıt kullanımıyla kentlerde bir sorun olmaya başlayan sokak arası otopark sorunu, kentsel dönüşüm sürecinin çözüm üretme potansiyeli taşıdığı konular arasında gösterilmektedir. Araç sayısının Türkiye kentlerinde günden güne artması, altyapı yetersizliğiyle birleşerek trafik sıkışıklıklarına, toplumsal yaşam alanlarının daralmasına, kent belleğinin zayıflamasına ve çevre kirliliğine yol açmaktadır. Sokak arası otopark ihtiyacı büyük kentlerimizde önemli bir sorun olarak ön plana çıkmaktadır. Ortaya çıkan bu soruna yönelik sürdürülebilir çözümler ve yenilikçi yaklaşımlar arayışı giderek daha önemli bir konuma gelmektedir. Bu çalışma, İstanbul özelinde geliştirilen kentsel dönüşüm projelerinin sokak arası otopark sorununun çözümüne dair katkılarını ve pratiklerini incelemektedir. Öncelikle sokak arası otopark sorununun tarihsel ve kentsel boyutları ele alınmış ve kentsel dönüşüm projelerinde otopark alanlarının planlanmasının önemi vurgulanmıştır. Yerleşim alanlarının toplu taşıma aksları ile entegrasyonu, bina altı, yer altı ve çok katlı otopark sistemleri gibi uygulama pratikleri, otoparka yönelik ihtiyacı azaltıcı ve trafik yoğunluğunu düzenleyici stratejiler olarak değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında belirtilen konuların yanı sıra, sokak aralarının yayalaştırılması, sosyal alanlara dönüştürülmesi ve yeşil alanların artırılması gibi yaklaşımlar üzerinde de durulmuştur. Çalışmanın kapsamında büyükşehirlerde uygulanmaya alınan dönüşüm projelerinden ve bilinen başarılı uygulamalardan da örnekler sunulmuştur. Sonuç olarak, yapılan bu çalışmayla kentsel dönüşüm süreçlerinin yalnızca fiziksel bir dönüşüm süreci olmadığı, aynı zamanda kentlerin çevresel ve toplumsal sürdürülebilirliğine katkı sağlayan bir süreç olduğu anlaşılmıştır. Bu çalışma sokak aralarında büyük bir sorun olmaya başlayan otopark sorununa çözüm üretmek için kentsel dönüşüm süreçlerine entegre planlamanın geliştirilmesinin önemini vurgulamaktadır. Çalışma çerçevesinde elde edilen bulgular yerel yönetimlerin sokak arası otopark sorununu çözebilmeleri için geliştirebilecekleri stratejileri için bir rehber niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Kentsel Dönüşüm, Kentsel Mekân, Otopark Sorunu, Sürdürülebilir Çözümler.

⁴⁸ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Beykent Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, ramazancinar@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7629-1735

⁴⁹ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Beykent Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç mimarlık ve Çevre Tasarımı bölümü, baharturk@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1185-9174

The Impact of Urban Transformation Processes on the On-Street Parking Problem

In the literature, urban transformation is addressed as a process aimed at renewing the social, economic, and physical structure of cities to enhance the quality of life. With the increasing use of motor vehicles, the issue of on-street parking has emerged as a growing problem in cities and has become one of the topics considered in the search for solutions within urban transformation processes. The rising number of vehicles in Turkish cities, combined with infrastructure inadequacies, contributes to traffic congestion, the reduction of public spaces, the weakening of urban memory, and environmental pollution. The demand for on-street parking is particularly significant in major metropolitan areas. Sustainable and innovative approaches to solving this issue are gaining increasing importance.

This study examines the contributions of urban transformation projects in Istanbul to addressing the on-street parking problem by analyzing both theoretical and practical dimensions. First, the historical and urban aspects of the on-street parking issue are explored, and the integration of parking area planning into urban transformation projects is emphasized. The study evaluates various implementation practices, such as the integration of parking facilities into residential and commercial spaces, underground and multi-story parking systems, and regulatory strategies aimed at reducing parking demand and managing traffic congestion.

The research also focuses on approaches such as pedestrianization of streets, the transformation of social spaces, and the expansion of green areas. By examining successful applications from urban transformation projects in major cities, the study underscores that urban transformation is not merely a physical renewal process but also contributes to the environmental and social sustainability of cities. It highlights the importance of integrating parking solutions into urban transformation projects to address the growing parking problem. The findings provide a guideline for local governments to develop strategies for managing on-street parking issues effectively.

Key Words: City, Urban Transformation, Urban Space, Parking Problem, Sustainable Solutions.

Kentte Gece Hayatı, Müzik ve Eğlence Halleri: ‘Yolumuz Gurbete Düştü’

Süheyb Kurt⁵⁰

Bu çalışma İstanbul’daki türkü barları kent, mekân ve müzik ilişkisi odağında ele almaktadır. Çalışmanın amacı türkü barlarda müzik etrafında şekillenen kolektif kimlik, duygu ve temsil pratiklerini ortaya çıkarmak, türkü barların kentin müzik ve “gece hayatına” hangi yol ve yöntemlerle katıldığını incelemek ve kentte “gurbet atmosferinin” mekânsal, kültürel ve müzikal açıdan nasıl kurulduğunu ve sürdürüldüğünü çözümlenektir. Bu bağlamda türkü barlarda müzik, mekân ve eğlence atmosferinin nasıl inşa edildiği irdelenecek, kentte gurbetlik halinin nostalji üretimi, estetize edilmiş tüketim pratikleri ve soylulaştırılan temsil biçimleri ekseninde şekillenen yapısı tartışılacaktır. Araştırmada İstanbul’daki türkü barların 1990’lardan bu yana geçirdiği toplumsal dönüşüm süreçleri takip edilerek türkü barlarda farklılaşan kolektif kimlik, temsil ve eğlence pratikleri incelenecektir.

Araştırmanın kuramsal ve metodolojik yaklaşımı kent ve mekân çalışmaları ile müzik sosyolojisinin kesişiminde yer almakta ve birlikte hareket etmektedir. Bu yaklaşım H. Becker, P. Bourdieu, H. Lefevbre, G. Böhme ve D. Harvey’in kavram ve tartışmalarıyla eleştirel bir diyaloga girmekte, kent ve mekânı duymak için müziğe, müziği duymak için kent ve mekâna başvurmanın metodolojik araçlarını geliştirmektedir. Araştırma boyunca hedeflenen özellikle İstanbul odaklı çalışmalarda yadsınan kentsel gündelik hayatı ve müzikal/sanatsal pratikleri sosyal bilimlerin tartışma gündemine taşımak ve disiplinler arası bir araştırma modeli geliştirmektedir. Kentin çok-sesli, duyuşsal ve atmosferik yaşam pratiklerini merkeze koyan bu araştırma kent ve mekân çalışmaları, müzik sosyolojisi, sosyal antropoloji ve etnomüzikoloji gibi alanların kesişiminde yapılacak güncel çalışmalar için disiplinler arası ve eklektik bir yaklaşım sunacaktır. Araştırmanın ampirik verileri MSGSÜ Sosyoloji bölümünde devam eden doktora tezimin niteliksel saha çalışmasına dayanmaktadır. Araştırma kapsamında İstanbul’un farklı ilçe ve semtlerinde bulunan türkü barlarda etnografik saha çalışmaları sürdürülmekte ve türkü bar mensuplarıyla (müzisyenler, dinleyiciler, işletmeciler ve çalışanlar) derinlemesine görüşmeler yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Kent, Türkü Bar, Gece Hayatı.

---

⁵⁰ Öğr. Gör., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Genel Sosyoloji ve Metodoloji, suheyb.kurt@msgsu.edu.tr ORCID: 0000-0002-3723-1211

Forms of Nightlife, Music, and Entertainment in the City: 'Yolumuz Gurbete Düştü'

This study examines türkü bars in Istanbul, focusing on the relationship between the city, space, and music. The aim of the research is to uncover the collective identity, emotions, and representational practices shaped around the music in türkü bars, to analyze the ways in which these spaces participate in the city's musical and "nightlife", and to explore how the "atmosphere of exile" (*gurbet*) in the city is constructed and sustained spatially, culturally, and musically. In this context, the study will investigate how music, space, and entertainment atmospheres are constructed in türkü bars, and will discuss the structure of the "exile condition" in the city, shaped through the production of nostalgia, aestheticized consumption practices, and gentrified forms of representation. By tracing the social transformations of türkü bars in Istanbul since the 1990s, the study examines the evolving collective identity, representation, and entertainment practices in these spaces.

The theoretical and methodological approach of the research lies at the intersection of urban and spatial studies and the sociology of music. This approach engages in a critical dialogue with the concepts and discussions of H. Becker, P. Bourdieu, H. Lefebvre, G. Böhme, and D. Harvey, developing methodological tools that allow for hearing the city and space through music, and besides, hearing music through the city and space. The aim throughout the research is to bring urban daily life and musical/artistic practices, which are especially ignored in studies focused on Istanbul, to the agenda of social sciences and to develop an interdisciplinary research model. This research, which centers on the polyphonic, sensory, and atmospheric life practices of the city, offers an interdisciplinary and eclectic approach for actual studies at the intersection of urban and spatial studies, sociology of music, social anthropology, and ethnomusicology. The empirical data of the research are based on the qualitative fieldwork conducted as part of my doctoral thesis in progress at the Department of Sociology at MSGSÜ. As part of the research, ethnographic field studies are being carried out in türkü bars located in various districts and neighborhoods of Istanbul, and in-depth interviews are conducted with türkü bar members (musicians, audiences, business owners, and employees).

Key Words: Music, City, Türkü Bar, Nightlife.

Kent Hakkı ve Mikro-Mekânsal Bir Müdahale Olarak Sokak Sanatı

Şefika Aydın⁵¹

Bu bildiride, kent hakkı bağlamında sokak sanatına odaklanılmaktadır. Sokak sanatı kenti boş bir tuval olarak görmeden, mekanla ve toplumla etkileşim kurarak, sanatı herkesin erişimine açmaktadır. Yaratıcılığı sokak ile birleştiren ve sokağı yeni bir forma kavuşturan sokak sanatı, dünya çapında kentsel alanda sanatsal ve aktivist bir ortamın oluşumunu teşvik edebilmektedir. Bu bakımdan sokak sanatı, kente yapılan mikro bir müdahale olarak değerlendirilmekte ve kendin-yap uygulamalarıyla, katılımcılıkla, tabandan gelen kent hareketleriyle ilişkilendirilmektedir. Bu çalışmada kentsel mekânı sanatsal üretimin merkezine yerleştiren sokak sanatının, kent hakkı çerçevesinde daha adil ve demokratik kentsel politikaların oluşumuna etkisini ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Şehri bir yapıt olarak gören Lefebvre, kent hakkı kavramı ile şehri kullanma ve şekillendirme hakkının kentte ikamet edenlere ait olduğu fikrini ileri sürmektedir. 1968'in siyasal ortamında önem kazanan kent hakkı kavramı, 2000'lerden itibaren eleştirel teorisyenler tarafından çok yönlü olarak ele alınmıştır. Kent hakkı, katılım, toplumsal ve mekânsal adalete, kamusal alanın paylaşımına, müşterek mekân kullanımı için birlikte mücadeleye vurgu yapan bir kavramdır. Bu çalışmada sokak sanatı ile kent hakkı arasındaki ilişki, İstanbul'un Yeldeğirmeni Mahallesi'nde ve İzmir'in Darağaç Bölgesi'nde gerçekleşen sokak sanatı uygulamaları çerçevesinde analiz edilmiştir. Yeldeğirmeni ve Darağaç, sanatçıların ve sokak sanatı etkinliklerinin son yıllardaki önemli merkezleri olarak dikkat çekmektedir. Çalışmada Yeldeğirmeni ve Darağaç sokaklarında gerçekleşen sanat etkinlikleri nitel araştırma tekniklerinden birisi olan yazılı, sesli ve görsel doküman incelemesi ile araştırılmıştır. Elde edilen bulgular, kentin kaynaklarına erişim, kenti değiştirme ve yeniden icat etme özgürlüğü, herkese sokağı kullanma hakkı tanıma, yoksulların ve ötekileştirilmişlerin sesini duyurma, alternatif yaşam tarzları önerme temaları çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sokak Sanatı, Kent Hakkı, Kentsel Politika, Yeldeğirmeni, Darağaç.

The Right to the City and Street Art as a Micro-Spatial Intervention

This paper focuses on street art in the context of the right to the city. Street art makes art accessible to everyone by interacting with space and society without seeing the city as a blank canvas. Street art, which combines creativity with the street and gives the street a new form,

---

⁵¹ Öğr. Gör. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, sefikaaydin@nku.edu.tr, ORCID: 0000-0001-9925-6484

can encourage the formation of an artistic and activist environment in urban areas around the world. In this respect, street art is considered as a micro intervention in the city and is associated with DIY practices, participation and grassroots urban movements. This study aims to reveal the impact of street art, which places urban space at the center of artistic production, on the formation of more just and democratic urban policies within the framework of the right to the city. Lefebvre, who sees the city as an artifact, puts forward the idea that the right to use and shape the city belongs to those who reside in the city with the concept of the right to the city. The concept of the right to the city, which gained importance in the political environment of 1968, has been addressed in multiple ways by critical theorists since the 2000s. The right to the city is a concept that emphasizes participation, social and spatial justice, the sharing of public space, and collective struggle for the use of common space. In this study, the relationship between street art and the right to the city is analyzed within the framework of street art practices in Istanbul's Yeldeğirmeni neighborhood and Izmir's Darağaç district. Yeldeğirmeni and Darağaç have attracted attention as important centers of artists and street art activities in recent years. In the study, the art activities taking place on the streets of Yeldeğirmeni and Darağaç were investigated through written, audio and visual document analysis, which is one of the qualitative research techniques. The findings are discussed within the framework of the themes of access to the resources of the city, freedom to change and reinvent the city, granting everyone the right to use the street, giving voice to the poor and marginalized, and proposing alternative lifestyles.

Key Words: Street Art, Right to the City, Urban Politics, Yeldeğirmeni, Darağaç.

Niğde Kent Hafızası: Sosyal Medya Aracılığıyla Kentsel Bellek Oluşturmak

Yavuz Yıldırım⁵²

Bu çalışma, Niğde şehir merkezindeki eski evlerin fotoğraflarını çekme amacıyla başlayan kişisel bir projenin, alanla ilgili akademisyenlere aktarılmasını amaçlamaktadır. Instagram’da “Niğde Kent Hafızası” adıyla açılan hesapta, kentin sokaklarını gezerken çekilen fotoğraflara yer verilmiştir. Fotoğraflardan oluşan seçki, bu konferansın alt başlıklarından biri olan kent belleği yaratma konusunda küçük çaplı da olsa bir arşivi barındırmaktadır. Akademik bakış açısından ziyade kişisel bir uğraşı ile başlayan arşivin, bu konferansta sunulacak bildiri aracılığıyla bilimsel kavramlarla eşleştirilerek analizini yapmak temel amaçtır.

Konferansın ana eksenini oluşturan kentler, tarihsel süreçlerde sürekli değişen ve evrilen, bu süreçte biriken kültürel mirasın ve toplumsal hafızanın sonraki nesillere aktarıldığı mekânlardır. Eski evlerin de bu bağlamda bir gösterge olduğu söylenebilir. Evler, içeriyle dışarı arasında, kişisel ve kamusal arasındaki sınırları içerir. Bu göstergelerin günümüzün sosyal medya platformlarına aktarılması, dijital ortamda korunmaya alınması, kentin geçmişi, bugünü ve geleceği arasındaki bağlantıları artırır. Böylece kişisel bellekte saklanan anlar ve anılar, görsel olarak dijital alanda da kalacaktır.

Bilindiği gibi kentler de canlı organizmalardır. Eski evler, bu canlılığın izlerini taşır. Diğer bir tabirle kentsel belleği somutlaştıran ve yaşatan unsurlardır. Eski evler, geçmişin fiziksel izlerinin ötesinde, o kentin kimliğini, kültürünü ve tarihini taşıyan önemli bellek öğeleridir. Barınma, mimari, sosyal ilişkiler, ailevi gelenekler gibi farklı unsurları birleştiren evlerin fotoğraflarını analitik bir şekilde analiz etmek, kentsel belleğin geleceğe aktarılmasında kritik bir rol oynayacaktır.

Sosyal medya, eski ve tarihi evlerin paylaşıldığı pek çok hesabı barındırmaktadır. Gittikçe popüler olan bu alanda Niğde kentinden katkılar sunmak amaçlanmıştır. Çalışmada sunumu yapılacak ev fotoğrafları, mimari açıdan değil, kentin gelişim dinamikleri, sosyoekonomik yapısı ve tarihsel süreçteki konumuyla birlikte incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Eski Evler, Kentsel Bellek, Görsel Hafıza, Fotoğraf.

---

⁵² Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, yavuz.yildirim@ohu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-1031-1537

Niğde City Memory: Creating Urban Memory Through Social Media

The present study aims to transfer a personal project that initiated with the objective of documenting photographs of historic dwellings in the Niğde city center to academic colleagues within the relevant field. The photographic documentation, captured during urban exploration within the Niğde city limits, was collated on an Instagram account titled "Niğde City Memory". The selected photographs form a small-scale archive on the subject of urban memory, a theme that is one of the sub-headings of this conference. The primary objective is to analyse this archive, which is the product of a personal aspect rather than an academic standpoint, by comparing it with scientific concepts through the paper to be presented at this conference.

Cities, as the primary focus of this conference, are locations of constant change and evolution in historical processes, where the cultural heritage and social memory accumulated in these processes are transferred to subsequent generations. In this context, old houses can be regarded as an indicator. These edifices delineate the boundaries between the private and the public spheres. The transposition of these indicators to contemporary social media platforms, coupled with their preservation within the digital environment, serves to augment the connections between the past, present and future of the city. Consequently, the moments and memories stored within personal memory are visually manifested in the digital space. It is acknowledged that cities are also living organisms.

Old houses bear the traces of this vitality. In this sense, old houses can be regarded as the elements that embody and perpetuate urban memory. Beyond the physical traces of the past, old houses can be considered symbols of a city's identity and culture.

There are many accounts on social media where old and historical houses are shared. The aim is to make contributions from the city of Niğde to this increasingly popular field. The photographs of the houses to be presented in the study will not be analysed from an architectural point of view, but in terms of the development dynamics, socio-economic structure and historical process of the city.

Key Words: Old Houses, Urban Memory, Visual Memory, Photography.

İki Çelebi, İki Batı: Evliya Çelebi'nin Viyana'sı, Yirmisekiz Çelebi Mehmed'in Paris'i

Yunus Emre Varol⁵³

Dilin, tıpkı insanlar gibi çağına ayak uyduran dinamik bir organizma olduğu düşünüldüğünde, etrafında cereyan eden her türlü değişim ve dönüşümden etkilenmesi kaçınılmazdır. Osmanlı Devleti'nde 17. yüzyılda başlayıp 18. yüzyılda devam eden ıslahat faaliyetleri ile siyasî ve içtimaî gelişmeler de farklı tezahürlerle Osmanlı aydınlarının diline yansımıştır. Çeşitli vazifelerle Batı'yı ziyaret eden Osmanlı seyyahları, sefirleri, edipleri yahut gazetecileri, Batı'daki şehirlere dair gözlemlerini ve fikirlerini eserlerinde terennüm etmişlerdir. Bu kişilerin Batı hakkındaki değerlendirmeleri, Osmanlı'nın siyasî/içtimaî değişimi ve dönüşümüyle paralel olarak farklılıklar göstermiştir. Osmanlı aydınlarının Batı şehirlerini olumlu veya olumsuz bir çerçevede görme şekilleri, toplumsal belleğin de bir nevi akislerini oluşturmuştur. Bu durum da dilin ferdiyetten cemiyete doğru hârelenen sosyal bir hafıza inşa etme işleviyle şüphesiz yakından ilgilidir.

Bireylerin toplumu, toplumun da bireyleri teşekkül etmesine benzer bir zeminde mekanlar şehirleri, şehirler de mekanları var eder. Mekanlardan şehirlere, şehirlerden de mekanlara uzanan çizgiyi bir bütün hâlinde manidar kılan temel faktör ise bireylerin ve toplumların buralara yükledikleri muhtelif anlamlardır. Bu anlam parçalarının birleşmesiyle vuku bulan kültürel kimlik, toplumsal hafızanın somut ve renkli bir portresini betimler. Türk Edebiyatı'nın en önemli kalemlerinden Evliya Çelebi ve Yirmisekiz Çelebi Mehmed, sahip oldukları kültürel kimlik ve toplumsal hafızanın Doğu'dan Batı'ya, Batı'dan Doğu'ya birer taşıyıcısı olmuşlardır. Evliya Çelebi'nin *Seyâhatnâme*'sindeki Viyana tecrübeleri ve Yirmisekiz Çelebi Mehmed'in de *Sefâretnâme*'sindeki Paris gözlemleri, Osmanlı topraklarında tasavvur edilen şehir belleği için adeta birer ayna mahiyetindedir. Diğer bir deyişle, iki Çelebi'nin Batı seyahatleri, Osmanlı'da yaşanacak olan değişim ve dönüşümleri haber vermiştir.

Bu bildiride, Kara Mehmed Paşa maiyetiyle Viyana'ya giden Evliya Çelebi'nin *Seyâhatnâme*'sindeki Viyana notları ile Fransa'daki reformları raporlamak üzere III. Ahmed tarafından Fransa'ya gönderilen Yirmisekiz Çelebi Mehmed'in *Sefâretnâme*'sindeki yorumları karşılaştırılacaktır. İki Çelebi, Batı'yı değerlendirme noktasında genellikle birbirlerinden aksi istikamette seyreden üsluplar kullanmış, Batı nezdinde iki ayrı yaklaşımın temsilciliğini yapmışlardır. Evliya Çelebi ve Yirmisekiz Çelebi Mehmed'in eserleri, kuşkusuz, Osmanlı'nın Viyana ve Paris örneklemindeki toplumsal hafızasıyla alakalı ipuçları da barındırır.

Anahtar Kelimeler: Evliya Çelebi, Yirmisekiz Çelebi Mehmed, Viyana, Paris, *Seyâhatnâme*, *Sefâretnâme*, Şehir, Bellek.

⁵³ Arş. Gör. Dr., İstanbul Beykent Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, emrevarol@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-9473-5010.

Two Çelebis, Two Wests: Evliya Çelebi's Vienna, Yirmisekiz Çelebi Mehmed's Paris

Given that language, like humans, is a dynamic organism that adapts to its time, it is inevitable that it is influenced by all kinds of changes and transformations around it. In the Ottoman Empire, the reform activities that began in the 17th century and continued in the 18th century, along with political and social developments, were reflected in various ways in the language of Ottoman intellectuals. Ottoman travelers, ambassadors, writers, or journalists who visited the West for various reasons expressed their observations and ideas about Western cities in their works. The evaluations of these individuals regarding the West differed in parallel with the political and social changes and transformations in the Ottoman Empire. The ways in which Ottoman intellectuals viewed Western cities, either positively or negatively, formed a kind of reflection of the collective memory. This situation is undoubtedly closely related to the function of language in constructing a social memory that expands from the individual to society.

In a manner analogous to how individuals constitute society and society shapes individuals, places create cities and cities, in turn, define places. The fundamental factor that gives meaning to the continuum from places to cities and from cities back to places is the diverse meanings that individuals and societies ascribe to these spaces. The cultural identity that emerges from the amalgamation of these meanings presents a tangible and colorful portrait of collective memory. Evliya Çelebi and Yirmisekiz Çelebi Mehmed, two of the most significant figures in Turkish literature, served as carriers of their respective cultural identities and collective memories, transporting them between the East and the West. In his *Seyâhatnâme*, Evliya Çelebi's experiences in Vienna, and in his *Sefâretnâme*, Yirmisekiz Çelebi Mehmed's observations of Paris, serve as mirrors reflecting the urban memory conceived within the Ottoman realm. In other words, the Western travels of these two celebrated Çelebis foreshadowed the changes and transformations that would occur in the Ottoman Empire.

This paper will compare the observations on Vienna in Evliya Çelebi's *Seyâhatnâme*, who accompanied Kara Mehmed Paşa to Vienna, with the comments of Yirmisekiz Çelebi Mehmed in his *Sefâretnâme*, who was sent by Sultan Ahmed III to France to report on the reforms there. The two travelers employed generally contrasting styles in their assessments of the West, representing two distinct approaches to the West. Evliya Çelebi and Yirmisekiz Çelebi Mehmed's works undoubtedly provide clues about the Ottoman collective memory regarding Vienna and Paris.

Key Words: Evliya Çelebi, Yirmisekiz Çelebi Mehmed, Vienna, Paris, *Seyâhatnâme*, *Sefâretnâme*, City, Memory.

Anton Çehov'un Sahalin Adası: Sürgünün Başkenti Üzerine Bir İnceleme

Zümrüt Zeren⁵⁴

Bu bildiriye, 19. ve 20. yüzyılın kesiştiği dönemde Rus edebiyatının önde gelen yazarlarından Anton Pavloviç Çehov'un "Sahalin Adası" (*Остров Сахалин*, 1893) adlı eserinde mekânsal açıdan sürgün ile özdeşleşen bellek incelemelerinin toplumsal hafızaya olan somut yansımalarının ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu bağlamda Sahalin Adası, kolektif acının derin yankılarını ve Çarlık rejiminin baskılarının gölgesini aksettiren bir toplumsal bellek mekânı olarak ele alınacaktır. *Sahalin Adası* örneği üzerinden edebî metinlerin toplumsal hafızaya katkısı incelenerek mekânın, kolektif bellekle nasıl bütünleştiği analiz edilecektir.

1890 yılında Çehov, suçlular için ceza ve sürgün merkezi haline getirilen ve Rusya'nın en büyük adası konumunda bulunan Sahalin'e bir yolculuk gerçekleştirir. Yolculuk boyunca yazarın kayıt altına aldığı mahkûm yaşamları yalnızca birer tarihi vesika olmaktan çıkarak toplumsal düzenin ve adalet anlayışının derinliklerine inen bir sorgulama niteliği kazanır. Çehov'un gazeteci ve gözlemci kimliğinin öne çıktığı gezi notları türündeki *Sahalin Adası* adlı yapıtı edebî bir metin olmanın ötesinde, Sahalin Adası'nın toplumsal yapısını inceleyen bir sosyolojik analiz niteliğindedir. "Sahalin'in Ansiklopedisi" şeklinde anılan bu eserde, ada sakinlerinin hem fiziksel hem de ruhsal anlamda hayatta kalma gayretleri anlatılır. Özellikle insanlık dışı çalışma şartları, kadınların ve çocukların yoksulluk ve açlıkla olan mücadeleleri ve çürümüş idari düzen, adeta gözler önüne serilir. Yazar, Sahalin'i Rusya'ya tanıttığı bu büyük yapıtıyla adanın bir sürgün ve ceza yeri olarak toplumsal bellekte yer etmesine büyük bir katkı sağlamıştır.

Çalışmada, 19. yüzyılın son döneminde Sahalin Adası'nda hüküm süren sosyoekonomik eşitsizlikler, yönetim anlayışı ve bireylerin yaşam koşulları irdelenerek dönemin sosyal yapısı kapsamlı bir şekilde ortaya konacaktır. Çehov'un gezi notları aracılığıyla Sahalin Adası'nın sadece coğrafi bir alan olarak değil, tarihsel ve toplumsal bir hafıza mekânı olarak nasıl inşa edildiği açığa çıkarılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Bellek, 19. Yüzyıl Rus Edebiyatı, Çehov, Sahalin Adası, Gezi Notları.

---

⁵⁴ Arş. Gör., İstanbul Beykent Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Rusça Mütercim ve Tercümanlık Bölümü, zumrutzeren@beykent.edu.tr, ORCID: 0000-0002-4845-8841

Anton Chekhov's Sakhalin Island: An Examination of the Capital of Exile

This paper aims to reveal the concrete reflections of memory studies associated with exile in Anton Pavlovich Chekhov's work *Sakhalin Island* (Остров Сахалин, 1893) on collective memory during the intersection of the 19th and 20th centuries, when he was one of the leading figures of Russian literature. In this context, Sakhalin Island will be examined as a site of collective memory, reflecting the deep echoes of collective suffering and the oppressive shadow of the Tsarist regime. By analyzing the contribution of literary texts to collective memory through the example of Sakhalin Island, this study will explore how space integrates with collective remembrance.

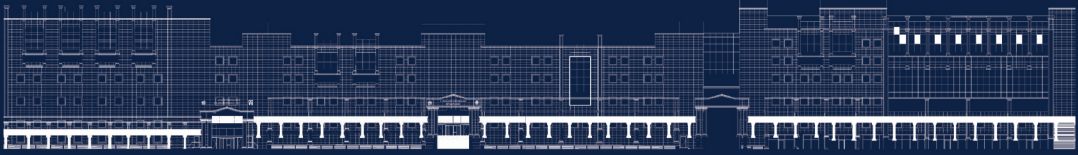
In 1890, Chekhov embarked on a journey to Sakhalin, the largest island of Russia, which had become a penal and exile colony for criminals. The records he kept throughout his journey transcend mere historical documentation, evolving into a profound inquiry into social order and the concept of justice. *Sakhalin Island*, a travel notes that highlights Chekhov's journalistic and observational skills, goes beyond being a literary text and serves as a sociological analysis of the island's social structure. Often referred to as the "Encyclopedia of Sakhalin," this work narrates the physical and psychological struggles of the island's inhabitants for survival. In particular, it vividly portrays inhumane working conditions, the plight of women and children against poverty and starvation, and the corrupt administrative system. With this monumental work that introduced Sakhalin to Russia, Chekhov made a significant contribution to the island's place in collective memory as a site of exile and punishment.

This study will comprehensively examine the socio-economic inequalities, administrative structure, and living conditions on Sakhalin Island in the late 19th century, thereby shedding light on the social dynamics of the period. Through Chekhov's travel notes, it will be demonstrated how Sakhalin Island was not merely a geographical entity but was also constructed as a historical and social site of collective memory.

Key Words: Collective Memory, 19th-century Russian Literature, Chekhov, Sakhalin Island, Travel Notes.

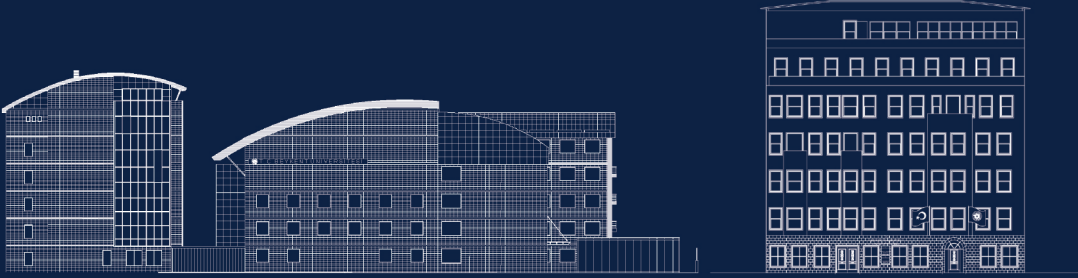
İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ

Beylikdüzü Yerleşkesi

Hadımköy Yerleşkesi

Ayazağa - Maslak Yerleşkesi

Taksim Yerleşkesi

beykent.edu.tr

444 1997